

Fiskální autonomie města Zubří

Bc. Pavla Petřeková

Diplomová práce
2011

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Pavla PETŘEKOVÁ**
Osobní číslo: **M09728**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Fiskální autonomie města Zubří**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Popište teoretická východiska financování obcí v České republice s důrazem na daňové příjmy.

II. Praktická část

- Analyzujte příjmy a vybrané výdaje města Zubří v letech 2004 – 2009.
- Na základě analýzy vyvodte konkrétní dopady změn daňových výnosů na financování města Zubří se zaměřením na daň z nemovitostí.
- S využitím předchozích zjištění navrhněte možnosti zlepšení financování města Zubří.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] HAMERNÍKOVÁ, B., MAAYTOVÁ, A. Veřejné finance. 2. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.
[2] MARKOVÁ, H. Finance obcí, měst a krajů. 1. vyd. Praha: Orac, 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1.
[3] PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
[4] PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
[5] STIGLITZ, J. E. Economics of the Public Sector. 3rd ed. New York: W. W. Norton, 2000. 823 s. ISBN 978-0-393-96651-0.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 20. června 2011
Termín odevzdání diplomové práce: 15. srpna 2011

Ve Zlíně dne 20. června 2011

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí:
 - bez omezení;
 - pouze prezenčně v rámci Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 15. 9. 2011

Pelichová

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem mé diplomové práce je navrhnout možnosti zlepšení financování města Zubří. Nejprve popisuji teoretická východiska financování obcí v České republice s důrazem na daňové příjmy, následně analyzuji příjmy a výdaje města Zubří realizované v letech 2004 – 2009, dále se zabývám rozpočtovým určením daní, jeho změnami a dopady těchto změn na financování města Zubří, které způsobila změna zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určením výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů. V práci bylo zjištěno, že změny rozpočtové určení daní mají jednoznačně pozitivní dopady na financování města Zubří, avšak výše daňových příjmů byla značně ovlivněna ekonomickou krizí, proto je nutné nejen snižovat výdaje na nezbytně nutné, ale také hledat východiska na straně příjmů. Dále se zabývám daní z nemovitostí, jejími změnami a dopady těchto změn na financování města Zubří, které způsobila změna zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. V práci bylo zjištěno, že změny daně z nemovitostí mají minimální dopady na financování města Zubří, avšak možné zvýšení příjmů a tudíž i zlepšení hospodaření spatřuji ve zvýšení koeficientu daně z nemovitostí.

Klíčová slova: příjmy, obec, rozpočet, daň z nemovitostí, rozpočtové určení daní

ABSTRACT

The aim of my thesis is to suggest how to improve financing of the town Zubří. First, I describe the theoretical bases of financing for municipalities in the Czech Republic with an emphasis on tax revenues. Then I analyze incomes and expenses of the town realized from 2004 till 2009. Further I deal with budgetary determination of taxes, its changes and effects of these changes on financing of the town which were caused by the amendment to Act No. 243/2000 Coll. about budgetary allocation of some tax revenues to local governments and to some state funds as amended. It was found in this thesis that changes in tax assignment had a clearly positive impact on the financing of the town but the amount of tax revenue was extensively affected by the economic crisis. Therefore, it was not only necessary to reduce expenses, but also to find resources on the revenue side. In addition, I deal with property taxes, its changes and impacts of these changes on financing of the town which were caused by the amendment to Act No. 338/1992 Coll. Real Estate Tax, as amended. It was stated in this thesis that changes in property taxes had minimal impact on financing of the town but I believe that increase in the coefficient of the property tax could increase revenues and improve the economy of the town.

Keywords: income, municipality, budget, property tax, budgetary determination of taxes

Chtěla bych tímto poděkovat všem lidem, kteří se mnou spolupracovali na vytvoření této diplomové práce. Tímto děkuji vedoucí mé diplomové práce paní Ing. Elišce Pastuszkové, Ph.D. za její odborné vedení, spolupráci, pomoc, nápady, cenné rady a připomínky. Také děkuji paní Ing. Haně Kubičkové za její spolupráci při poskytování potřebných informací v oblasti financování města Zubří.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 PŘÍJMY ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ	13
1.1 DAŇOVÉ PŘÍJMY	13
1.1.1 Vývoj daňových příjmů v letech 1993 – 1995	15
1.1.2 Vývoj daňových příjmů v letech 1996 - 2000	18
1.1.3 Vývoj daňových příjmů od roku 2001 po současnost	20
1.2 NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	23
1.2.1 Příjmy z vlastní správní činnosti	23
1.2.2 Uživatelské poplatky	23
1.2.3 Příjmy z vlastního podnikání.....	24
1.2.4 Ostatní příjmy.....	25
1.3 PENĚŽNÍ TRANSFERY A DOTACE.....	26
1.3.1 Typy dotací.....	27
1.4 NÁVRATNÉ PŘÍJMY	28
2 VÝDAJE ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ	31
2.1 VÝDAJE OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE	31
2.2 ČLENĚNÍ VÝDAJŮ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ.....	32
2.2.1 Ekonomické hledisko	32
2.2.2 Hledisko rozpočtové skladby	32
2.2.3 Členění podle charakteru infrastruktury.....	34
2.2.4 Členění podle funkcí veřejných financí.....	34
2.2.5 Hledisko rozpočtového plánování.....	35
II ANALYTICKÁ ČÁST	36
3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA ZUBŘÍ	37
3.1 SPECIFIKACE MĚSTA ZUBŘÍ	37
3.2 PŘÍJMY MĚSTA ZUBŘÍ	38
3.2.1 Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	38
3.2.2 Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství.....	39
3.2.3 Služby pro obyvatelstvo	40
3.2.4 Sociální věci a politika zaměstnanosti	45
3.2.5 Bezpečnost státu a právní ochrana	46
3.2.6 Všeobecná veřejná správa a služby	46
3.3 VÝDAJE MĚSTA ZUBŘÍ.....	47
3.3.1 Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	48
3.3.2 Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství.....	49
3.3.3 Služby pro obyvatelstvo	51
3.3.4 Sociální věci a politika zaměstnanosti	57
3.3.5 Bezpečnost státu a právní ochrana	59
3.3.6 Všeobecná veřejná správa a služby	60

3.4	VYHODNOCENÍ ANALÝZY HOSPODAŘENÍ MĚSTA ZUBŘÍ.....	62
4	DAŇOVÉ PŘÍJMY, JEJICH ZMĚNY A DOPADY NA FINANCOVÁNÍ MĚSTA ZUBŘÍ	68
4.1	DAŇOVÉ PŘÍJMY MĚSTA ZUBŘÍ V LETECH 2004 – 2009	68
4.2	ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ A JEHO ZMĚNY	72
4.2.1	Důvody změn v rozpočtovém určení daní.....	72
4.2.2	Změny v rozpočtovém určení daní	73
4.2.3	Dopady změn rozpočtového určení daní na financování obcí.....	73
4.2.4	Dopady změn rozpočtového určení daní na financování města Zubří	75
4.3	DAŇ Z NEMOVITOSTÍ A JEJÍ ZMĚNY	80
4.3.1	Změny daně z nemovitostí ve městě Zubří	81
4.3.2	Dopady změn daně z nemovitostí na financování města Zubří.....	83
4.4	ZHODNOCENÍ A NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ FINANCOVÁNÍ MĚSTA ZUBŘÍ	84
	ZÁVĚR	87
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	89
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	91
	SEZNAM GRAFŮ	92
	SEZNAM TABULEK.....	94
	SEZNAM PŘÍLOH.....	95

ÚVOD

Základní územní samosprávné celky tvoří obce, kterým se budu věnovat prioritně vzhledem k zaměření mé diplomové práce. Příjmy územních samosprávných celků se dělí na návratné a nenávratné. Do první kategorie příjmů patří úvěry či půjčky, které jsou spojeny s povinností splácení. Do druhé kategorie příjmů patří příjmy daňové, příjmy nedaňové a také transfery a dotace. Nejvýznamnějším zdrojem příjmů pro rozpočty územních samosprávných celků jsou příjmy daňové. Daňové příjmy jsou přímo závislé na objemu vyinkasovaných daní, avšak množství vyinkasovaných daní bylo značně ovlivněno ekonomickou krizí. V České republice je celostátní hrubý výnos sdílených daní procentuálně přerozdělován mezi jednotlivé rozpočty územních samosprávných celků.

Výdaje územních samosprávných celků jsou nástrojem pro realizaci veřejných statků a služeb. Jejich rozsah je určen rozpočtovým omezením ze strany příjmů a rozsahem pravomocí i odpovědností za zabezpečení veřejných statků a služeb.

Téma své diplomové práce jsem si zvolila proto, že mě zajímaly dopady změn daňových výnosů poznamenané finanční krizí na financování města Zubří. Zajímalo mě hlavně, zda změna zákona o dani z nemovitostí bude mít pozitivní či negativní dopady na financování města Zubří a zda na tom bylo město lépe či hůře před změnou tohoto zákona.

Cílem mé diplomové práce je na základě analýzy příjmů a výdajů města Zubří realizovaných v letech 2004 – 2009 vyvodit konkrétní dopady změn daňových výnosů na financování města Zubří a dále navrhnout možnosti zlepšení financování města Zubří v budoucnosti.

V teoretické části budu popisovat teoretická východiska financování obcí v České republice se zaměřením na daňové příjmy. V praktické části budu nejprve analyzovat příjmy a výdaje města Zubří realizované v letech 2004 – 2009, dále se budu zabývat rozpočtovým určením daní, jeho změnami a dopady těchto změn na financování města Zubří, které způsobila změna zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určením výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů. V praktické části se dále budu zabývat daní z nemovitostí, jejími změnami a dopady těchto změn na financování města Zubří, které způsobila změna zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. V závěru mé práce budu navrhnout konkrétní možnosti zlepšení financování města Zubří a doporučovat možnosti využití zhodnocených finančních prostředků.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PŘÍJMY ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Příjmy územních samosprávných celků tvoří daňové příjmy, nedaňové příjmy, transfery a dotace a úvěry či půjčky¹. Příjmy územních samosprávných celků se člení na příjmy návratné a nenávratné². Mezi návratné příjmy patří úvěry a půjčky, které jsou podmíněny splácením úroků. Mezi nenávratné příjmy patří daňové příjmy, nedaňové příjmy, transfery a dotace. Nejvýznamnějším příjmem rozpočtů územních samosprávných celků jsou daňové příjmy, které přímo závisí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní a jsou přerozdělovány mezi jednotlivé rozpočty územních samosprávných celků.

1.1 Daňové příjmy

Daň je ze zákona povinná, nedobrovolná, nenávratná, neekvivalentní a neúčelová platba. **Nenávratnost daně** znamená, že částka daně se nevrací po určité době tomu, kdo jí poskytl. **Neúčelovost daně** znamená, že není určeno, který konkrétní statek bude prostřednictvím daně financován. **Neekvivalentnost daně** znamená, že by mělo dojít k zachování úměry mezi výší daně, kterou zaplatí daná osoba a množstvím veřejných statků a služeb, které tato osoba spotřebuje.

Daňovou soustavu tvoří všechny daně, které se na daném území vybírají³. Daně lze třídit podle následujících hledisek, jedná se o vazbu na objekt zdanění (důchodové, spotřební či majetkové daně), dále platební schopnost (daně osobní a daně z věci „in rem“), vazbu na důchod poplatníka (přímé daně a nepřímé daně), vztah velikosti daně a velikost základu daně (daně bez vztahu k zdaňovanému základu, specifické daně a daně z hodnoty („ad valorem“) a druh použité sazby (pevná či procentuální sazba)⁴.

¹ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 79

² Tamtéž. S. 79

³ Daně v České republice zobrazuje Příloha P I

⁴ Szarowská, I. (2006) *Veřejné finance A : Distanční studijní opora*. S. 81

Existují dva hlavní **daňové principy**, jedná se o **princip spravedlnosti** a **princip efektivity**⁵. Pokud dochází ke spravedlivé redistribuci bohatství, důchodů či spotřeby, tak jsou daně považovány za spravedlivé. Pokud poplatníci nesou co nejnižší náklady kromě čisté zaplacené daně, která je určena na platbu veřejných statků a služeb, tak jsou daně považovány za efektivní. Vláda má jen velmi omezené možnosti, jak zároveň zvýšit efektivnost, tak spravedlnost daní. Efektivnost se s každým odchýlením od tržního rozdělení zdrojů snižuje a spravedlnost vyžaduje daňovou redistribuci.

Rozdělení **daňových kompetencí** mezi jednotlivými vládními úrovněmi lze posuzovat ze čtyř hledisek, jedná se o legislativu, daňovou správu, daňové sazby a rozpočtové určení daňových výnosů⁶.

Mezi **daňové příjmy** rozpočtů územních samosprávných celků patří obecní daně, sdílené daně, svěřené daně a daně vybírané vedle ústředních daní⁷.

U **obecních daní** rozhoduje o daňové základně, sazbách a osvobození od daně daná obec, která je současně zodpovědná za výběr a správu těchto daní.

U **sdílených daní** má stejnou daňovou základnu jak stát, tak i územní samosprávné celky. Územní samosprávné celky tuto daň nemohou ovlivnit, jedná se o celostátní daň, která je stanovena příslušnými daňovými zákony. Podíl územních samosprávných celků na celostátním výnosu daní je předem stanoven zákonem. Existují dva způsoby přidělování sdílených daní, jedná se o derivační a nederivační typ⁸. U **derivačního typu** se stanovené procento z celkového ziskového objemu stanovené daně rozdělí nižším úrovním dle výnosu této daně v daném území. U **nederivačního typu** se stanovené procento z celkového ziskového příjmu stanovené daně rozdělí dle počtu obyvatelstva nebo jiného kritéria. Nederivační typ nerespektuje původ daně, nedochází k návratu daňového výnosu do území jeho vzniku, což může působit pro určité obce značně demotivačně. Nederivační typ přerozdělení výnosů se používá také u nás, jedná se například o daň z přidané hodnoty, daň z příjmů

⁵ Hamerníková, B., Maaytová, A. (2010) *Veřejné finance*. S. 127, 129

⁶ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 79

⁷ Tamtéž. S. 80

⁸ Tamtéž. S. 81

právnických osob, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, část daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání⁹.

U **svěřených daní** zákon určuje, které celostátně vybírané daně plynou do rozpočtu obcí nebo regionů. Svěřené daně se ve většině případů vybírají a spravují centrálně. V České republice se jedná například o daň z nemovitostí, část daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání¹⁰. Daňový základ a sazby daní obce takřka nemohou ovlivnit.

Daňová reforma byla velice obtížná ať už z pohledu plánování či samotné realizace, neboť nebylo na co navazovat. Částečně se vycházelo ze zahraničních zkušeností, ale bylo nutné odlišit domácí právní a ekonomické prostředí od rozvinutých zahraničních ekonomik. V 90. letech došlo v České republice k přijetí nové daňové soustavy, na základě které se výnosy celostátně vybíraných daní přerozdělovaly mezi státní rozpočet a také mezi obecní a okresní rozpočty. Finanční autonomie obcí byla výrazně zvýšena zapojením daňových příjmů do obecních rozpočtů. S rostoucí samostatností byla vyžadována také vyšší odpovědnost obcí za vlastní hospodaření.

Vývoj financování obcí podle struktury daňových příjmů obcí lze rozdělit na tři etapy¹¹:

- ✓ vývoj daňových příjmů v letech 1993 – 1995
- ✓ vývoj daňových příjmů v letech 1996 – 2000
- ✓ vývoj daňových příjmů od roku 2001 po současnost

1.1.1 Vývoj daňových příjmů v letech 1993 – 1995¹²

V této etapě se stala příjmem rozpočtů obcí daň z příjmů fyzických osob. Do obecních rozpočtů plynul celý výnos **daně z příjmů fyzických osob ze samostatné činnosti** a část z výnosu **daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti**, která se stala sdíleným příjmem

⁹ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 81

¹⁰ Tamtéž. S. 80

¹¹ Tamtéž. S. 121

¹² Strukturu daňových příjmů obcí v letech 1993 – 1995 znázorňuje Příloha P II

obcí i okresních úřadů. Celookresní výnos této daně byl rozdělován v roce 1993 v poměru 40 % pro obce a 60 % pro okresní úřady, v roce 1994 v poměru 50 % pro obce a 50 % pro okresní úřady a v roce 1995 v poměru 55 % pro obce a 45 % pro okresní úřady. Praze, Brnu, Ostravě a Plzni patřil celý výtěžek daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosažené na jejich území. Nejvýznamnější část daňových příjmů obcí tvořila tato daň, v roce 1994 a 1995 dokonce dosahovala přes 80 % příjmů obcí.

Vazba výnosu **daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti** na celookresní výnos způsobovala poměrně velké rozdíly na území České republiky, došlo ke vzniku meziokresních disparit v daňových příjmech obcí a rozevírání nůžek mezi „bohatými“ a „chudými“ okresy měřené daňovým výnosem na obyvatele. Daň byla konstruována tak, že obce nemohly ovlivňovat daňový výnos. Docházelo však k případům, kdy dvě obce se stejnými charakteristikami (velikost, ekonomické, sociální a demografické zázemí) získaly různé daňové příjmy v přepočtu na obyvatele, protože každá obec spadala pod jiný okres.

U **daně z příjmů samostatně výdělečných osob** nemusí být místo bydliště podnikatele vždy stejné s místem provozování podnikatelské činnosti. Tímto dochází k narušení principu užitku, neboť příjmy nezůstávají v území jejich vzniku. Přesto se obce snažily, aby na jejich území byl co největší počet trvalých bydlišť jednotlivých podnikatelů, do jisté míry mezi sebou obce soupeřily. Většinou obce podnikatelům slíbily levnější pozemky pro výstavbu domů, či pozemky s již vybudovanou infrastrukturou. Problém zejména pro malé obce představovaly také vratky daní, které obce musely vyplácet podnikatelům tehdy, když daň jimi odvedená na zálohách byla vysoká vzhledem k jejich reálným příjmům. Tyto skutečnosti oslabovaly stabilitu rozpočtových příjmů malých obcí.

Mnoho faktorů ovlivňovalo výnos obcí, jednalo se zejména o různý podíl ekonomicky aktivních obyvatel, meziokresní dojížděku do zaměstnání a různou výši daňové základny, která je rozdílná v jednotlivých okresech¹³. Obce tyto faktory však mohly měnit pouze nepřímo například vytvářením podmínek pro příchod zaměstnavatelů, budováním průmyslových zón a následnému zvýšení zaměstnanosti.

¹³ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 126

V roce 1994 se stala příjmem obcí také **daň z příjmů právnických osob v případech, kdy je poplatníkem sama obec**, obci plynul celý výnos této daně.

Daň z nemovitostí je svěřenou daní a příjmem obcí se stal celý její výnos, který byl přidělován obcím podle polohy nemovitosti. Tato daň se dělí na daň z pozemků a daň ze staveb, některé pozemky a stavby byly od této daně osvobozeny. Základ daně ze staveb tvoří výměra zastavěné plochy a počet podlaží, sazba daně se liší podle účelu stavby (nižší je u obytných domů a vyšší je u staveb pro podnikatelské účely). Základ daně z pozemků tvoří výměra v metrech čtverečních a sazba daně se liší podle účelu použití pozemku.

Mezi daňové příjmy obcí v České republice patří také správní a místní poplatky¹⁴. Příjem z těchto poplatků je vázán na území dané obce, jedná se o úhradu za veřejné služby poskytované jednotlivými obcemi. Správní a místní poplatky nejsou velmi významným zdrojem příjmů pro územní rozpočty.

Správní poplatky vybírají obce povinně ze zákona, pokud vykonávají územní samosprávu, při které je poplatek stanoven. Výše poplatků je dána zákonem, obce nemohou ovlivnit jejich výši, pouze v některých případech mají pravomoc poplatek snížit nebo prominout například u invalidních občanů. Poplatky se vybírají za správní úkony, jedná se například o výpis z matriky, výpis z rejstříku trestů či povolení stavby. Poplatky mohou mít také regulační charakter, jedná se například o provoz kasin, hracích automatů a vybraných živností.

Místní poplatky mají povahu obecních daní, jejich výnos by měl být určen k financování veřejných statků a služeb lokálního charakteru. Poplatky mají fakultativní charakter, obec rozhoduje, zda poplatek uplatní či ne. O výši konkrétního poplatku a výjimkách rozhoduje obec v rámci rozpětí daného v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Mezi místní poplatky například patří poplatek ze psů, lázeňský a rekreační poplatek, poplatek z ubytovací kapacity, poplatek z užívání veřejného prostranství, poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem, poplatek ze vstupného, poplatek z provozu výherních hracích přístrojů¹⁵.

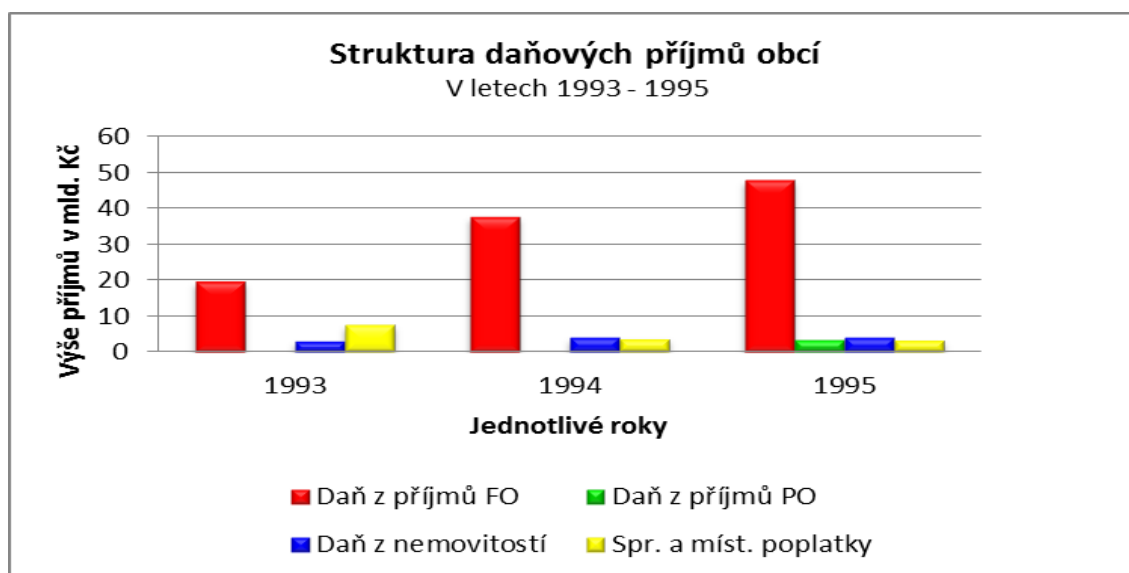
¹⁴ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 125

¹⁵ Marková, H. (2000) *Finance obcí, měst a krajů*. S. 83

V této etapě došlo k nárůstu daňových výnosů rozpočtů obcí a okresních úřadů na rozdíl od státního rozpočtu. Důvodem různého tempa vývoje daňových příjmů státního rozpočtu a územních rozpočtů bylo různé tempo vývoje jednotlivých daní, různé podíly jednotlivých daní na celkových daňových výnosech a jejich různé daňové určení.

Strukturu daňových příjmů obcí v letech 1993 – 1995 si lze prohlédnout v následujícím grafu, ze kterého vyplývá, že v první etapě vývoje daňových příjmů obcí byla nejvyšším daňovým příjmem daň z příjmů fyzických osob. Nejnižším daňovým příjmem byla daň z příjmů právnických osob.

Graf 1 – Struktura daňových příjmů obcí v letech 1993 – 1995

Zdroj: Provozničková R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Vlastní zpracování.

1.1.2 Vývoj daňových příjmů v letech 1996 - 2000¹⁶

1. 1. 1996 vstoupila v platnost novela rozpočtových pravidel. Hlavní změna se týkala **daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti**, kdy podíl obcí na celookresním výnosu daně klesl na 30 %, do rozpočtů okresních úřadů plynulo 30 % a zbývajících 40 % plynulo do státního rozpočtu. Z 30 %, které připadly obcím, se dvě třetiny dělily mezi obce podle podílu počtu obyvatel dané obce na počtu obyvatel okresu a jedna třetina se vracela do obce, kde sídlila plátcova pokladna, což zvýhodňovalo obce, které měly na svém území podniky

¹⁶ Strukturu daňových příjmů obcí v letech 1996 – 2000 znázorňuje Příloha P III

se sídlem plátcovy pokladny. 70 % výnosu této daně plynulo do rozpočtu magistrátních měst a 30 % plynulo do státního rozpočtu.

Daň z příjmů ze závislé činnosti byla silně ovlivněna rostoucí mírou nezaměstnanosti. Rozdíly v příjmech z této daně na obyvatele byly u některých obcí až trojnásobné a vyrovnávaly je **územně vyrovnávací dotace** ze státního rozpočtu, které byly vypláceny na základě odchylky výnosu daně ze závislé činnosti na obyvatele od průměrné hodnoty v České republice. Dotace byla vyplácena stále většímu počtu okresů.

Od roku 1996 obcím připadalo 20 % z celostátního výnosu **daně z příjmů právnických osob**. Jednalo se o určitou kompenzaci za snížení podílu na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, kdy pokles činil 25 %. Daň z příjmů právnických osob však obcím nenahradila mnohem výnosnější daň z příjmů fyzických osob.

Od roku 1997 do daňových příjmů patřily také **sankční poplatky související s životním prostředím**, jednalo se například o poplatky za uložení odpadů na skládky, poplatky za vznik komunálního odpadu a poplatky za znečišťování životního prostředí¹⁷.

Cílem změn daňových příjmů obcí bylo propojit daňové příjmy obcí s ekonomickou aktivitou podnikatelských subjektů hospodařících na území dané obce a zmírnit rozdíly mezi obcemi či okresy.

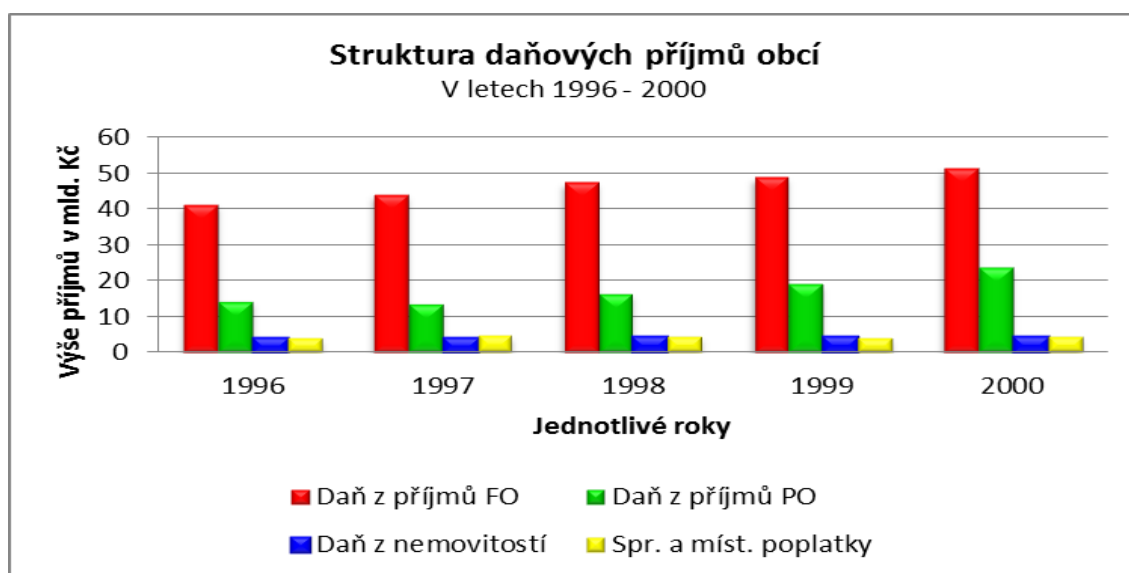
Nové rozpočtové určení neodstranilo **nerovnoměrný daňový výnos obcí** v rámci území. Nejvíce znevýhodněné byly malé obce, na jejichž území se nenachází sídlo plátcovy pokladny. Sídla plátcových pokladen se začala soustředit do největších měst, většinou se jednalo o bývalá krajská města, což se dotklo negativně i magistrátních měst, kde dříve docházelo ke generování největší části celorepublikového výnosu daně ze závislé činnosti. Malé obce se i nadále snažily získat trvalá bydliště podnikatelů, používaly jako lákadlo levnější pozemky či pozemky s vybudovanou infrastrukturou.

V této etapě docházelo ke zvyšování podílu obcí na celkových daňových výnosech a snižování podílu státního rozpočtu a rozpočtu okresních úřadů.

¹⁷ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 127

Strukturu daňových příjmů obcí v letech 1996 – 2000 si lze prohlédnout v následujícím grafu, ze kterého vyplývá, že v druhé etapě vývoje daňových příjmů obcí byla stále nejvyšším daňovým příjmem daň z příjmů fyzických osob. Druhým nejvyšším daňovým příjmem byla daň z příjmů právnických osob.

Graf 2 – Struktura daňových příjmů obcí v letech 1996 – 2000

Zdroj: Provazníková R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Vlastní zpracování.

1.1.3 Vývoj daňových příjmů od roku 2001 po současnost¹⁸

V této etapě platí zcela nové rozpočtové určení daní, které bylo stanoveno zákonem číslo 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům.

Mezi **výlučné svěřené daňové příjmy** obcí patří celý výnos daně z nemovitostí, daň z příjmů právnických osob placená obcemi a 30 % výnos daně z příjmů ze samostatné výdělečné činnosti¹⁹.

Sdílenými daňovými příjmy obcí se stala daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob samostatně výdělečně činných (pouze ze 70 % výnosu této

¹⁸ Strukturu rozpočtového určení daní v roce 2001 zobrazuje Příloha P IV

¹⁹ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 131

daně), daň z příjmů fyzických osob vybírána srážkou, daň z příjmů právnických osob, pokud nejsou poplatníkem samy obce a novým daňovým příjmem se stal podíl obcí na celostátním výnosu daně z přidané hodnoty²⁰.

V období 2001 – 2007 obcím připadalo 20,59 % z celostátního výnosu sdílených daní. Dané obce získávaly svůj podíl dle přepočteného počtu obyvatel (počet obyvatel upravený velikostním koeficientem obce). Kraje se začaly podílet na celostátním sdíleném výnosu daní v roce 2002, plynulo jim 3,1 %.

Podíl 1,5 % z celorepublikového výnosu daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků podle počtu zaměstnanců v obci k celkovému počtu zaměstnanců v České republice zajistila obcím **novela rozpočtového určení daní platná od roku 2002**. Došlo také k poklesu podílu daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti ze 70 % na 60 %, zbylých 10 % připadlo do státního rozpočtu jako výlučná daň.

Novela rozpočtového určení daní platná od roku 2005 zvýšila procentní podíl krajů na celostátním výnosu sdílených daní. Podíl se zvýšil na 8,92 %. Novela se netýkala daňových příjmů obcí²¹.

V roce 2008 došlo k další novele rozpočtového určení daní, která zavedla pro přerozdělování výnosu sdílených daní pro obce nová kritéria²². Jednalo se o kritérium rozlohy obce, kritérium prostého počtu obyvatel (obě mají váhu tři procent) a modifikované kritérium přepočteného počtu obyvatel (váha 94 %)²³.

Novela rozpočtového určení daní zvýšila procentní podíl obcí na sdílených daních na 21,4 %, dále snížila počet velikostních kategorií obcí, změnila skokové přechody mezi velikostními kategoriemi obcí na postupné přechody a snížila rozdíl v příjmech ze sdílených daní na jednoho obyvatele z 6,5 násobného rozdílu na 4,4 násobný rozdíl.

²⁰ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 131

²¹ Strukturu rozpočtového určení daní v roce 2005 zobrazuje Příloha P V

²² Strukturu rozpočtového určení daní v roce 2008 zobrazuje Příloha P VI

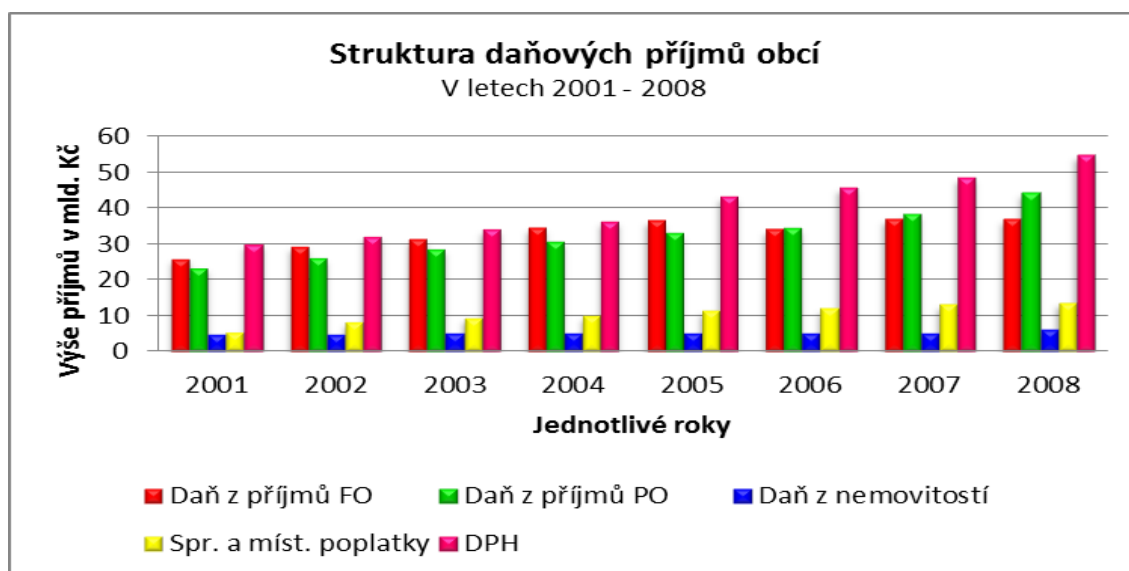
²³ Tamtéž. S. 146

Po změně zákona o rozpočtovém určení daní bylo 21 ztrátových obcí, kdy největší ztráty zaznamenaly velké obce v kategorii 100 001 – 150 000 obyvatel, nejvíce ztrátových obcí bylo ve velikostní kategorii od 10 001 do 20 000 obyvatel a některé ztrátové obce byly kompenzovány formou dotací, jednalo se například o Olomouc.

Cílem nového zákona o rozpočtovém určení daní bylo odstranění příčin nerovnoměrných rozdílů v příjmech obcí, odstranění spekulativních aktivit obcí ve snaze o zvýšení příjmů, dále odstranění nestability příjmů obcí při rozdílném vývoji právní úpravy jednotlivých daní rozšířením spektra daní, ze kterých se obcím stanoví podíly na výnosech daňových příjmů a sblížení dynamiky daňových příjmů obou segmentů veřejných rozpočtů²⁴.

Strukturu daňových příjmů obcí v letech 2001 – 2008 si lze prohlédnout v následujícím grafu, ze kterého vyplývá, že v třetí etapě vývoje daňových příjmů obcí byla nejvyšším daňovým příjmem daň z přidané hodnoty a druhým nejvyšším daňovým příjmem byla daň z příjmů fyzických osob. Daňový příjem, který oproti předchozím etapám výrazně vzrostl, byla daň z příjmů právnických osob. Nejnižším daňovým příjmem byla daň z nemovitostí.

Graf 3 – Struktura daňových příjmů obcí v letech 2001 - 2008

Zdroj: Provazníková R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Vlastní zpracování.

²⁴ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 130

1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou skupinou příjmů, které mohou územní samosprávné celky do jisté míry ovlivnit, na rozdíl od ostatních skupin příjmů. Mezi nedaňové příjmy patří příjmy obcí a regionů z vlastní správní činnosti, uživatelské poplatky, příjmy z vlastního podnikání, pokuty, případně příjmy z mimorozpočtových fondů, ze sdružování finančních prostředků a ze sbírek a darů. Tyto příjmy souvisí s hospodářskou činností územních samosprávných celků²⁵.

1.2.1 Příjmy z vlastní správní činnosti

Tyto příjmy většinou tvoří poplatky za správní úkony vykonávané územními samosprávnými celky v rámci samostatné či přenesené působnosti. Pro příjmovou stránku rozpočtů územních samosprávných celků mají různý význam a to podle rozsahu, v jakém jsou zodpovědné za určitý administrativní nebo správní proces. V přenesené působnosti stát přenáší určité činnosti a pravomoci ze státní správy na obce či regiony, jedná se například o ověřování pravosti dokladů, dále o povolení nosit zbraň či o povolení stavby²⁶. Územní samosprávy je mohou ovlivňovat minimálně, neboť výše a ostatní podstatné náležitosti jsou stanoveny zákonem.

1.2.2 Uživatelské poplatky

Tyto poplatky jsou založeny na prospěchu a užitku ze spotřeby statku. Použití poplatku je dáno charakterem statků, zejména se jedná o smíšené veřejné statky, jejichž použití je vhodné tehdy, když je plátce zároveň příjemcem služby a pokud nedochází k problémům při jejich přerozdělování. Poplatky mohou být lokální, regionální a individuální, předpokladem jejich užití je měření spotřeby veřejného statku a možnost vyloučení ze spotřeby veřejného statku. Vysoké transakční náklady spojené se zavedením poplatků mohou efekt ze zavedení poplatku snížit a také učinit poplatky neefektivní.

²⁵ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 95

²⁶ Tamtéž. S. 98

Růst poplatků může mít za následek snížení nároků na určitý statek či službu, což může být **příznivým důsledkem**, zejména pokud poplatky povedou k efektivnějšímu využívání vzácných zdrojů. Hodnota uživatelského poplatku v případech pozitivních externalit nemusí pokrýt celé náklady dané služby či statku, zbývající náklady poplatku jsou hrazeny většinou z rozpočtu územních samosprávných celků. Naopak **nepříznivé důsledky** růstu poplatků odrazují jedince od spotřeby statku či služby, což nemusí být vždy žádoucí, například zvýšení jízdného městské hromadné dopravy povede ke zvýšení osobní dopravy a znečištění životního prostředí nebo zvýšení poplatku za likvidaci odpadu povede ke vzniku nových černých skládek.

Zavedení poplatků a jejich výše závisí na určení podílu jednotlivce na spotřebě, na tom, zda cílem zpoplatnění může být omezení spotřeby, na schopnosti spotřebitele platit, na tom, zda zavedení poplatků nesníží užívání služby skupinou spotřebitelů, která z ní má největší užitek, na výši administrativních nákladů a na tom, jaký dopad bude mít vybírání poplatků na vztah mezi poskytovatelem a spotřebitelem²⁷.

1.2.3 Příjmy z vlastního podnikání

Příjmy z vlastního podnikání územních samosprávných celků nabývají v posledních desetiletích na svém významu. Mezi příjmy z vlastního podnikání patří příjmy z prodeje nebo pronájmu majetku, podíly na zisku podniků s majetkovým vkladem obcí nebo regionů, dále příjmy z finančního investování a zisky z municipálních podniků²⁸.

Příjmy z prodeje nebo pronájmu majetku závisí na vlastnictví dané obce, nejčastěji se jedná o příjmy z pronájmu či prodeje půdy, nebytových či bytových prostor. Tyto příjmy jsou jednorázovým příjmem územních samosprávných celků, který by měl být použit k financování kapitálových výdajů. V dnešní době jsou velmi časté projekty Public Private Partnership, jedná o partnerství veřejného a soukromého sektoru, kdy obce poskytují prostory či půdu a soukromý podnikatel hradí náklady na výstavbu a správu zařízení. Příjmem obce jsou výnosy z pronájmu zařízení.

²⁷ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 97

²⁸ Peková, J. (2004) *Hospodaření a finance územní samosprávy*. S. 281

Podíly na zisku podniků s majetkovým vkladem obcí nebo regionů jsou do jisté míry spojeny s podnikatelským rizikem. Územní samosprávné celky by měly pečlivě zvážit, zda vložit finanční prostředky do podniků ve vlastnictví soukromých subjektů, dále by také měly zvážit, jaká by měla být výše těchto finančních prostředků.

Příjmy z obchodování s cennými papíry nejsou velmi významným příjmem územních samosprávných celků, neboť k tomuto druhu obchodování je zapotřebí odborných znalostí a dostatek finančních prostředků.

Zisky z municipálních a regionálních podniků se přímo odvíjí od počtu a velikosti těchto podniků, které však většinou hospodaří na neziskovém principu.

1.2.4 Ostatní příjmy

Do této kategorie příjmů patří příjmy nedaňového charakteru, které jsou většinou nepravidelné. Mezi ostatní příjmy územních rozpočtů můžeme zařadit kapitálové příjmy, návratné příjmy, příjmy ze sdružování finančních prostředků, dary a výnosy z veřejných sbírek a také další nahodilé příjmy²⁹.

Mezi **kapitálové příjmy** patří příjmy z prodeje majetku územních samosprávných celků a výnosy z vlastnictví cenných papírů. Tento příjem obcí měl do roku 1999 rostoucí charakter, v následujících letech se začal snižovat. Růst kapitálových příjmů obcí byl do značné míry zapříčiněn obchodováním s akciemi plynárenských a energetických společností.

Příjmy ze sdružování finančních prostředků jsou většinou účelové příjmy využívané zejména obcemi, kdy několik obcí společně financuje určité potřeby (veřejné služby), na které by samotné obce neměly dostatek finančních prostředků. Z těchto příjmů lze financovat **kapitálové výdaje** (slouží k financování veřejných statků, jedná se například o výstavbu vodovodů, kanalizací, čističek odpadních vod, skládek odpadů a plynofikací) a **běžné výdaje** (slouží k financování provozu zařízení zabezpečujících veřejné statky, jedná se například o provoz hasičských sborů, záchranné služby a místní policie)³⁰. Sdružené obce společně využívají veřejné služby, čímž dochází k využívání úspor z rozsahu. Obce

²⁹ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 182

³⁰ Peková, J. (2004) *Hospodaření a finance územní samosprávy*. S. 288

v České republice se sdružují na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o dobrovolné svazky obcí, které mají svůj rozpočet a sdružené prostředky vedou na zvláštním účtu. Nejčastěji se jedná o spolupráci v oblasti vodního hospodářství, zajišťování lokálních služeb či výstavby a údržby komunikací.

Dary a výnosy z veřejných sbírek jsou nepravidelné a málo významné zdroje příjmů územních samosprávných celků v České republice, obvykle jsou spojeny s jistým účelem.

Dary mohou dostávat územní samosprávné celky od jednotlivců či firem. Výše darů závisí zejména na tom, zda a do jaké výše mohou být uplatněny formou odpočitatelných položek při zdanění příjmů. Tyto příjmy jsou zpravidla osvobozeny od daně z příjmů. **Veřejné sbírky** jsou nahodilé zdroje příjmů, mají spíše doplňkový charakter.

1.3 Peněžní transfery a dotace

Transfery a dotace jsou významným zdrojem příjmů pro rozpočty územních samosprávných celků, jejich používání je dáno objektivními ekonomickými důvody, které vedou k tomu, že nižší úrovně rozpočtových soustav nedokáží být finančně samostatné (fiskální nerovnováha, nutnost standardní úrovně služeb, internalizace externalit, speciální břemeno a kontrola hospodaření)³¹. Systém transferů a dotací je decentralizačním projevem. Efektivní systém transferů by měl splňovat tyto kritéria³²:

- ✓ **adekvátnost příjmů** – místní samosprávy by měly mít díky transferům dostatečné zdroje k zabezpečení výkonu kompetencí, které jim byly svěřeny
- ✓ **regulace zdanění a výdajů** – efektivní transfery by neměly podněcovat nadměrné výdaje nebo omezovat zdanění
- ✓ **spravedlnost** – transfery by se měly přizpůsobovat podle místních potřeb a měly by být nepřímo úměrné fiskální kapacitě
- ✓ **transparentnost** – způsoby stanovení výše dotace by měly být známy, každá samosprávná jednotka by měla mít možnost při přípravě rozpočtu plánovat své celkové příjmy včetně dotací

³¹ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 106

³² Tamtéž. S. 94

- ✓ **stabilita** – způsoby přidělování dotací by měly být stabilní po delší časové období, aby bylo umožněno také na místní úrovni dlouhodobé plánování

1.3.1 Typy dotací

Mezi základní typy dotací patří **všeobecné neúčelové dotace**, které obec nebo kraj obdrží na základě stanoveného kritéria, ale užití těchto dotací je již plně v kompetenci obcí a **specifické účelové dotace**, které jsou poskytovány na předem stanovený účel³³. Účelové dotace se člení na dotace bez spoluúčasti a na dotace podmíněné se spoluúčastí. K financování běžných i kapitálových výdajů mohou být použity účelové i neúčelové dotace.

Pro **podmíněné účelové dotace se spoluúčastí** je charakteristické spolupodílení se obcí na financování daných výdajů. Spolufinancování může být stanoveno například procentním podílem z celkových vynaložených nákladů. Územní samosprávné celky jsou při spolufinancování nákladů nuceny k vyšší odpovědnosti. Tento druh dotací zvýhodňuje územní samosprávné celky, které disponují dostatečným množstvím finančních prostředků. **Rovnocenná podmíněná účelová dotace** je dotace, kdy je pevně procentuálně vyjádřen podíl obce a státu na financování daných výdajů. Tento druh dotace bývá také označován jako **dotace otevřená** či dotace s otevřeným koncem, kdy velikost dotace je přímo závislá na činnosti obce. Otevřené podmíněné dotace se používají pro redukci externalit. **Nerovnocenná podmíněná účelová dotace** je dotace, kdy je přesně stanovená finanční částka poskytnutá státem. Tento druh dotace bývá také označován jako **dotace uzavřená** či dotace s uzavřeným koncem, kdy máme stanovenou maximální částku výšky dotace.

Dotace bez spoluúčasti je obcím poskytována vyšší vládní úrovní na předem stanovené statky či služby, bez ohledu na to, zda obec spolufinancuje daný statek či službu. Jedná se o pevně stanovenou částku vypočítanou dle parametrů souvisejících se službou nebo statkem, na které se poskytuje dotace. Takto lze zabezpečit minimální úroveň služeb v celém státě.

Pokud obec musí splnit určité podmínky pro získání dotace, aniž by na ni měla automatický nárok, jedná se o **nenárokovou dotaci**. V tomto případě nemusí všichni žadatelé danou

³³ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 91

dotaci získat, jelikož rozsah dotačních programů je omezen. **Nároková dotace** je taková dotace, kdy obec má na ni nárok automaticky, dostává ji pravidelně a nemusí o ni žádat.

Obce v České republice mohou dostávat **dotace běžné**, které jsou určeny k financování provozních nákladů a **dotace kapitálové**, které jsou určeny k financování investičních nákladů. Obcím v České republice mohou být přiděleny dotace schválené v zákoně o státním rozpočtu, dotace z kapitoly všeobecná pokladní správa státního rozpočtu, mimořádné dotace, návratné finanční výpomoci, nenárokové dotace z rozpočtových kapitol některých ministerstev, dále dotace ze státních mimorozpočtových fondů a dotace z Evropské unie³⁴.

Podíl dotací na celkových příjmech obcí představuje asi čtvrtinu celkových příjmů obcí, jejich vývoj je nerovnoměrný³⁵. Systém poskytování dotací má mnoho nedostatků. Jedním z nedostatků je celková složitost systémů, dále netransparentnost při přidělování nenárokových a kapitálových dotací. Velmi často můžeme v médiích slyšet o lobbyismu či politických vlivech a konexích. Dalším nedostatkem je vysoký podíl účelových dotací, kdy dochází k zúčtování dotací a nevyužitá část dotace se vrací zpět do státního rozpočtu a neexistující dlouhodobá pravidla pro poskytování dotací, kdy je velmi těžké pro územní samosprávné celky plánovat dlouhodobé výdaje.

1.4 Návratné příjmy

Návratné příjmy se využívají k financování dlouhodobých investic územních samosprávných celků. Finanční půjčky jsou často využívány k financování kapitálových výdajů, neboť výnos z investic může uhradit jak provozní náklady, tak splátky dané půjčky. Můžeme se setkat s mnoha zdroji návratných příjmů, jedná se například o úvěry od komerčních bank či institucí, které půjčují speciálně územním samosprávám, dále emise komunálních obligací nebo akcií a návratné půjčky a finanční výpomoci³⁶.

Územní samosprávné celky by měly dobře zvážit podmínky úvěrů, zejména dobu splatnosti úvěrů, úrokovou sazbu a splácení dluhové služby. Územní samosprávné celky mohou vyu-

³⁴ Peková, J. (2004) *Hospodaření a finance územní samosprávy*. S. 301

³⁵ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 154

³⁶ Peková, J. (2004) *Hospodaření a finance územní samosprávy*. S. 306

žit jako **zdroj financování** krátkodobý či překlenovací úvěr, střednědobý úvěr a dlouhodobý úvěr³⁷. **Krátkodobý úvěr** se používá k překonání časového nesouladu mezi plněním příjmů a financování běžných výdajů. Tento úvěr může být využit během rozpočtového roku i vícekrát. **Střednědobý a dlouhodobý úvěr** se používá k financování investic a kapitálových výdajů, v tomto případě by měly být výnosy dostačující na pokrytí provozních nákladů i na splátky úroků.

Úroková sazba může být fixní či variabilní³⁸. O tom, která úroková sazba je výhodnější, se rozhodujeme dle situace na kapitálovém trhu a také dle očekávaného vývoje úrokových sazeb. **Fixní úroková sazba** se využívá tehdy, když se očekává růst úrokových sazeb a **variabilní úroková sazba** se využívá tehdy, když se očekává snížení úrokových sazeb.

Územní samosprávné celky mohou využívat půjčky s nižší sazbou než je tržní úroková sazba poskytované specializovanými institucemi, jedná se o „**měkké půjčky**“, dále mohou využívat „**tvrdé půjčky**“, které nejsou nijak zvýhodněné³⁹. Územní samosprávné celky se musí za úvěr zaručit, nejčastěji ručí majetkem. Pro územní samosprávné celky jsou nebezpečné výpůjčky z mezinárodních zdrojů, protože nesou rizika změn devizových kurzů.

Existuje několik **způsobů splácení úvěrů**, jedná se například o **metodu annuity**, kdy splácíme stejné splátky v pravidelných intervalech po celou dobu životnosti úvěru, splátka je složená z úrokové sazby a platby jistiny. Úroková složka je větší na počátku splácení půjčky, pozdější splátky obsahují větší podíl platby jistiny. Dalším způsobem je **platba úroků po dobu úvěrů a jednorázové splacení jistiny**, což se využívá u emise komunálních obligací. Výhodou je odložení platby jistiny, nevýhodou je zvyšování objemu placených úroků, které se platí z celkového objemu úvěru. Další variantou splácení úvěrů může být kombinace výše uvedených způsobů, jedná se například o „**front – end loading**“, kdy pravidelně splácíme jistinu během životnosti úvěru, úroky se platí z nesplacené části úvěru a splátky se postupně snižují a také o „**rear – end loading**“, kdy jsou na počátku většinou odloženy

³⁷ Marková, H. (2000) *Finance obcí, měst a krajů*. S. 114

³⁸ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 102

³⁹ Tamtéž. S. 102

platby, splátky úroků a jistiny se postupně zvyšují během úvěru, tento způsob se používá se u projektů, které budou generovat příjmy v budoucnu⁴⁰.

Investiční záměry územních samosprávných celků mohou být financovány prostřednictvím komunálních obligací, komunálního leasingu a systému partnerství veřejného a soukromého sektoru⁴¹. **Komunální obligace** využívají zejména větší města, neboť emise obligací jsou spojeny s vysokými poplatky. **Komunální leasing** je finanční či operativní pronájem, který není vždy tak výhodný, jak se zdá z důvodu vysoké finanční náročnosti. Mezi jeho výhody patří rychlost a možnost dalších služeb leasingové společnosti (opravy či údržby). Při **partnerství veřejného a soukromého sektoru** většinou územní samosprávné celky poskytnou prostory či půdu, soukromý podnikatel postaví zařízení, nějakou dobu jej provozuje a pak se zařízení převede do majetku územních samosprávných celků.

⁴⁰ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 102

⁴¹ Tamtéž. S. 102

2 VÝDAJE ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Struktura výdajů rozpočtů územních samosprávných celků je v jednotlivých zemích různá, obecně se však výdaje zvyšují, což je důsledkem rostoucí autonomie územních samosprávných celků a odpovědnosti za zajišťování a zabezpečování statků a služeb na daném území⁴². Velikost výdajů je taktéž určena rozpočtovým omezením ze strany příjmů.

Rozhodování územních samosprávných celků týkající se výdajů je do určité míry ovlivněno následujícími faktory⁴³:

- ✓ národní smlouvy - například týkající se mezd a platů
- ✓ nutnost poskytovat některé statky ze zákona - například základní vzdělání
- ✓ zajištění určitého standardu a rozsahu služeb
- ✓ demografické faktory
- ✓ celková ekonomická situace státu

2.1 Výdaje obcí v České republice

Po roce 1990 byla odpovědnost za výdaje v České republice rozdělena mezi obce a okresní úřady. Ke zrušení činnosti okresních úřadů došlo 31. 12. 2002, většina výdajových kompetencí přešla na nově vzniklé obce s rozšířenou působností a některé výdajové kompetence přešly na kraje. V současnosti mají obce v České republice odpovědnost za výdaje v samostatné i přenesené působnosti.

Mezi **výdaje v samostatné působnosti** obcí patří výdaje na provoz a údržbu mateřských a základních škol, na sociální péči, na zdravotnictví, na veřejnou bezpečnost a obecní policii, na sanitární služby, na výstavbu a údržbu pouličního osvětlení, hřbitovů a parků, na vodovody a kanalizace, na kulturu a rekreaci, na územní plánování, na údržbu místních komunikací a městskou dopravu, na údržbu a výstavbu obecních bytů⁴⁴.

⁴² Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 226

⁴³ Tamtéž. S. 211

⁴⁴ Tamtéž. S. 227

Vláda přenáší některé kompetence v rámci státní správy na samosprávu, jedná se o výkon přenesené působnosti. Vláda se podílí určitým dílem na hrazení výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti, avšak rozpočítání nákladů na výkon úkonů týkajících se přenesené působnosti je velice náročné, zejména výpočet režijních nákladů. **Výdaje přenesené působnosti** jsou závislé na rozsahu vykonávaných úkonů v přenesené působnosti v dané obci a taktéž na velikosti obce. Většinou se jedná o úkony týkající se stavebního odboru či matriky.

2.2 Členění výdajů územních samosprávných celků

Výdaje územních samosprávných celků jsou členěny dle několika hledisek. Mezi nejpoužívanější hlediska členění výdajů patří ekonomické hledisko, hledisko rozpočtové skladby, členění podle infrastruktury, členění podle funkcí veřejného sektoru a členění podle rozpočtového plánování⁴⁵.

2.2.1 Ekonomické hledisko

Dle ekonomického hlediska se výdaje člení na běžné a kapitálové⁴⁶. **Běžné výdaje** slouží k financování běžných opakujících se výdajů neinvestičního charakteru v daném roce, jedná se například o výdaje na mzdy, provoz, materiál či služby. **Kapitálové výdaje** slouží k dlouhodobému investičnímu financování, které přesahuje rozpočtový rok, jedná se například o výdaje na vybudování vodovodů, kanalizací, čističek odpadních vod, skládek komunálního odpadu či plynofikace.

2.2.2 Hledisko rozpočtové skladby

Pro rozpočty územních samosprávných celků je závazné členění výdajů dle rozpočtové skladby. Jedná se o **členění druhové**, které výdaje dělí na běžné (výdaje neinvestiční) a kapitálové (výdaje investiční)⁴⁷.

⁴⁵ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 212

⁴⁶ Peková, J. (2004) *Hospodaření a finance územní samosprávy*. S. 333

⁴⁷ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 212

Funkčním členěním je **členění odvětvové**, které výdaje rozděluje do šesti kategorií dle účelu použití financí⁴⁸. Jedná se o následující kategorie výdajů:

- ✓ **zemědělství a lesní hospodářství** – výdaje na obhospodařování půdního fondu a obecních lesů
- ✓ **průmyslová a ostatní odvětví hospodářství** – druhá nejvyšší výdajová složka územních samosprávných celků, patří zde výdaje na silnice, chodníky, parkoviště, zastávky, dopravní značení, pitnou vodu, odvádění a čištění odpadních vod
- ✓ **služby pro obyvatelstvo** – nejvyšší výdajová složka územních samosprávných celků, patří zde výdaje na předškolní zařízení, základní školu, kino, knihovnu, kroniku města, místní rozhlas, vydavatelskou činnost, sportovní zařízení v majetku města, zdravotnictví, lékařskou službu první pomoci, nebytové prostory, veřejné osvětlení, výstavbu a údržbu místních inženýrských sítí, sběr a svoz komunálních odpadů, péči o vzhled obce a veřejnou zeleň
- ✓ **sociální věci a politika zaměstnanosti** – patří zde výdaje na sociální dávky, na domovy pro důchodce či matky s dětmi, domovy s pečovatelskou službou
- ✓ **bezpečnost státu a právní ochrana** – patří zde výdaje na civilní a požární ochranu
- ✓ **všeobecná veřejná správa a služby** – patří zde výdaje na finanční operace, pojištění majetku, zastupitelstvo města, činnost místní správy, sociální fond, dále výdaje na daň z příjmu za obec a neinvestiční dotace ostatním neziskovým organizacím

Dle rozpočtové skladby můžeme také třídit výdaje na **návratné a nenávratné**⁴⁹.

⁴⁸ Provazníková, R. (2009) *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. S. 213

⁴⁹ Peková, J. (2004) *Hospodaření a finance územní samosprávy*. S. 334

2.2.3 Členění podle charakteru infrastruktury

Dle charakteru infrastruktury se výdaje dělí na sociální a ekonomické⁵⁰. **Výdaje na sociální infrastrukturu** zahrnují běžné a kapitálové výdaje na vzdělání a péči o zdraví, na sociální peněžní transfery a výdaje na provoz sociálních zařízení⁵¹. **Výdaje na ekonomickou infrastrukturu** zahrnují výdaje běžné i kapitálové určené na výrobní účely, dále dotace a půjčky soukromému sektoru na podporu podnikání v obci, na zvýšení zaměstnanosti a také výdaje na výstavbu a údržbu veřejných komunikací, veřejného prostranství, parků, vodovodů, kanalizací, čističek odpadních vod, veřejného osvětlení, komunálních bytů a budování průmyslových zón⁵².

2.2.4 Členění podle funkcí veřejných financí

Dle funkcí veřejných financí můžeme výdaje rozdělit na výdaje alokační, redistribuční a stabilizační⁵³. Mezi **alokační výdaje** patří výdaje na nákup zboží a služeb, na uhrazení ztráty vlastních podniků, na financování čistých veřejných statků (například udržení veřejného pořádku a bezpečnosti, osvětlení, veřejné komunikace, péče o veřejnou zeleň, likvidace negativních externalit, samotná správa) a smíšených veřejných statků (například výdaje na základní vzdělání, výdaje na financování výdajových programů, výdaje na financování městské hromadné dopravy) a služeb a poplatkových služeb⁵⁴. Alokační výdaje mohou mít v některých případech **stabilizační charakter** a to tehdy, když územní samosprávné celky poskytnou dotace či příspěvky firmám, čímž se snaží stabilizovat zaměstnanost v daném území. **Redistribuční výdaje** jsou vypláceny z důvodu snahy o snížení nerovnoměrného ekonomického vývoje v jednotlivých obcích na území daného regionu. Většinou se jedná o peněžní transfery obyvatelstvu nebo obcím od krajů (například příspěvky na

⁵⁰ Peková, J. (2004) *Hospodaření a finance územní samosprávy*. S. 336

⁵¹ Tamtéž. S. 337

⁵² Tamtéž. S. 336

⁵³ Tamtéž. S. 335

⁵⁴ Tamtéž. S. 335

bydlení či jiné sociální dávky). Mají pouze doplňkový charakter, protože podstatná část sociálních dávek je vyplácena ze státního rozpočtu prostřednictvím transferových plateb.

2.2.5 Hledisko rozpočtového plánování

Dle rozpočtového plánování se výdaje člení na výdaje plánované a neplánované⁵⁵. **Plánované výdaje** jsou opakující se výdaje, které lze určit předem, většinou se jedná o mandatorní výdaje (výdaje vynaložené na provoz a výdaje vynaložené na výkon samostatné a přenesené působnosti). **Neplánované výdaje** jsou nahodilé výdaje, které nelze určit předem, jsou neočekávané, těžko odhadnutelné. Jedná se například o výdaje spojené s živelnými pohromami, dále zde patří také sankční výdaje za porušení rozpočtové kázně.

⁵⁵ Peková, J. (2004) *Hospodaření a finance územní samosprávy*. S. 332

II. ANALYTICKÁ ČÁST

3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA ZUBŘÍ

Cílem města Zubří je maximálně efektivní a účinné využití svěřených finančních prostředků za účelem plnění svých povinností v samostatné i přenesené působnosti. Podmínkou pro zajištění finanční stability města je dlouhodobě vyrovnaný rozpočet korespondující s reálnými podmínkami, který je naplňován s ohledem na jeho plánovaný budoucí rozvoj.

Hospodaření města Zubří je v každém roce přezkoumáno kontrolou Krajského úřadu Zlínského kraje, dle ustanovení zákona 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření města Zubří se přikládá k závěrečnému účtu města Zubří.

Analýzu hospodaření města Zubří zpracovávám proto, aby poskytla co nejdetailnější informace o realizovaných příjmech a výdajích města Zubří. Na základě analýzy lze určit, které příjmy či výdaje jsou stěžejní pro rozpočet města Zubří a jejichž změna by mohla způsobit značné problémy v hospodaření města Zubří. Na základě analýzy lze také vyvodit konkrétní dopady změn daňových příjmů na financování města Zubří a navrhnout možnosti zlepšení financování města Zubří.

Analýzu hospodaření města Zubří zpracovávám na základě údajů poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří. Analyzovány jsou příjmy a výdaje města Zubří realizované v letech 2004 – 2009. V analýze hospodaření města Zubří používám odvětvové členění, kdy detailně rozebírám jednotlivé skupiny příjmů a výdajů. Důvodem volby odvětvového členění je charakter poskytnutých údajů o hospodaření města Zubří.

3.1 Specifikace města Zubří

Město Zubří je situováno v západní části Moravskoslezských Beskyd, nachází se v okrese Vsetín a patří do Zlínského kraje. Zubří se stalo 22. února 2002 rozhodnutím předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky nejmladším městem okresu Vsetín. Zubří má rozlohu 2 839 ha, na které žije okolo 5 500 obyvatel. Na území města se nachází průmyslový podnik Gumárny Zubří a.s., který byl založen již před počátkem druhé světové války jako zbrojovka pro výrobu protiplynových ochranných masek. V současnosti Gumárny Zubří a.s. vyrábějí zejména výlisky pro automobilový sektor. Drtivá většina obyvatel však dojíždí za prací do Rožnova pod Radhoštěm a Valašského Meziříčí.

3.2 Příjmy města Zubří

Nejvyšší příjmy města Zubří jsou realizovány ve skupině služby pro obyvatelstvo, dále následuje skupina zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství, o něco nižší příjmy vykazuje skupina průmyslová a ostatní odvětví hospodářství. Nejnižší příjmy města Zubří jsou realizovány ve skupině všeobecná veřejná správa a služby.

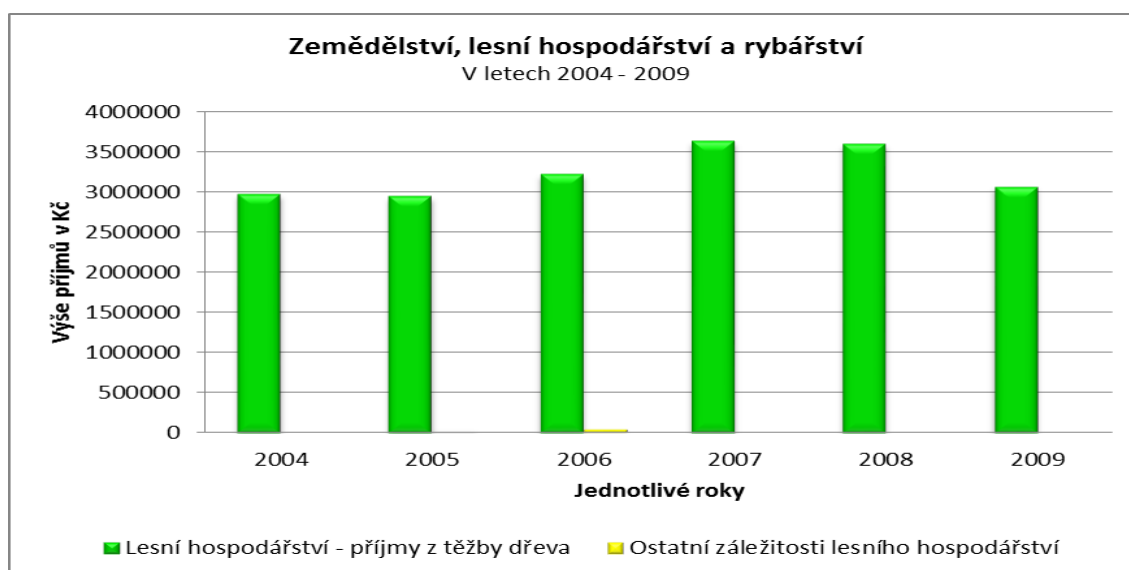
3.2.1 Zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství

Ve skupině zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství jsou největším zdrojem finančních prostředků města Zubří **příjmy z těžby dřeva**, které se během analyzovaného období pohybovaly okolo hodnoty 3 000 tis. Kč. Tyto příjmy v letech 2004 – 2005 nepatrně poklesly. Naopak v letech 2005 – 2006 měly tyto příjmy rostoucí charakter, jejich nárůst činil 278 tis. Kč. Rostoucí charakter příjmů pokračoval i nadále v letech 2006 – 2007, kdy jejich nárůst činil již 413 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 došlo k mírnému poklesu příjmů o 38 tis. Kč. Příjmy klesaly také v letech 2008 – 2009, kdy jejich pokles činil dokonce 531 tis. Kč.

Příjmy z ostatních záležitostí lesního hospodářství jsou ve srovnání s příjmy z těžby dřeva takřka stonásobně nižší. Tyto příjmy byly realizovány pouze v roce 2005, kdy jejich hodnota činila 26 tis. Kč a v roce 2006, kdy jejich hodnota činila 31 tis. Kč.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj příjmů města Zubří ve skupině zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství v letech 2004 – 2009.

Graf 4 – Struktura příjmů ve skupině zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

3.2.2 Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Ve skupině průmyslová a ostatní odvětví hospodářství jsou největším zdrojem finančních prostředků města Zubří **příjmy z kanalizace**, většinou se jedná o příjmy za čištění a odvádění odpadních vod. V letech 2004 – 2005 měly tyto příjmy klesající charakter, došlo k jejich poklesu o 65 tis. Kč. Naopak v letech 2005 – 2006 tyto příjmy zaznamenaly dynamický nárůst, který činil dokonce 831 tis. Kč. V této době byla realizována výstavba inženýrských sítí pro nový stavební obvod a nárůst příjmů byl ovlivněn příspěvkem jednotlivých stavebníků. V letech 2006 – 2007 došlo k poklesu příjmů o 694 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 došlo k nepatrnému nárůstu příjmů o 11 tis. Kč. Naopak v letech 2008 – 2009 došlo k poklesu příjmů o 77 tis. Kč.

Do skupiny průmyslová a ostatní odvětví hospodářství patří také **příjmy z ostatních záležitostí těžebního průmyslu**. Tyto příjmy měly v období 2004 – 2008 rostoucí charakter. V letech 2004 – 2008 činil každoroční nárůst příjmů 17 tis. Kč. V roce 2009 nebyly realizovány žádné příjmy z ostatních záležitostí těžebního průmyslu. Výše těchto příjmů v jednotlivých letech souvisí s geologickým průzkumem realizovaným na území města Zubří.

Do této skupiny patří také **příjmy ze záležitostí telekomunikací**, které v letech 2004 – 2005 nepatrně poklesly o 2 tis. Kč. V následujících letech měly příjmy rostoucí charakter, kdy v letech 2005 – 2006 došlo k nárůstu příjmů o 15 tis. Kč, dále v letech 2006 – 2007 došlo k nárůstu příjmů o 9 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 činil nárůst příjmů 40 tis. Kč. K výraznějšímu poklesu příjmů o 93 tis. Kč došlo v letech 2008 – 2009. V roce 2009 nebyly realizovány žádné příjmy ze záležitostí telekomunikací. Výše těchto příjmů v jednotlivých letech souvisí s počtem nově vybudovaných přípojek televizního kabelového rozvodu na území města Zubří, tyto příjmy tvoří příspěvek nově připojených uživatelů televizního kabelového rozvodu.

Příjmy z vnitřního obchodu a služeb v letech 2004 – 2005 vzrostly o 16 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k poklesu příjmů o 16 tis. Kč. Od roku 2006 měly příjmy rostoucí tendence, kdy v letech 2006 – 2007 vzrostly příjmy o 13 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 vzrostly příjmy o 3 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 vzrostly příjmy o 15 tis. Kč. Tyto příjmy nemají nijak závratnou výši, jelikož se jedná o doplňkovou činnost města Zubří.

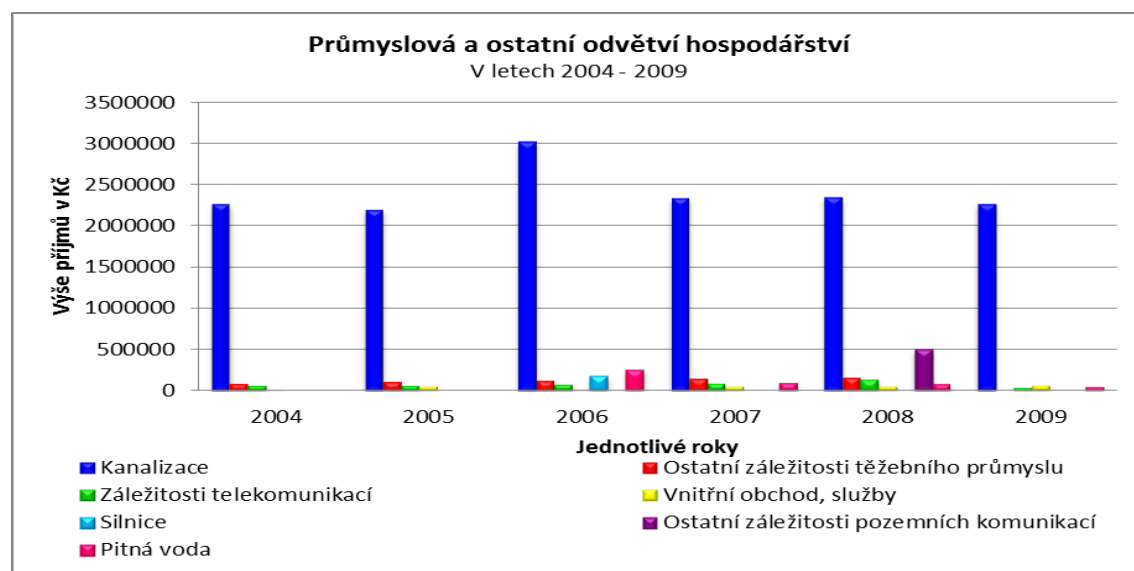
Příjmy ze silnic byly realizovány pouze v roce 2006 a 2008, přičemž v roce 2006 činila jejich hodnota 180 tis. Kč a v roce 2008 činila jejich hodnota 10 tis. Kč. V roce 2006 byla výše příjmů tvořena darem od soukromého podnikatele.

Příjmy z ostatních záležitostí pozemních komunikací byly zaznamenány pouze v roce 2006 a 2008, kdy v roce 2006 činila hodnota těchto příjmů 13 tis. Kč a v roce 2008 činila hodnota těchto příjmů dokonce 497 tis. Kč, přičemž v roce 2006 byly příjmy takřka čtyřicetinasobně nižší než v roce 2008. V roce 2008 byla výše příjmů tvořena dotací.

Příjmy z pitné vody byly realizovány pouze v letech 2006 – 2009. Tyto příjmy měly během celého analyzovaného období klesající tendence. Nejvyšší příjmy 252 tis. Kč byly zaznamenány v roce 2006. V této době byla realizována výstavba inženýrských sítí pro nový stavební obvod, tyto příjmy tvoří příspěvky stavebníků. V letech 2006 – 2007 došlo k poklesu příjmů o 162 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 došlo k mírnému poklesu příjmů o 9 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 došlo k dalšímu poklesu příjmů o 36 tis. Kč.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj příjmů města Zubří ve skupině průmyslová a ostatní odvětví hospodářství v letech 2004 – 2009.

Graf 5 – Struktura příjmů ve skupině průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

3.2.3 Služby pro obyvatelstvo

Ve skupině služby pro obyvatelstvo jsou největším zdrojem finančních prostředků města Zubří **příjmy z výstavby a údržby místních inženýrských sítí**. V letech 2004 – 2005

nebyly realizovány žádné příjmy, k realizaci příjmů došlo až v roce 2006. V letech 2006 – 2007 poklesly příjmy o 157 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 došlo k dynamickému růstu příjmů, jejich nárůst činil 20 mil. Kč, což bylo způsobeno odprodejem plynárenských rozvodů. V letech 2008 – 2009 činila hodnota příjmů 91 tis. Kč.

Do skupiny služby pro obyvatelstvo patří také **příjmy z bytového hospodářství**, které dosahovaly velmi vysokých hodnot během analyzovaného období. V letech 2004 – 2005 měly tyto příjmy klesající charakter, jejich rapidní pokles činil dokonce 1 089 tis. Kč. Tento propad příjmů z nájemného zapříčinila rekonstrukce bytového domu ve vlastnictví města. V následujících letech měly příjmy naopak rostoucí charakter, kdy v letech 2005 – 2006 činil jejich nárůst 78 tis. Kč, v letech 2006 – 2007 byl již jejich nárůst takřka dvojnásobný ve srovnání s předešlým obdobím a činil 147 tis. Kč a dále v letech 2007 – 2008 činil nárůst příjmů dokonce 363 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo k rapidnímu poklesu příjmů o 991 tis. Kč. Výše příjmů v jednotlivých letech souvisí s prodejem bytů ve vlastnictví města do soukromého vlastnictví nájemníků.

Do této skupiny patří dále **příjmy z nebytového hospodářství**, které v letech 2004 – 2005 poklesly o 294 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 pokračoval klesající charakter příjmů, jejich pokles činil 54 tis. Kč. Od roku 2006 začaly mít příjmy rostoucí tendence, kdy v letech 2006 – 2007 činil jejich nárůst 171 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 příjmy dynamicky rostly, jejich nárůst činil dokonce 4 319 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo k více než pětinásobnému poklesu příjmů ve srovnání s předešlým obdobím. Výše příjmů v jednotlivých letech souvisí s prodejem nemovitostí ve vlastnictví města do soukromého vlastnictví.

Příjmy z komunálních služeb a územního rozvoje měly klesající charakter v letech 2004 – 2005, jejich rapidní pokles činil 1 307 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k růstu těchto příjmů, jejich nárůst činil 194 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 došlo k poklesu příjmů o 115 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 měly příjmy rychle rostoucí tendence, jejich nárůst činil 1 901 tis. Kč, což bylo zapříčiněno prodejem pozemku ve vlastnictví města do soukromého vlastnictví. V letech 2008 – 2009 došlo k rapidnímu poklesu příjmů o 1 940 tis. Kč.

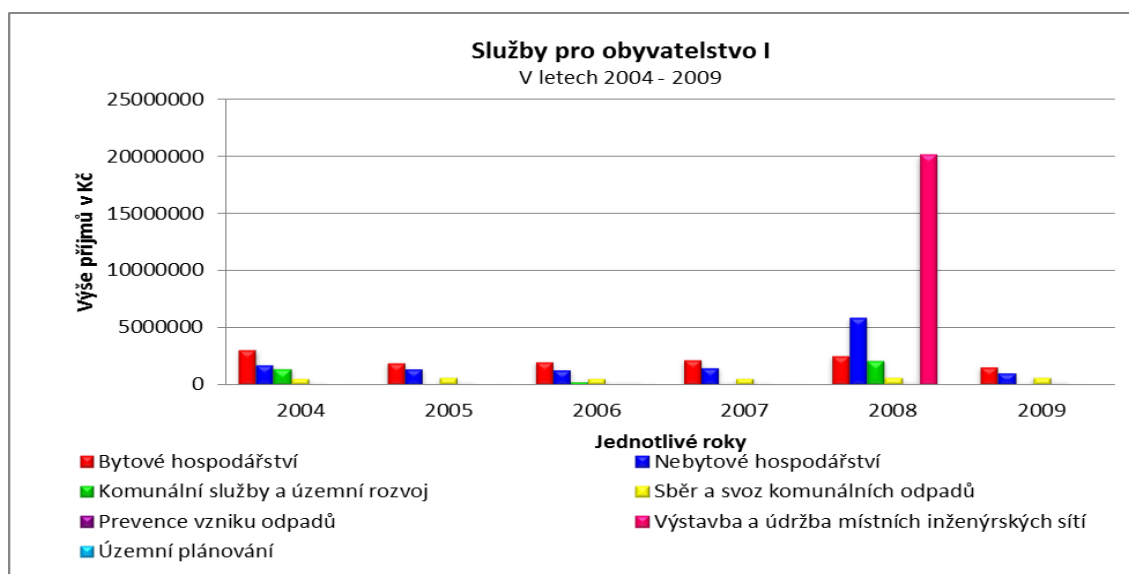
Příjmy ze sběru a svozu komunálního odpadu v letech 2004 – 2005 vzrostly o 90 tis. Kč a naopak v letech 2005 – 2006 poklesly o 58 tis. Kč. Od roku 2006 vykazovaly příjmy rostoucí tendence, kdy v letech 2006 – 2007 činil nárůst příjmů 44 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 činil nárůst příjmů 12 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 vzrostly příjmy o 28 tis. Kč.

Příjmy z prevence vzniku odpadů v letech 2004 – 2005 vzrostly o 38 tis. Kč. V následujících letech měly příjmy klesající tendence, kdy v letech 2005 – 2006 příjmy poklesly o 11 tis. Kč a dále v letech 2006 – 2007 příjmy poklesly o 14 tis. Kč. Od roku 2007 měly příjmy naopak rostoucí tendence, kdy v letech 2007 – 2008 činil nárůst příjmů 56 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 příjmy nepatrně vzrostly.

Příjmy z územního plánování byly realizovány pouze v letech 2004 – 2007. Nejvyšší hodnoty 115 tis. Kč dosáhly tyto příjmy v roce 2006, naopak nejnižší hodnoty 2 tis. Kč dosáhly příjmy v roce 2005. Výše těchto příjmů v jednotlivých letech souvisí s počtem žadatelů o změnu územního plánu, příjmy tvoří příspěvky jednotlivých žadatelů.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj příjmů města Zubří ve skupině služby pro obyvatelstvo v letech 2004 – 2009.

Graf 6 – Struktura příjmů ve skupině služby pro obyvatelstvo I

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

Ve skupině služby pro obyvatelstvo jsou značným zdrojem finančních prostředků města Zubří **příjmy z klubu Zubří**. V letech 2004 – 2005 došlo k poklesu těchto příjmů o 30 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo naopak k růstu příjmů, jejich nárůst činil 60 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 došlo k výraznému poklesu příjmů o 193 tis. Kč. V následujících letech měly příjmy rostoucí tendence, kdy v letech 2007 – 2008 došlo k jejich nárůstu o 93 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 došlo k jejich nárůstu o 60 tis. Kč.

Do této skupiny patří také **příjmy z kina**, které měly v letech 2004 – 2005 klesající charakter, jejich pokles činil 44 tis. Kč. V následujících letech měly příjmy rostoucí tendence, kdy

v letech 2005 – 2006 činil nárůst příjmů 22 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 činil nárůst příjmů 20 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 došlo k poklesu příjmů, který činil 33 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo k zanedbatelnému nárůstu příjmů pouze o 1 tis. Kč.

Do této skupiny dále řadíme **příjmy z muzea**, které v letech 2004 – 2005 stagnovaly, jejich hodnota činila 50 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k mírnému nárůstu těchto příjmů o 10 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 došlo k poklesu příjmů o 20 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 došlo k zanedbatelnému nárůstu příjmů o 3 tis. Kč. Příjmy nepatrně poklesly o 6,5 tis. Kč v letech 2008 – 2009.

Příjmy z knihovnických činností se pohybovaly takřka během celého analyzovaného období okolo hodnoty 38 tis. Kč, avšak jedinou výjimkou byl rok 2008, kdy došlo k poklesu příjmů o 10 tis. Kč.

Příjmy z ostatních záležitostí kultury byly zaznamenány pouze v letech 2005 a 2006 a jednalo se o nepatrné částky v hodnotě nepřekračující 5 tis. Kč.

Příjmy z ostatních kulturních akcí byly realizovány pouze v letech 2008 a 2009. V roce 2008 činila jejich hodnota 225 tis. Kč a v roce 2009 došlo k nárůstu příjmů o 66 tis. Kč, kdy hodnota příjmů činila již 291 tis. Kč.

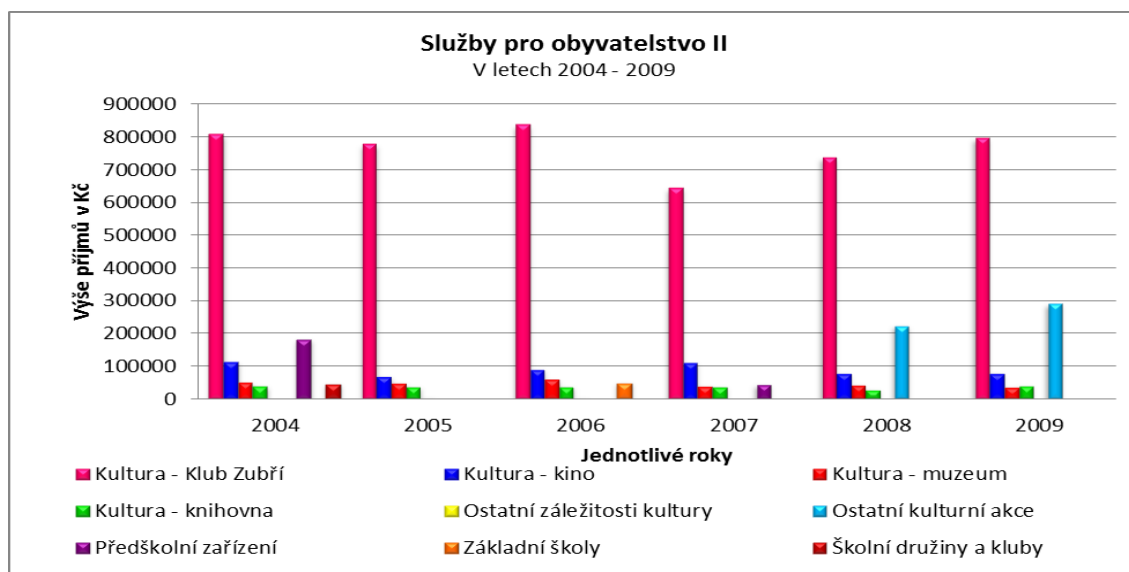
Příjmy z předškolních zařízení byly realizovány pouze v roce 2004, kdy jejich hodnota činila 183 tis. Kč a dále v roce 2007, kdy jejich hodnota činila 44 tis. Kč.

Příjmy ze základních škol byly realizovány v roce 2006 a jejich hodnota činila 50 tis. Kč. V ostatních letech analyzovaného období nebyly realizovány žádné příjmy.

Příjmy ze školních družin a klubů byly realizovány v roce 2004, jejich hodnota činila 46 tis. Kč. V ostatních letech analyzovaného období taktéž nebyly realizovány žádné příjmy.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj příjmů města Zubří ve skupině služby pro obyvatelstvo v letech 2004 – 2009.

Graf 7 – Struktura příjmů ve skupině služby pro obyvatelstvo II

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

V této skupině jsou zdrojem finančních prostředků města Zubří taktéž **příjmy ze zdravotního střediska**. Tyto příjmy měly v letech 2004 – 2008 rostoucí tendence, kdy v letech 2004 – 2005 příjmy vzrostly o 7 tis. Kč, v letech 2005 – 2006 příjmy vzrostly o 8 tis. Kč, dále v letech 2006 – 2007 příjmy vzrostly o 37 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 činil nárůst příjmů 6 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo ke značnému poklesu příjmů o 100 tis. Kč, což bylo zapříčiněno změnou struktury nájemců.

Zdrojem finančních prostředků města Zubří je také **pohřebnictví**, které v letech 2004 – 2005 zaznamenalo více než dvojnásobný růst příjmů, nárůst příjmů činil 216 tis. Kč. V následujících letech měly příjmy klesající charakter, kdy v letech 2005 – 2006 činil jejich pokles 163 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 činil jejich pokles již 237 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 naopak došlo k nárůstu příjmů o 29 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 příjmy poklesly o 35 tis. Kč.

Zanedbatelným příjmem města Zubří jsou **příjmy ze sportovních zařízení, hřišť a tenisových kurtů**. Tyto příjmy se pohybují v letech 2004 – 2006 pod hodnotou 10 tis. Kč. V roce 2007 došlo k poklesu těchto příjmů, které klesly na čtvrtinu ve srovnání s předešlým obdobím. V roce 2008 a 2009 nebyly realizovány žádné příjmy ze sportovních zařízení.

Příjmy z vydavatelské činnosti v letech 2004 – 2005 vzrostly o 11 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 příjmy poklesly o 7 tis. Kč. V letech 2006 – 2008 došlo k mírnému nárůstu příjmů. V roce 2009 došlo k poklesu příjmů o 11 tis. Kč v porovnání s předešlým rokem 2008.

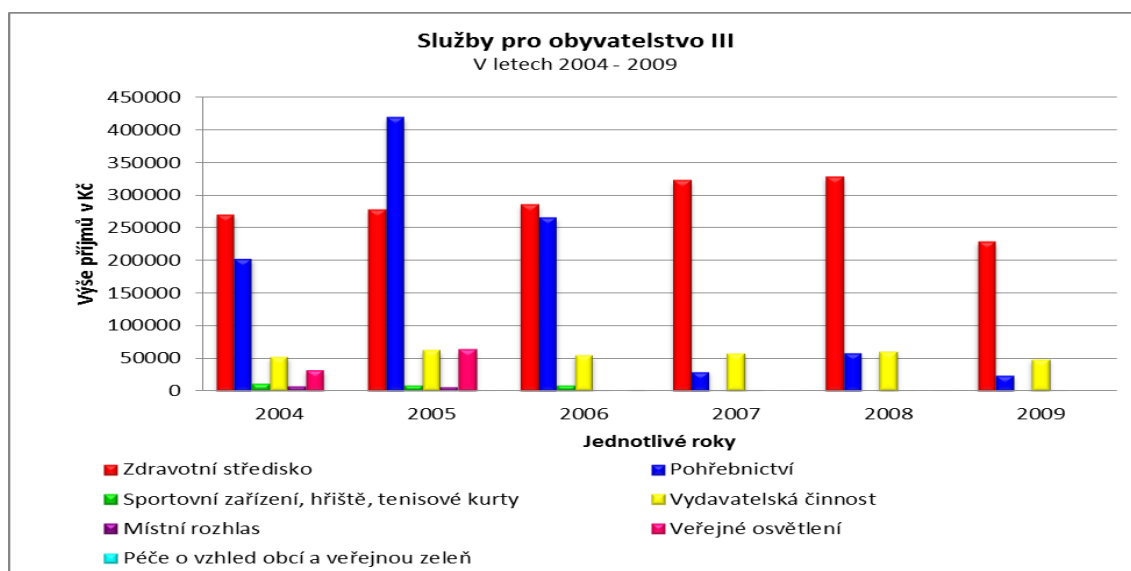
Příjmy z místního rozhlasu jsou zanedbatelným zdrojem finančních prostředků pro rozpočet města Zubří, tyto příjmy vykazovaly během analyzovaného období klesající tendence a jejich výše nepřesáhla hodnotu 7 tis. Kč. Nejvyšší příjem byl realizován v roce 2004, kdy jeho hodnota činila 7 tis. Kč, naopak nejnižší příjem byl realizován v roce 2008, kdy jeho hodnota činila 1 tis. Kč.

Příjmy z veřejného osvětlení byly realizovány pouze v roce 2004 a 2005. V roce 2004 činila hodnota příjmů 32 tis. Kč. V roce 2005 činila hodnota příjmů 63 tis. Kč, jednalo se o více než dvojnásobný nárůst příjmů ve srovnání s rokem 2004. Výši těchto příjmů v jednotlivých letech tvoří dotace z kraje.

Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň tvoří zanedbatelný zdroj finančních prostředků pro rozpočet města Zubří. Příjmy byly zaznamenány pouze v roce 2005 – 2008. Nejvyšší příjem byl realizován v roce 2006, kdy jeho hodnota činila 3 tis. Kč, naopak nejnižší příjem byl realizován v roce 2008, kdy jeho hodnota činila 0,2 tis. Kč.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj příjmů města Zubří ve skupině služby pro obyvatelstvo v letech 2004 – 2009.

Graf 8 – Struktura příjmů ve skupině služby pro obyvatelstvo III

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

3.2.4 Sociální věci a politika zaměstnanosti

Ve skupině sociální věci a politika zaměstnanosti nebyly realizovány žádné příjmy během celého analyzovaného období.

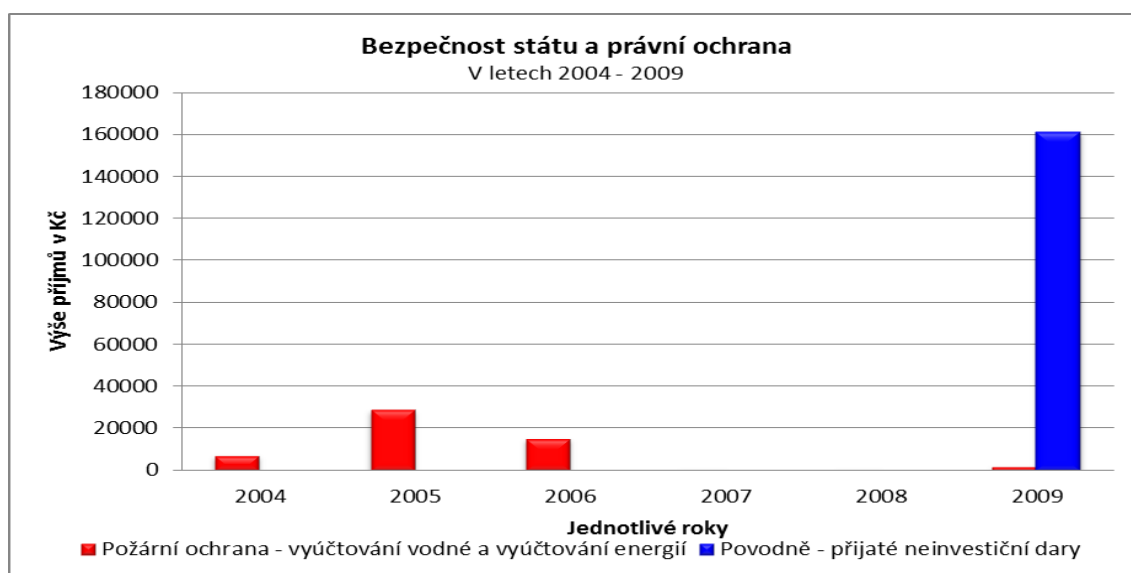
3.2.5 Bezpečnost státu a právní ochrana

Ve skupině bezpečnost státu a právní ochrana jsou největším zdrojem finančních prostředků města Zubří **neinvestiční dary**, které byly zaznamenány pouze v roce 2009, kdy jejich hodnota činila 162 tis. Kč.

Do této skupiny patří také **příjmy z požární ochrany - vyúčtování vodného a energií**. V letech 2004 – 2005 vzrostly tyto příjmy o 22 tis. Kč, naopak v letech 2005 – 2006 došlo k jejich poklesu o 14 tis. Kč. V letech 2007 – 2009 činily tyto příjmy zanedbatelné částky nepřesahující hodnotu 1,8 tis. Kč.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj příjmů města Zubří ve skupině bezpečnost státu a právní ochrana v letech 2004 – 2009.

Graf 9 – Struktura příjmů ve skupině bezpečnost státu a právní ochrana

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

3.2.6 Všeobecná veřejná správa a služby

Příjmy ve skupině všeobecná veřejná správa a služby jsou tvořeny příjmy z úroků z účtů, příjmy z dividend a příjmy z poskytnutých půjček ze Státního fondu rozvoje bydlení. Největším zdrojem finančních prostředků města Zubří jsou **obecné příjmy z finančních operací – úroky**. V letech 2004 – 2005 příjmy z finančních operací mírně poklesly o 25 tis. Kč. V následujících letech měly příjmy rostoucí charakter, kdy v letech 2005 – 2006 činil jejich nárůst 95 tis. Kč a dále v letech 2006 – 2007 činil jejich nárůst 28 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 příjmy z finančních operací poklesly o 29 tis. Kč. Naopak v letech 2008 –

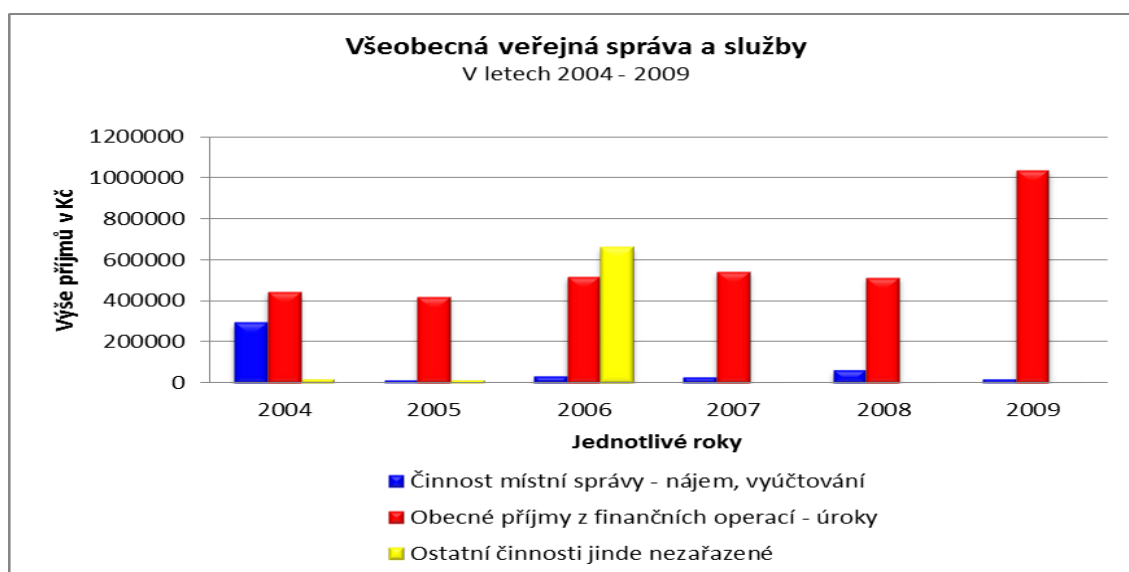
2009 došlo k rapidnímu růstu těchto příjmů, kdy jejich nárůst činil dokonce 523 tis. Kč, jednalo se o více než dvojnásobný nárůst příjmů ve srovnání s rokem 2008, který byl způsoben příjmy z dividend.

Ostatní činnosti jinde nezařazené vykazovaly během analyzovaného období zanedbatelné hodnoty, avšak výjimkou byl rok 2006, kdy došlo k rapidnímu výkyvu. Hodnota těchto příjmů činila v roce 2006 takřka šedesátinásobný nárůst v porovnání s rokem 2005.

Příjmy z činnosti místní správy dosáhly nejvyšší hodnotu v roce 2004, kdy hodnota těchto příjmů byla více než dvacetinásobně vyšší ve srovnání s následujícím rokem 2005. V roce 2005 byla naopak zaznamenána nejnižší hodnota těchto příjmů. Další vyšší příjem byl zaznamenán v roce 2008, kdy příjem byl více než čtyřnásobný ve srovnání s následujícím rokem 2009.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj příjmů města Zubří ve skupině všeobecná veřejná správa a služby v letech 2004 – 2009.

Graf 10 – Struktura příjmů ve skupině všeobecná veřejná správa a služby

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

3.3 Výdaje města Zubří

Výdaje města Zubří jsou nástrojem realizace záměrů a potřeb města. Město poskytuje prostřednictvím svěřených prostředků veřejné služby a statky občanům. Nejvyšší výdaje města Zubří jsou vynakládány na služby pro obyvatelstvo. Velmi vysoké výdaje jsou vynakládány na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, jejichž výše je srovnatelná s výdaji na vše-

becnou veřejnou správu a služby. O něco nižší výdaje vykazuje skupina zemědělství, hospodářství a rybnářství. Nejnižší výdaje města Zubří jsou vynakládány na bezpečnost státu a právní ochranu a také na sociální věci a politiku zaměstnanosti.

3.3.1 Zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství

Ve skupině zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství je nejvíce finančních prostředků města Zubří vynakládáno na financování **lesního hospodářství**. Tyto výdaje v letech 2004 – 2005 rapidně poklesly o 449 tis. Kč. Naopak v letech 2005 – 2006 výdaje dynamicky vzrostly o 642 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 došlo opět ke značnému poklesu výdajů o 592 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje rostoucí charakter, kdy v letech 2007 – 2008 činil jejich nárůst 587 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 činil jejich nárůst 283 tis. Kč.

V této skupině je zanedbatelné množství finančních prostředků města Zubří vynakládáno na financování **veterinární péče**. Finanční prostředky určené k financování veterinární péče byly vynaloženy pouze v roce 2008 a jejich hodnota činila 2 tis. Kč.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj výdajů města Zubří ve skupině zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství v letech 2004 – 2009.

Graf 11 – Struktura výdajů ve skupině zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

3.3.2 Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Ve skupině průmyslová a ostatní odvětví hospodářství je nejvíce finančních prostředků města Zubří vynakládáno na financování **silnic**. V letech 2004 – 2005 tyto výdaje zaznamenaly nejdynamičtější nárůst 8 798 tis. Kč. Tento nárůst výdajů souvisí s budováním nových stavebních obvodů. V následujících letech měly tyto výdaje rapidně klesající charakter, kdy v letech 2005 – 2006 činil jejich pokles 5 373 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 činil jejich pokles dokonce 6 731 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 výdaje vzrostly o 3 857 tis. Kč, naopak v letech 2008 – 2009 výdaje poklesly o 735 tis. Kč.

Do této skupiny také patří **výdaje na ostatní záležitosti pozemních komunikací**, které jsou zejména vynakládány na výstavbu chodníků a parkovišť. V letech 2004 – 2005 tyto výdaje vzrostly o 1 643 tis. Kč. Tento nárůst výdajů souvisí rovněž s budováním nových stavebních obvodů. Naopak v letech 2005 – 2006 tyto výdaje rapidně poklesly o 2 438 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje rostoucí charakter, kdy v letech 2006 – 2007 činil nárůst výdajů 536 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 činil nárůst výdajů již 1 650 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 došlo k dynamickému nárůstu výdajů o celých 7 539 tis. Kč. Tento nárůst výdajů souvisí s budováním cyklostezky kolem řeky Bečvy.

Do této skupiny dále řadíme **výdaje na pitnou vodu**, které v letech 2004 – 2005 značně poklesly o 1 135 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 výdaje vzrostly o 4 856 tis. Kč, jednalo se takřka o šestnáctinásobný nárůst výdajů, který souvisí s budováním nových stavebních obvodů. V následujících letech měly výdaje klesající tendence, kdy v letech 2006 – 2007 činil jejich pokles 3 605 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 činil jejich pokles 816 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 došlo k poklesu výdajů o 699 tis. Kč.

Výdaje na kanalizaci měly v letech 2004 – 2007 rostoucí charakter, avšak od roku 2007 začaly tyto výdaje klesat. V letech 2004 – 2005 došlo k nárůstu výdajů o 1 295 tis. Kč, v letech 2005 – 2006 došlo k nárůstu výdajů o 775 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 činil nárůst výdajů dokonce 1 922 tis. Kč, který byl způsoben výstavbou nových stavebních obvodů. V letech 2007 – 2008 došlo ke značnému poklesu výdajů o 1 547 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 výdaje poklesly dokonce již o 1 633 tis. Kč.

Výdaje na záležitosti telekomunikací v letech 2004 – 2005 vzrostly o 290 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k poklesu těchto výdajů o 671 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje rostoucí charakter, kdy v letech 2006 – 2007 činil nárůst výdajů 197 tis. Kč,

dále v letech 2007 – 2008 činil nárůst výdajů již 360 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 výdaje vzrostly dokonce o 2 738 tis. Kč, jednalo se o čtyřnásobný nárůst výdajů. Tento nárůst výdajů souvisí s budováním nových přípojek televizního kabelového rozvodu.

Výdaje na provoz veřejné silniční dopravy se zejména vynakládají na financování autobusových zastávek. Tyto výdaje v letech 2004 – 2005 poklesly o 183 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje rostoucí charakter, kdy v letech 2005 – 2006 činil jejich nárůst 438 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 činil jejich nárůst 188 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje klesající tendence, kdy v letech 2007 – 2008 výdaje poklesly o 362 tis. Kč a v letech 2008 -2009 výdaje poklesly o 268 tis. Kč. Výše výdajů v jednotlivých letech je ovlivněna výši sjednaného příspěvku na dopravní obslužnost.

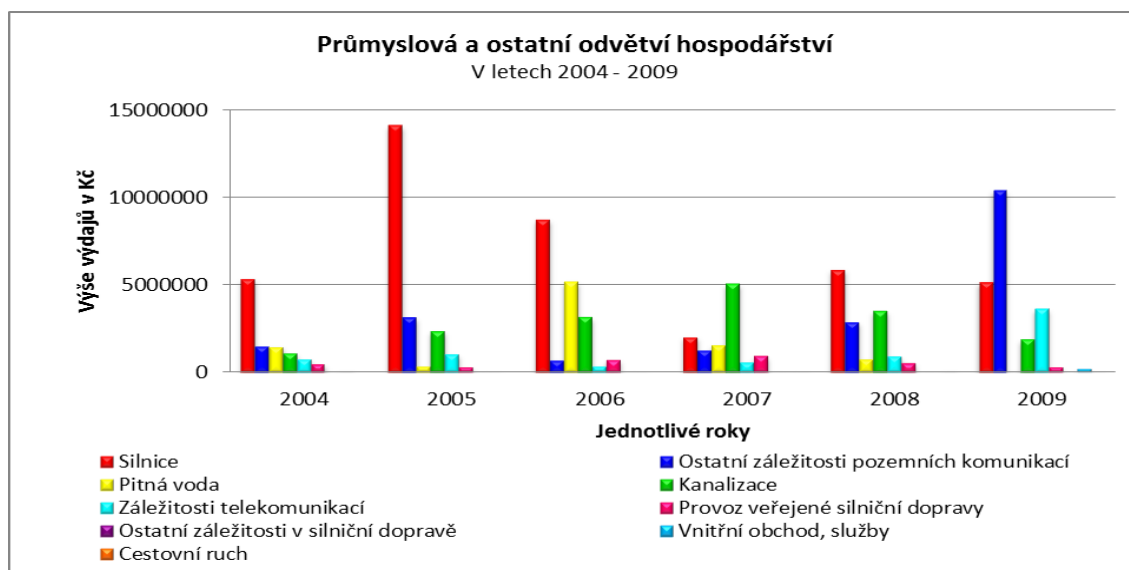
Výdaje na ostatní záležitosti v silniční dopravě se vynakládají na dopravní značení. Tyto výdaje nepřekročily 50 tis. Kč během celého analyzovaného období. V letech 2004 – 2005 došlo k nepatrnému poklesu výdajů o 1,4 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k nárůstu výdajů o 15 tis. Kč. Od roku 2006 měly výdaje klesající tendence, kdy v letech 2006 – 2007 došlo k poklesu výdajů o 17,6 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 došlo k poklesu výdajů o 11 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 výdaje vzrostly o 18 tis. Kč.

Výdaje na vnitřní obchod a služby měly v letech 2004 – 2006 klesající charakter a v letech 2007 – 2009 rostoucí charakter. V letech 2004 – 2005 činil pokles výdajů 40 tis. Kč a v letech 2005 – 2006 činil pokles výdajů 23 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 činil nárůst výdajů 11 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 činil nárůst výdajů již 13 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 činil nárůst výdajů dokonce 96 tis. Kč.

Výdaje na cestovní ruch byly realizovány pouze v letech 2007 – 2009. V letech 2007 – 2008 došlo k nárůstu výdajů o 82 tis. Kč, jednalo se o takřka sedmnásobný nárůst výdajů. V letech 2008 – 2009 došlo k poklesu výdajů o 85 tis. Kč.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj výdajů města Zubří ve skupině průmyslová a ostatní odvětví hospodářství v letech 2004 – 2009.

Graf 12 – Struktura výdajů ve skupině průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

3.3.3 Služby pro obyvatelstvo

Ve skupině služby pro obyvatelstvo je nejvíce finančních prostředků města Zubří vynakládáno na financování **základní školy**. V roce 2004 tyto výdaje zaznamenaly nejvyšší hodnotu a to 20 907 tis. Kč, což bylo zapříčiněno výměnou oken. V letech 2004 – 2005 došlo k výraznému poklesu výdajů o 16 357 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k nárůstu výdajů o 1 017 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 činil nárůst výdajů 2 528 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 došlo k poklesu výdajů o 3 436 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo k nárůstu výdajů o 100 tis. Kč.

Další významnou částí výdajové stránky rozpočtu města Zubří jsou **výdaje na předškolní zařízení**. V letech 2004 – 2005 tyto výdaje poklesly o 4 435 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k dynamickému nárůstu výdajů o 14 348 tis. Kč. Tento nárůst výdajů byl zapříčiněn rekonstrukcí jedné z mateřských školek. V letech 2006 – 2007 došlo k výraznému poklesu výdajů o 13 979 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 se výdaje zvýšily o 455 tis. Kč, naopak v letech 2008 – 2009 výdaje poklesly o 92 tis. Kč.

Do této skupiny patří také **výdaje na sportovní zařízení**, které v letech 2004 – 2005 poklesly o 43 tis. Kč. V letech 2005 – 2008 měly výdaje rychle rostoucí charakter, kdy v letech 2005 – 2006 činil jejich nárůst 52 tis. Kč, dále v letech 2006 – 2007 činil jejich nárůst již 798 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 došlo k dynamickému nárůstu výdajů o 9 013

tis. Kč. Tento nárůst výdajů byl zapříčiněn rekonstrukcí Sokolovny. V letech 2008 – 2009 výdaje značně poklesly o 2 695 tis. Kč.

Výdaje na ostatní tělovýchovnou činnost měly rostoucí charakter během celého analyzovaného období. V letech 2004 – 2005 došlo k nárůstu výdajů o 260 tis. Kč, v letech 2005 – 2006 došlo k nárůstu výdajů o 264 tis. Kč, dále v letech 2006 – 2007 výdaje vzrostly o 79 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 výdaje vzrostly o 170 tis. Kč. Nejvyšší nárůst výdajů byl v letech 2008 – 2009 a činil 406 tis. Kč. Tento nárůst výdajů byl zapříčiněn zejména vypracováním projektové dokumentace k rekonstrukci místního koupaliště. K realizaci k dnešnímu dni nedošlo.

Výdaje na využití volného času dětí a mládeže byly realizovány pouze v roce 2009 a jejich hodnota činila 1 099 tis. Kč. Tento nárůst výdajů byl způsoben spolufinancováním výstavby dětského hřiště Poloostrov Čertoryje.

Výdaje na kulturu - Klub Zubří měly v letech 2004 – 2005 rostoucí charakter, jejich nárůst činil 76 tis. Kč. Naopak v následujících letech měly výdaje klesající charakter, kdy v letech 2005 – 2006 došlo k jejich poklesu o 1 498 tis. Kč, dále v letech 2006 – 2007 došlo k jejich poklesu o 173 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 výdaje poklesly o 104 tis. Kč. Výdaje vzrostly o 866 tis. Kč v letech 2008 – 2009. Výše výdajů v jednotlivých letech souvisí s množstvím oprav a rekonstrukcí kulturních zařízení.

Výdaje na kulturu – kino v letech 2004 – 2005 vzrostly o 4 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k poklesu výdajů o 43 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 došlo k nepatrnému nárůstu výdajů o 2 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje klesající tendence, kdy v letech 2007 – 2008 výdaje klesly o 23 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 výdaje klesly o 7 tis. Kč.

Výdaje na kulturu – muzeum měly v období 2004 – 2007 klesající charakter, kdy v letech 2004 – 2005 poklesly výdaje o 62 tis. Kč, dále v letech 2005 – 2006 poklesly výdaje o 7 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 činil pokles výdajů již 137 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 výdaje vzrostly o 366 tis. Kč, naopak v letech 2008 – 2009 výdaje poklesly o 344 tis. Kč. Výše výdajů v jednotlivých letech ovlivňuje taktéž i nákup muzejních předmětů.

Výdaje na kulturu – knihovnu v letech 2004 – 2005 vzrostly o 77 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 výdaje nepatrně poklesly o 2 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 výdaje vzrostly o 142 tis. Kč a dále v letech 2007 – 2008 došlo k nárůstu výdajů o 146 tis. Kč. Tyto nárůsty výda-

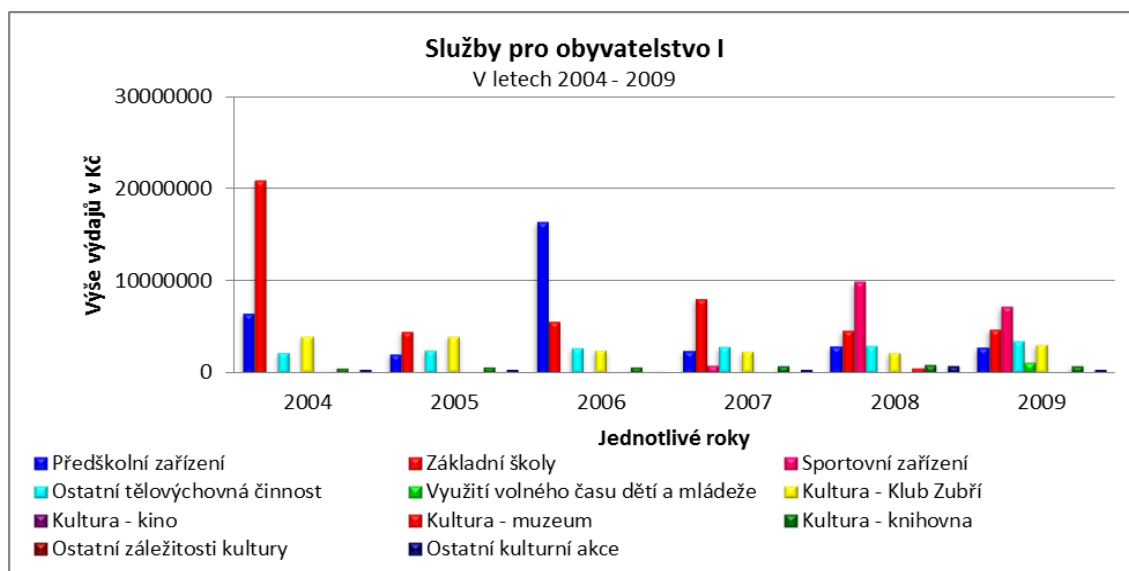
jů byly způsobeny nákupem počítačové techniky, neboť knihovna slouží také jako veřejně přístupný internet. V letech 2008 – 2009 výdaje poklesly o 89 tis. Kč.

Výdaje na ostatní záležitosti kultury v letech 2004 – 2005 vzrostly o 27 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje klesající charakter, kdy v letech 2005 – 2006 výdaje poklesly o 10 tis. Kč, dále v letech 2006 – 2007 výdaje poklesly již o 69 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje rostoucí tendence, kdy v letech 2007 – 2008 došlo k nárůstu výdajů o 21 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 došlo k nárůstu výdajů o 13 tis. Kč.

Výdaje na ostatní kulturní akce v letech 2004 – 2005 vzrostly o 28 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k poklesu těchto výdajů o 93 tis. Kč. Naopak v následujících letech měly výdaje rostoucí charakter, kdy v letech 2006 – 2007 výdaje vzrostly o 49 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 došlo k nejvyššímu růstu těchto výdajů, kdy jejich nárůst činil 441 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 výdaje značně poklesly o 375 tis. Kč.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj výdajů města Zubří ve skupině služby pro obyvatelstvo v letech 2004 – 2009.

Graf 13 – Struktura výdajů ve skupině služby pro obyvatelstvo I

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

Výdaje na bytové hospodářství v letech 2004 – 2005 vzrostly o 488 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 výdaje poklesly o 356 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 výdaje poklesly již o 388 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 došlo k nárůstu výdajů o 199 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 výdaje poklesly o 113 tis. Kč. Výše výdajů v jednotlivých letech souvisí s množstvím rekonstrukcí a oprav bytových domů ve vlastnictví města.

Výdaje na nebytové hospodářství v letech 2004 – 2005 rapidně poklesly o 1 453 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k nárůstu výdajů o 334 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 výdaje poklesly o 133 tis. Kč, výdaje klesaly i nadále v letech 2007 – 2008, kdy jejich pokles činil již 138 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 výdaje vzrostly o 877 tis. Kč. Výše výdajů v jednotlivých letech taktéž souvisí s množstvím rekonstrukcí a oprav objektů ve vlastnictví města.

Výdaje na podporu individuální bytové výstavby byly realizovány pouze v roce 2004, kdy jejich hodnota činila 670 tis. Kč a v roce 2005, kdy jejich hodnota činila 261 tis. Kč. Tyto výdaje byly způsobeny odkupem inženýrských sítí od stavebníka do vlastnictví města.

Výdaje na výstavbu a údržbu místních inženýrských sítí byly realizovány v roce 2004, kdy jejich hodnota činila 453 tis. Kč, další výdaje byly realizovány až v roce 2006, kdy jejich hodnota činila 135 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 došlo k nárůstu výdajů o 470 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 došlo k poklesu výdajů o 506 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 výdaje vzrostly o 21 tis. Kč.

Výdaje na územní plánování v letech 2004 – 2005 poklesly o 17 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 výdaje značně vzrostly o 245 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 výdaje rapidně poklesly o 281 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 výdaje vzrostly o 42 tis. Kč. V roce 2009 nebyly realizovány žádné výdaje na územní plánování. Výše výdajů v jednotlivých letech ovlivňuje množství změn územního plánu.

Výdaje na územní rozvoj v letech 2004 – 2006 stagnovaly, jejich hodnota činila 13 tis. Kč. V roce 2007 nebyly realizovány žádné výdaje na územní rozvoj. K realizaci výdajů došlo až v roce 2008, kdy jejich hodnota činila 38 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo k nárůstu výdajů o 175 tis. Kč.

Výdaje na komunální služby a územní rozvoj v letech 2004 – 2005 poklesly o 321 tis. Kč, klesající charakter výdajů pokračoval i nadále v letech 2005 – 2006, kdy jejich pokles činil 20 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje rostoucí charakter, kdy v letech 2006 – 2007 došlo k jejich nárůstu o 229 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 výdaje dynamicky vzrostly o 675 tis. Kč. Nárůst výdajů byl ovlivněn výši příspěvků pro mikroregion Rožnovsko, který je garantem projektu Čistá řeka Bečva. V letech 2008 – 2009 došlo k značnému poklesu výdajů o 768 tis. Kč.

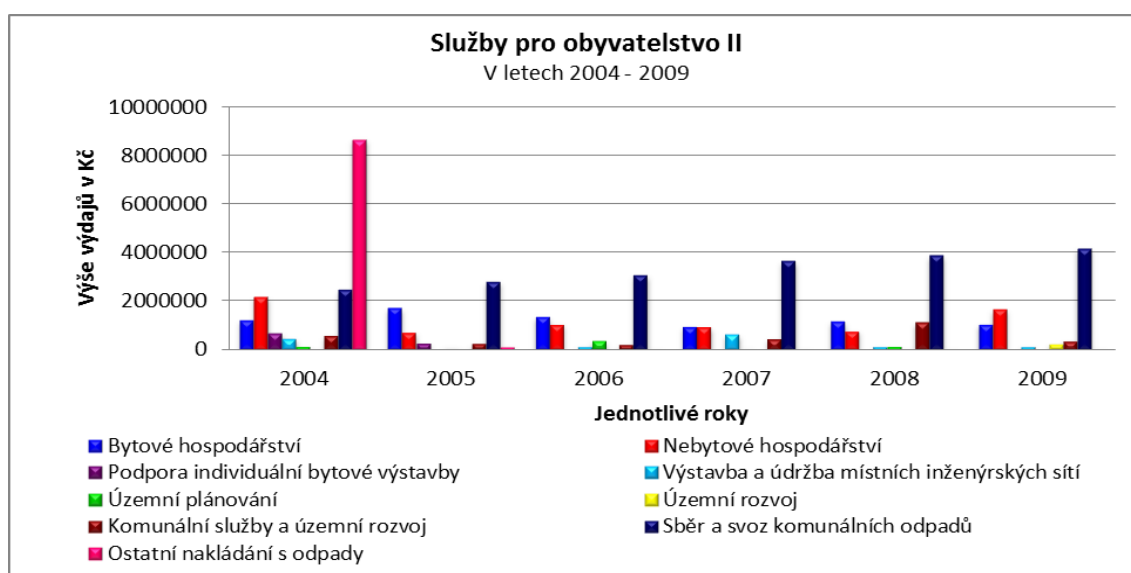
Výdaje na sběr a svoz komunálních odpadů vykazovaly během celého analyzovaného období rostoucí charakter. Tyto výdaje v letech 2004 – 2005 vzrostly o 349 tis. Kč, v letech

2005 – 2006 činil jejich nárůst 240 tis. Kč, v letech 2006 – 2007 činil jejich nárůst dokonce 597 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 vzrostly výdaje o 225 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 došlo k nárůstu výdajů o 288 tis. Kč.

Výdaje na ostatní nakládání s odpady vykazovaly během celého analyzovaného období klesající charakter. Tyto výdaje v letech 2004 – 2005 poklesly o 8 543 tis. Kč, v letech 2005 – 2006 činil jejich pokles 76 tis. Kč, v letech 2006 – 2007 činil jejich pokles 8 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 výdaje poklesly o 5 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 došlo k poklesu výdajů o 6 tis. Kč.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj výdajů města Zubří ve skupině služby pro obyvatelstvo v letech 2004 – 2009.

Graf 14 – Struktura výdajů ve skupině služby pro obyvatelstvo II

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

Do této skupiny se dále řadí **výdaje na veřejné osvětlení**. Tyto výdaje měly v letech 2004 – 2006 klesající charakter, kdy v letech 2004 – 2005 výdaje poklesly o 114 tis. Kč a v letech 2005 – 2006 již činil pokles výdajů 405 tis. Kč. Naopak v letech 2006 – 2007 výdaje vzrostly o 382 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 výdaje opět poklesly o 351 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo k nejvyššímu růstu výdajů, kdy jejich nárůst činil 601 tis. Kč. Výše výdajů v jednotlivých letech byla ovlivněna množstvím realizovaných oprav.

Výdaje na péči o vzhled obcí a veřejnou zeleň měly během analyzovaného období rostoucí charakter s výjimkou roku 2007, kdy došlo k poklesu těchto výdajů. V letech 2004 – 2005 výdaje vzrostly o 97 tis. Kč a v letech 2005 – 2006 již činil nárůst výdajů dokonce

404 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 výdaje rapidně poklesly o 294 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 výdaje vzrostly o 274 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 činil nárůst výdajů 257 tis. Kč.

Výdaje na pohřebnictví v letech 2004 – 2005 nepatrně vzrostly o 2 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 byl zaznamenán nejvyšší nárůst těchto výdajů, který činil 737 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje klesající tendence, kdy v letech 2006 – 2007 výdaje poklesly o 699 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 došlo k poklesu výdajů o 9 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 výdaje vzrostly o 97 tis. Kč. Tento nárůst výdajů byl zapříčiněn pracemi na odvodnění hřbitova.

Výdaje na zdravotní středisko v letech 2004 – 2005 poklesly o 388 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 výdaje vzrostly o 125 tis. Kč. V letech 2006 – 2009 měly výdaje klesající tendence, kdy v letech 2006 – 2007 výdaje poklesly o 21 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 výdaje poklesly již o 47 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 činil pokles výdajů dokonce 74 tis. Kč.

Výdaje na lékařskou službu první pomoci tvoří příspěvek města. V letech 2005 – 2006 vzrostly o 10 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 došlo k poklesu výdajů o 44 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje rostoucí charakter, kdy v letech 2007 – 2008 činil jejich nárůst 8 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 činil jejich nárůst již 46 tis. Kč.

Výdaje na vydavatelskou činnost měly v letech 2004 – 2006 mírně klesající tendence, kdy v letech 2004 – 2005 činil jejich pokles pouze 1 tis. Kč, dále v letech 2005 – 2006 činil jejich pokles pouhých 1,3 tis. Kč. V letech 2006 – 2008 měly výdaje rostoucí charakter, kdy v letech 2006 – 2007 výdaje vzrostly o 22 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 výdaje vzrostly o 13 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo k poklesu výdajů o 41 tis. Kč.

Výdaje na místní rozhlas v letech 2004 – 2005 vzrostly o 194 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje klesající charakter, kdy v letech 2005 – 2006 výdaje poklesly o 71 tis. Kč, dále v letech 2006 – 2007 výdaje poklesly již o 130 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 došlo k poklesu výdajů o 20 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 vzrostly výdaje o 223 tis. Kč.

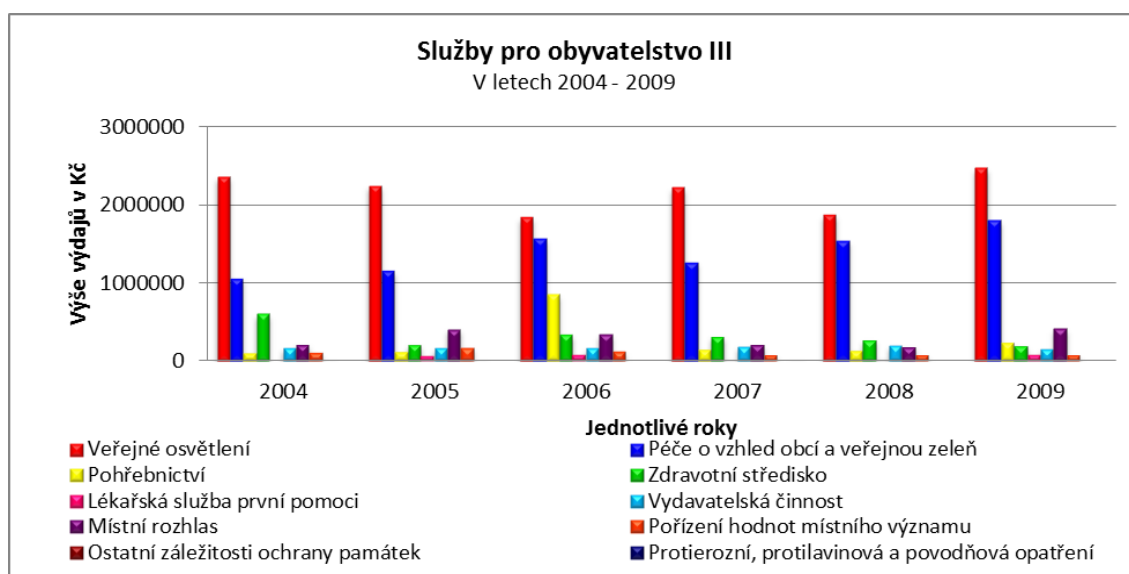
Výdaje na pořízení hodnot místního významu v letech 2004 – 2005 vzrostly o 70 tis. Kč. V následujících letech měly tyto výdaje klesající charakter, kdy v letech 2005 – 2006 došlo k jejich poklesu o 50 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 došlo k jejich poklesu opět o 50 tis. Kč. Od roku 2007 až do konce analyzovaného období výdaje stagnovaly, jejich hodnota činila 70 tis. Kč.

Výdaje na ostatní záležitosti ochrany památek byly vynaloženy z městského rozpočtu pouze v roce 2004 a 2005, v obou letech jejich hodnota činila 10 tis. Kč.

Výdaje na protierozní a protipovodňová opatření byly realizovány pouze v roce 2007 a jejich hodnota činila 0,8 tis. Kč.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj výdajů města Zubří ve skupině služby pro obyvatelstvo v letech 2004 – 2009.

Graf 15 – Struktura výdajů ve skupině služby pro obyvatelstvo III

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

3.3.4 Sociální věci a politika zaměstnanosti

Výdaje na dávky sociální péče pro staré občany během analyzovaného období nepřesáhly hodnotu 5 tis. Kč a byly realizovány pouze v letech 2004 – 2006, kdy zaznamenaly klesající charakter. V letech 2004 – 2005 výdaje nepatrně poklesly o 1 tis. Kč, v letech 2005 – 2006 výdaje poklesly o 2 tis. Kč.

Příspěvek na individuální dopravu byl realizován pouze v letech 2004 – 2006. Tyto výdaje se pohybovaly okolo hodnoty 30 tis. Kč. V letech 2004 – 2005 výdaje poklesly o 1,5 tis. Kč, v letech 2005 – 2006 výdaje vzrostly o 2,5 tis. Kč.

Výdaje k financování pečovatelské služby byly realizovány pouze v letech 2004 – 2006. V letech 2004 – 2005 výdaje poklesly o 402 tis. Kč, naopak v letech 2005 – 2006 výdaje vzrostly o 13 tis. Kč.

Výdaje na sociální hospitalizaci byly realizovány pouze v letech 2004 – 2006. V letech 2004 – 2005 výdaje stagnovaly, jejich hodnota činila 100 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k poklesu výdajů o 50 tis. Kč. Tyto výdaje tvořil příspěvek města na poskytování hospicové péče.

Ostatní výdaje byly realizovány pouze v roce 2005 a jejich hodnota činila 20 tis. Kč.

Výdaje na sociální pomoc dětem a mládeži v letech 2004 – 2005 vzrostly o 17,5 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje klesající tendence, kdy v letech 2005 – 2006 činil jejich pokles 7 tis. Kč, v letech 2006 – 2007 činil jejich pokles již 15 tis. Kč, dále v letech 2007 došlo k poklesu výdajů o 5 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 činil pokles výdajů také 5 tis. Kč. Tyto výdaje tvořily příspěvky na osobního asistenta.

Výdaje na ostatní sociální péči a pomoc byly realizovány pouze v roce 2009 a jejich hodnota činila 50 000 tis. Kč.

Výdaje na centra sociálně rehabilitačních služeb byly realizovány pouze v roce 2005 a jejich hodnota činila 10 tis. Kč.

Výdaje na sociální služby a pomoc – pečovatelskou službu byly realizovány pouze v letech 2007 – 2009. V roce 2007 činila hodnota výdajů 132 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 výdaje poklesly o 20 tis. Kč a naopak v letech 2008 – 2009 výdaje vzrostly o 55 tis. Kč. Tyto výdaje jsou spojeny s nákupem polohovacích lůžek pro imobilní pacienty.

Výdaje na denní stacionáře byly realizovány v roce 2008, jejich hodnota činila 65 tis. Kč. Tyto výdaje byly vynaloženy na studii využitelnosti prostoru bytového domu ve vlastnictví města pro vybudování denního stacionáře.

Výdaje na sociální služby poskytované ve zdravotních zařízeních ústavní péče byly realizovány pouze v roce 2007 a jejich hodnota činila 20 tis. Kč.

Graf 16 – Struktura výdajů ve skupině sociální věci a politika zaměstnanosti

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

Na výše zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj výdajů města Zubří ve skupině sociální věci a politika zaměstnanosti v letech 2004 – 2009.

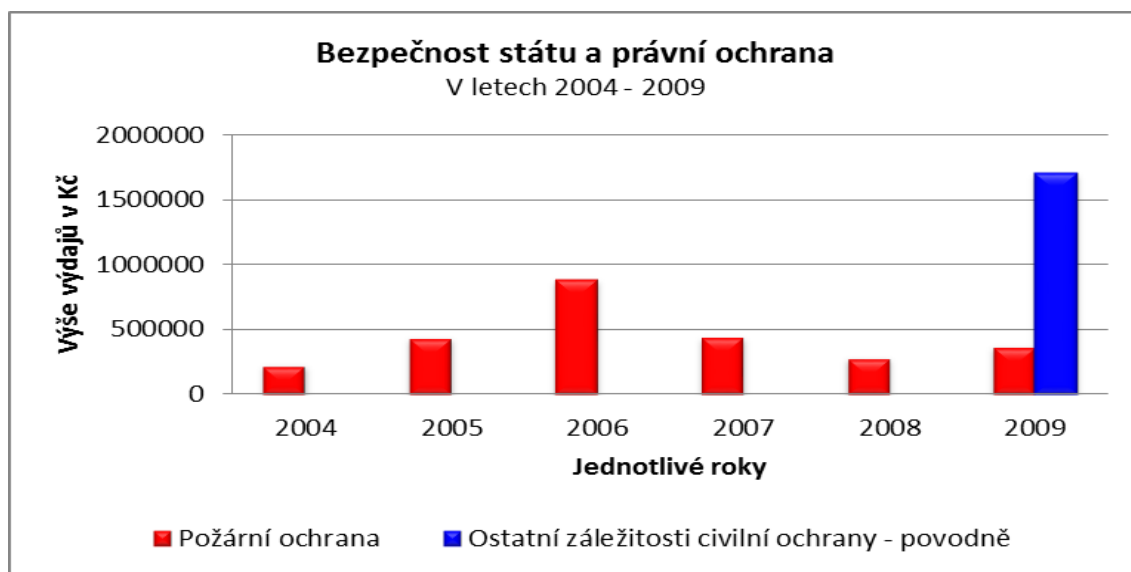
3.3.5 Bezpečnost státu a právní ochrana

Ve skupině bezpečnost státu a právní ochrana je značná část finančních prostředků města Zubří vynakládána na financování **požární ochrany**. Tyto výdaje měly v letech 2004 – 2006 rostoucí charakter, kdy v letech 2004 – 2005 činil nárůst výdajů 212 tis. Kč a v letech 2005 – 2006 činil nárůst výdajů již 454 tis. Kč. V následujících letech měly výdaje klesající charakter, kdy v letech 2006 – 2007 činil pokles výdajů 451 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 činil pokles výdajů 160 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo k nárůstu výdajů o 87 tis. Kč. Tyto výdaje tvořily příspěvky místnímu hasičskému sboru.

Do této skupiny patří také **výdaje na ostatní záležitosti civilní ochrany**, jedná se zejména o výdaje určené k financování povodňových škod. Tyto výdaje byly realizovány pouze v roce 2009 a jejich hodnota činila 1 709 tis. Kč. Tyto výdaje byly spojené s odstraněním povodňových škod.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj výdajů města Zubří ve skupině bezpečnost státu a právní ochrana v letech 2004 – 2009.

Graf 17 – Struktura výdajů ve skupině bezpečnost státu a právní ochrana

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

3.3.6 Všeobecná veřejná správa a služby

Ve skupině všeobecná veřejná správa a služby je nejvíce finančních prostředků města Zubří vynakládáno na **činnost místní správy**. Tyto výdaje měly během analyzovaného období rostoucí charakter, výjimkou byl však rok 2008, kdy došlo k poklesu výdajů. V letech 2004 – 2005 vzrostly výdaje o 57 tis. Kč, dále v letech 2005 – 2006 vzrostly výdaje již o 638 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 činil nárůst výdajů dokonce 1 446 tis. Kč. Tento nárůst výdajů byl způsoben koupí automobilu. V letech 2007 – 2008 výdaje poklesly o 782 tis. Kč. Naopak v letech 2008 – 2009 výdaje vzrostly o 1 235 tis. Kč.

Významná část finančních prostředků města Zubří je vynakládána na **ostatní finanční operace – daň z příjmů za obec**. Tyto výdaje měly v letech 2004 – 2006 klesající charakter, kdy v letech 2004 – 2005 výdaje rapidně poklesly o 1 503 tis. Kč a v letech 2005 – 2006 výdaje poklesly o 131 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 výdaje vzrostly o 110 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 výdaje poklesly o 47 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 výdaje dynamicky vzrostly o 4 560 tis. Kč. Výše tohoto výdaje se rovná výši příjmů z této daně, neboť tato daň je celá příjmem města, proto tento výdaj neovlivňuje celkové hospodaření města.

Značný objem finančních prostředků z rozpočtu města Zubří je také vynakládán na financování **zastupitelstva města**. Tyto výdaje měly v období 2004 – 2006 rostoucí charakter, kdy v letech 2004 – 2005 činil nárůst výdajů 120 tis. Kč, v letech 2005 – 2006 činil nárůst

výdajů již 521 tis. Kč. Tento nárůst výdajů souvisí s výplatou odstupného odcházejícímu starostovi a místostarostce. V letech 2006 – 2007 došlo k rapidnímu poklesu výdajů o 788 tis Kč. Výdaje měly rostoucí charakter v letech 2007 – 2009, kdy v letech 2007 – 2008 činil nárůst výdajů 115 tis Kč a v letech 2008 – 2009 činil jejich nárůst 2 tis. Kč.

Výdaje na pojištění majetku v letech 2004 – 2005 stagnovaly, jejich hodnota činila 130 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k dvojnásobnému poklesu výdajů, kdy jejich pokles činil 65 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 došlo k více než dvojnásobnému růstu výdajů, kdy jejich nárůst činil 70 tis. Kč, růst výdajů pokračoval i nadále v letech 2007 – 2008, kdy výdaje vzrostly o 65 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 výdaje poklesly o 121 tis. Kč.

Obecné výdaje z finančních operací vykazovaly během celého analyzovaného období klesající charakter. Jedná se zejména o finanční prostředky určené k úhradě bankovních služeb a úroků z půjček. V letech 2004 – 2005 výdaje poklesly o 19 tis. Kč, v letech 2005 – 2006 výdaje poklesly o 7,7 tis. Kč, v letech 2006 – 2007 činil pokles výdajů pouhých 0,8 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 činil pokles výdajů pouze 0,9 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 poklesly výdaje o 3 tis. Kč.

Výdaje na ostatní činnosti jinde nezařazené vykazovaly v letech 2004 – 2006 klesající charakter a v letech 2007 – 2009 rostoucí charakter. V letech 2004 – 2005 došlo k poklesu výdajů o 15 tis. Kč a v letech 2005 – 2006 došlo k poklesu výdajů o 9 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 došlo k nárůstu výdajů o 14 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 činil nárůst výdajů 58 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 činil nárůst výdajů 39 tis. Kč.

Výdaje na finanční vypořádání minulých let zaznamenaly nejvyšší růst v letech 2004 – 2005, kdy nárůst výdajů činil 199 tis. Kč. V roce 2007 byl zaznamenán pětinasobný pokles výdajů v porovnání s rokem 2005. V roce 2009 byl zaznamenán osminásobný pokles výdajů v porovnání s rokem 2007. V roce 2006 a 2008 nebyly realizovány žádné výdaje.

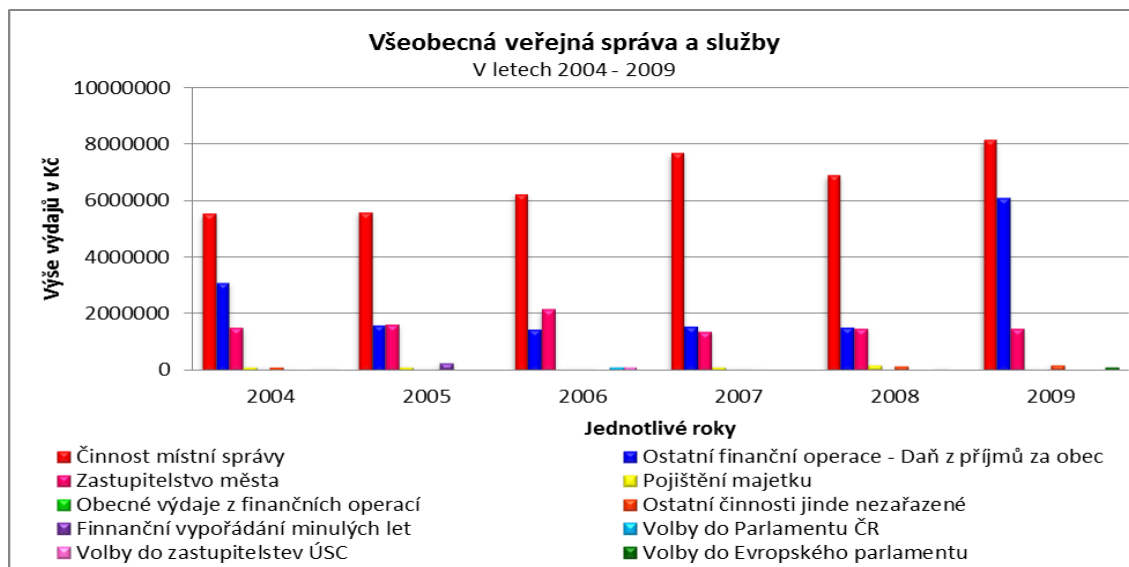
Výdaje na volby do Parlamentu České republiky byly vynaloženy pouze v roce 2006 a jejich hodnota činila 104 tis. Kč.

Výdaje na volby do zastupitelstev územních samosprávných celků byly vynaloženy v roce 2004, kdy jejich hodnota činila 73 tis. Kč, dále v roce 2006, kdy jejich hodnota činila 124 tis. Kč a v roce 2008, kdy jejich hodnota činila 93 tis. Kč.

Výdaje na volby do Evropského parlamentu byly vynaloženy v roce 2004, kdy jejich hodnota činila 74 tis. Kč, dále v roce 2009, kdy jejich hodnota činila 104 tis. Kč.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj výdajů města Zubří ve skupině všeobecná veřejná správa a služby v letech 2004 – 2009.

Graf 18 – Struktura výdajů ve skupině všeobecná veřejná správa a služby

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

3.4 Vyhodnocení analýzy hospodaření města Zubří

Z provedené analýzy hospodaření města Zubří v období 2004 – 2009 vyplývá, že v hospodaření města Zubří nedošlo k závažným nedostatkům. Toto tvrzení dokládají dva významní ukazatelé, jedná se o provozní přebytek (rozdíl běžných příjmů a výdajů) a o dluhovou službu. Rozpočet města Zubří je sestavován jako vyrovnaný s využitím položky financování, což může být například úvěr, půjčka či zdroje vytvořené v minulých letech.

Provozní přebytek během analyzovaného období dosahuje kladných hodnot a má rostoucí charakter. Město Zubří je schopno pomocí běžných příjmů financovat své každoročně se opakující běžné výdaje, dále dluhovou službu a také část svých investičních záměrů.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout provozní přebytek města Zubří v letech 2004 – 2009.

Graf 19 – Provozní přebytek města Zubří

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

Dluhová služba slouží k zabezpečení kontroly státu nad přijímáním návratných finančních prostředků měst a obcí v rámci jejich zákonem definované samostatné působnosti a pro účely jednoduché kontroly zadluženosti pro územní samosprávné celky. Dluhová služba vypovídá o schopnosti města Zubří splácet dluhy. Město Zubří do budoucna kalkuluje se získáním různých úvěrů a půjček, jejich splácení povede k růstu dluhové služby.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout dluhovou službu města Zubří v letech 2004 – 2009.

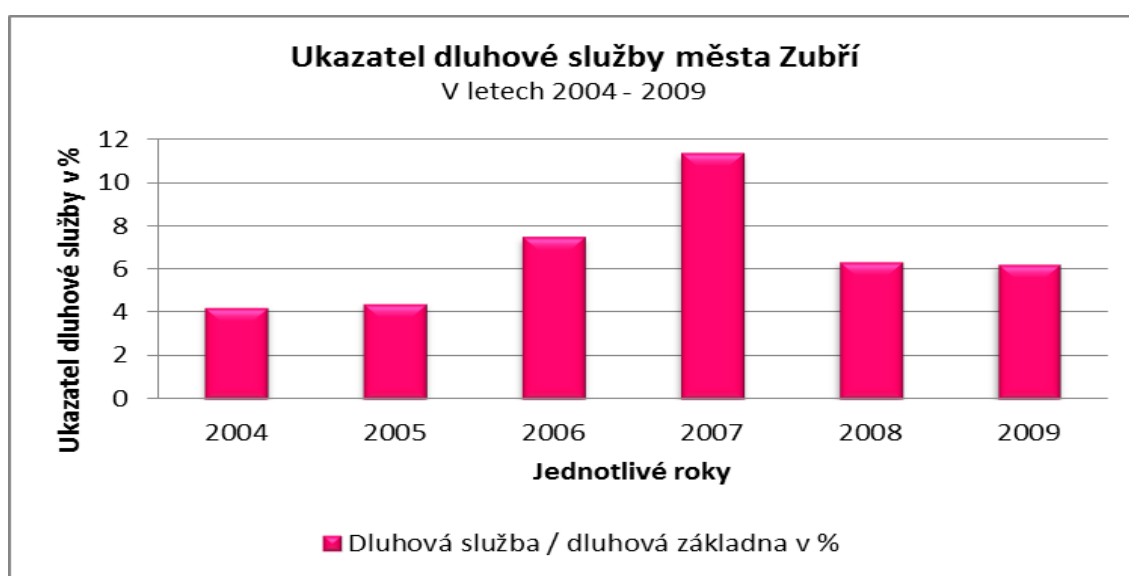
Graf 20 – Dluhová služba města Zubří

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

Podíl dluhové služby k dluhové základně města Zubří dosahuje průměrné hodnoty 6,7 %, z čehož vyplývá, že město Zubří je schopno plnit své závazky. Úroveň tohoto ukazatele je považována za rizikovou, dosahuje-li hodnoty 30%. Pokud by byla tato hodnota 30 % překročena, tak by mohlo být město Zubří sankcionováno vyloučením z dotačních vztahů se státním rozpočtem a na něj navazujícími podpůrnými fondy.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout ukazatel dluhové služby města Zubří v letech 2004 – 2009.

Graf 21 – Ukazatel dluhové služby města Zubří

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

Komplexní přehled celkových výsledků hospodaření města Zubří v analyzovaném období zobrazuje níže uvedená tabulka.

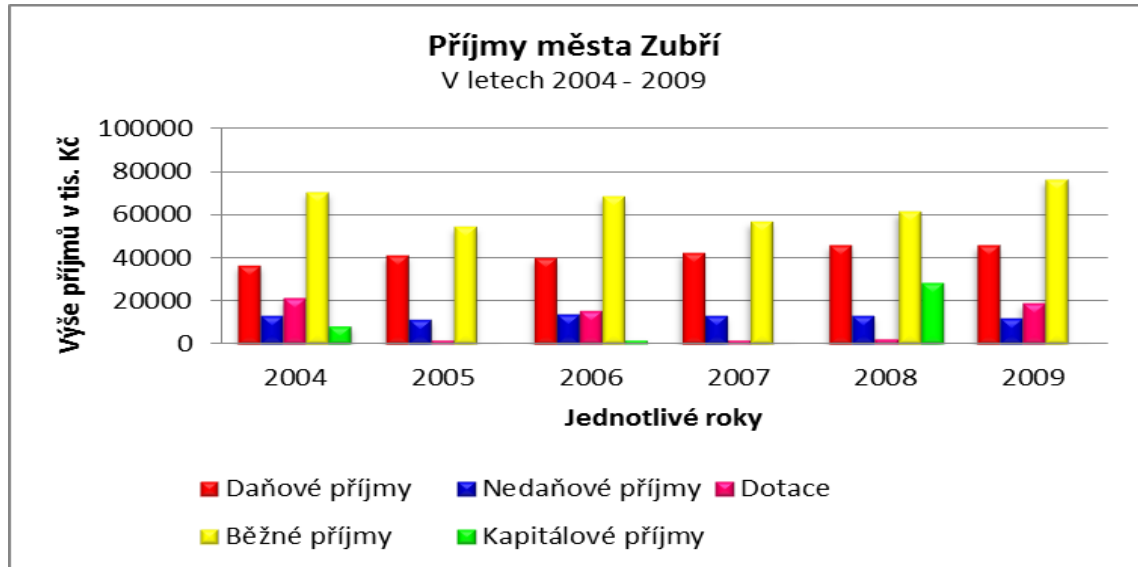
Tabulka 1 – Vývoj hospodaření města Zubří v letech 2004 – 2009

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Daňové příjmy	36 538	40 912	39 860	42 084	45 918	45 637
Nedaňové příjmy	12 920	11 396	13 406	12 666	12 706	11 959
Dotace	20 996	2 080	15 195	1 792	2 520	18 698
Běžné příjmy	70 454	54 388	68 461	56 542	61 144	76 294
Kapitálové příjmy	8 120	548	1 916	807	28 186	267
Příjmy celkem	78 574	54 936	70 377	57 349	89 330	76 561
Běžné výdaje	54 851	36 687	43 474	37 820	42 349	53 232
Kapitálové výdaje	25 797	21 863	29 594	16 152	22 194	31 436
Výdaje celkem	80 648	58 550	73 068	53 972	64 543	84 668
Saldo bez financování	-2 074	-3 614	-2 691	3377	24 787	-8 107
Uhrazené splátky jistiny	1 792	2 051	3 679	5 954	3 484	3 475
Přijaté půjčky	1 988	9 503	5 497	0	0	0
Finanční prostředky minulých let	0	0	0	0	0	0
Financování	195	7 452	1 818	-5 954	- 3 484	- 3 475
Příjmy všechny	80 562	64 439	75 874	57 349	89 330	76 561
Výdaje všechny	82 496	60 601	76 747	59 926	68 027	88 143
Saldo úplné	-1 934	3 838	-873	-2 577	21 303	-11 582
Provozní přebytek	15 603	17 701	24 987	18 722	18 795	23 062
Rozdíl provozního přebytku a splacené jistiny	13 811	15 650	21308	12 768	15 311	19587
Dluhová základna	50 632	54 134	54 254	55 953	59 821	58 793
Dluhová služba	2 150	2 379	4 065	6 358	3 788	3 675
Dluhová služba / dluhová základna v %	4,25	4,4	7,49	11,36	6,33	6,25

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

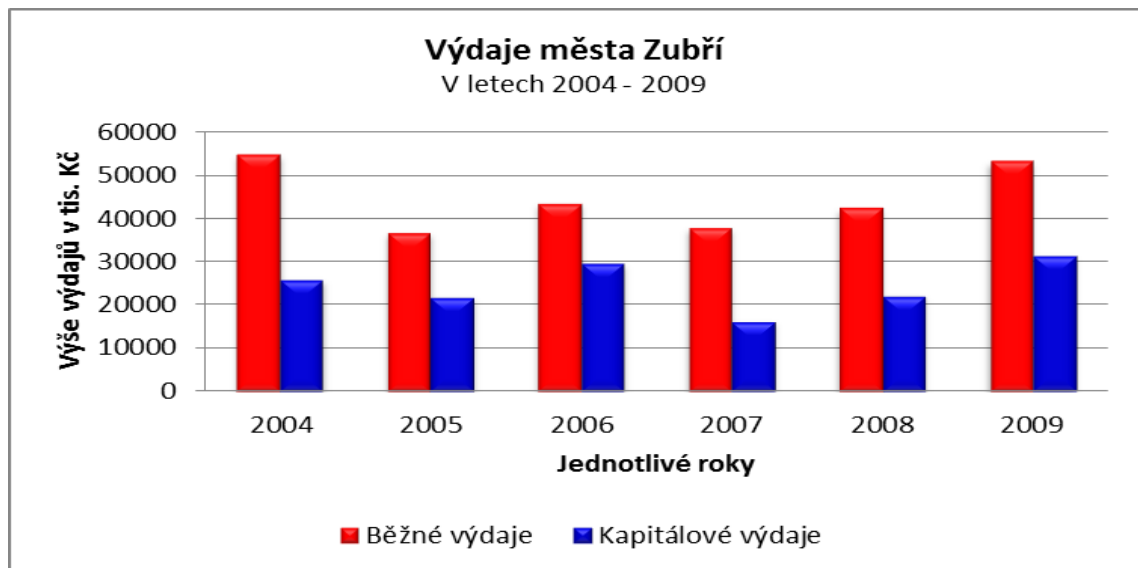
Na níže zobrazených grafech si lze prohlédnout taktéž strukturu příjmů a výdajů města Zubří v letech 2004 – 2009.

Graf 22 – Příjmy města Zubří

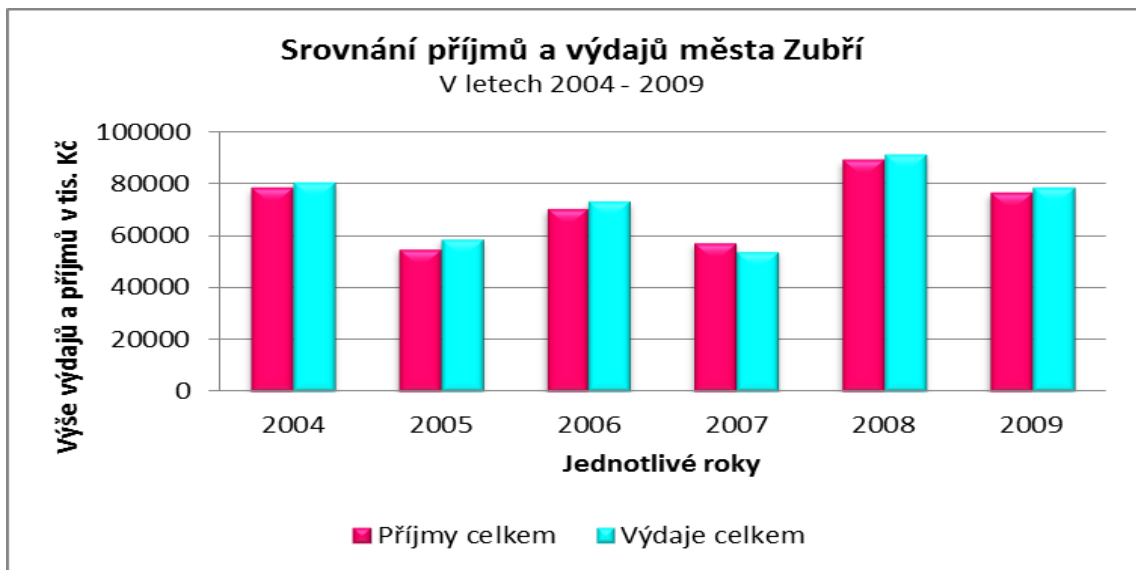
Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

Graf 23 – Výdaje města Zubří

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

Graf 24 – Srovnání příjmů a výdajů města Zubří

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

4 DAŇOVÉ PŘÍJMY, JEJICH ZMĚNY A DOPADY NA FINANCOVÁNÍ MĚSTA ZUBŘÍ

Příjmy z daní a poplatků jsou nejdůležitějším zdrojem finančních prostředků pro rozpočet města Zubří. Mezi nejvýznamnější daňové příjmy města Zubří patří daň z přidané hodnoty, dále je to daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daň z příjmů právnických osob. Město Zubří dále vybírá na základě obecně závazných vyhlášek místní poplatky. Mezi nejvýznamnější poplatky města Zubří patří poplatek za likvidaci komunálního odpadu a poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj.

4.1 Daňové příjmy města Zubří v letech 2004 – 2009

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti měla v letech 2004 – 2007 rostoucí charakter, kdy v letech 2004 – 2005 došlo k jejímu nárůstu o 909 tis. Kč, dále v letech 2005 – 2006 došlo k jejímu nárůstu o 183 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 došlo k jejímu nárůstu dokonce o 984 tis. Kč. V letech 2007 – 2009 měla daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti klesající charakter, kdy v letech 2007 – 2008 poklesla o 682 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 poklesla o 665 tis. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti v letech 2004 – 2005 dynamicky vzrostla o 1 254 tis. Kč. V následujících letech daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti měla klesající charakter, kdy v letech 2005 – 2006 rapidně poklesla dokonce o 2 058 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 činil její pokles 1 111 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti vzrostla o 689 tis. Kč a naopak v letech 2008 – 2009 poklesla o 591 tis. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů v letech 2004 – 2005 poklesla o 61 tis. Kč. V letech 2005 – 2008 měla tato daň rostoucí charakter, kdy v letech 2005 – 2006 došlo k jejímu nárůstu o 67 tis. Kč, dále v letech 2006 – 2007 došlo k jejímu nárůstu o 76 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 činil její nárůst již 138 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo k poklesu této daně o 15 tis. Kč.

Daň z příjmů právnických osob měla v letech 2004 – 2008 rostoucí charakter, kdy v letech 2004 – 2005 došlo k jejímu nárůstu o 907 tis. Kč, dále v letech 2005 – 2006 došlo k jejímu nárůstu o 318 tis. Kč, v letech 2006 – 2007 činil nárůst této daně již 1 183 tis. Kč

a v letech 2007 – 2008 daň z příjmů právnických osob vzrostla dokonce o 1 773 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo k rapidnímu poklesu této daně o 3 500 tis. Kč.

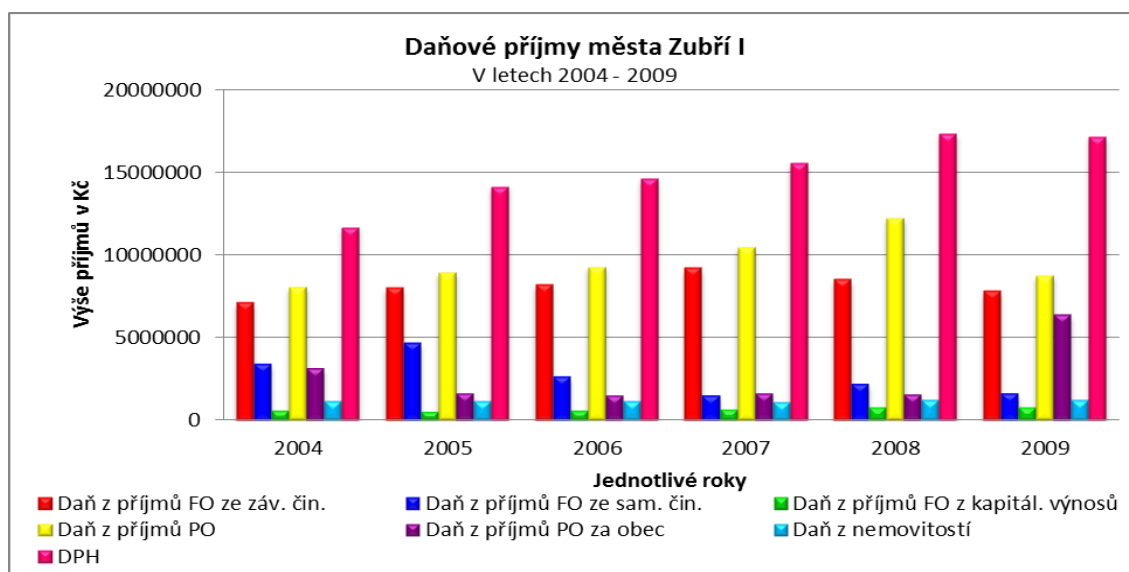
Daň z příjmů právnických osob za obec měla v letech 2004 – 2006 klesající charakter, kdy její pokles v letech 2004 – 2005 činil 1 502 tis. Kč a v letech 2005 – 2006 došlo k jejímu poklesu o 130 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 daň z příjmů právnických osob za obec vzrostla o 110 tis. Kč a naopak v letech 2007 – 2008 došlo k jejímu poklesu o 47 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 došlo k dynamickému nárůstu této daně o 4 825 tis. Kč.

Po celou dobu analyzovaného období vykazovala **daň z nemovitostí** velmi vyrovnané hodnoty. Daň z nemovitostí v letech 2004 – 2005 mírně vzrostla o 5 tis. Kč, dále v letech 2005 – 2006 nepatrně poklesla o 5 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 došlo k jejímu poklesu již o 97 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 došlo k nárůstu daně z nemovitostí o 155 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 došlo k jejímu mírnému poklesu o 8 tis. Kč.

Daň z přidané hodnoty v letech 2004 – 2005 dynamicky vzrostla o 2 462 tis. Kč. Rostoucí charakter daně pokračoval i nadále, kdy v letech 2005 – 2006 došlo k nárůstu této daně o 460 tis. Kč, dále v letech 2006 – 2007 činil nárůst této daně již 942 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 činil nárůst této daně dokonce 1 772 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 daň z přidané hodnoty poklesla o 167 tis. Kč. Tato daň tvoří takřka 30 % daňových příjmů města Zubří.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj daňových příjmů města Zubří v letech 2004 – 2009.

Graf 25 – Struktura daňových příjmů města Zubří I

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

Poplatek za likvidaci komunálního odpadu vykazoval jednoznačně nejvyšší hodnoty během analyzovaného období. Tento poplatek měl v letech 2004 – 2009 rostoucí charakter, kdy v letech 2004 – 2005 došlo k jeho nárůstu o 209 tis. Kč, v letech 2005 – 2006 došlo k jeho nárůstu již o 58 tis. Kč, v letech 2006 – 2007 došlo k jeho nárůstu o 160 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 činil jeho nárůst 86 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 tento poplatek vzrostl o 71 tis. Kč. V roce 2004 činila hodnota poplatku za likvidaci komunálního odpadu 778 tis. Kč, zatímco v roce 2009 činila hodnota tohoto poplatku již 1 362 tis. Kč.

Poplatek ze psů měl během analyzovaného období klesající charakter, jedinou výjimkou byl rok 2007, kdy došlo k nepatrnému nárůstu tohoto poplatku. Poplatek ze psů v letech 2004 – 2005 poklesl o 3,9 tis. Kč a v letech 2005 – 2006 činil jeho pokles 4,8 tis. Kč. V letech 2006 – 2007 poplatek vzrostl o 1,9 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 došlo k poklesu poplatků ze psů o 3,8 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 činil jeho pokles 7,4 tis. Kč.

Poplatek za užívání veřejného prostranství vykazoval v letech 2004 – 2008 klesající charakter, kdy v letech 2004 – 2005 došlo k jeho poklesu o 5 tis. Kč, v letech 2005 – 2006 činil jeho pokles 2,3 tis. Kč, dále v letech 2006 – 2007 činil jeho pokles pouhých 0,9 tis. Kč a v letech 2007 – 2008 poplatek poklesl již o 11,9 tis. Kč. V letech 2008 – 2009 tento poplatek vzrostl o 29 tis. Kč.

Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj vykazoval v letech 2004 – 2006 rostoucí charakter, kdy v letech 2004 – 2005 došlo k jeho nárůstu o 86 tis. Kč a v letech 2005 – 2006 činil jeho nárůst 44 tis. Kč. Od roku 2006 měl tento poplatek klesající charakter, kdy v letech 2006 – 2007 činil jeho pokles 28 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 činil jeho pokles 13 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 došlo k jeho rapidnímu poklesu o 91 tis. Kč.

Odvod výtěžku z provozování loterií vykazoval v letech 2004 – 2007 rostoucí charakter, kdy v letech 2004 – 2005 činil jeho nárůst 66 tis. Kč, dále v letech 2005 – 2006 činil jeho nárůst 22 tis. Kč a v letech 2006 – 2007 došlo k jeho nárůstu o pouhých 3,5 tis. Kč. Naopak v letech 2007 – 2009 měl odvod výtěžku z provozování loterií klesající charakter, kdy v letech 2007 – 2008 poklesl o 11 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 poklesl již o 55 tis. Kč. V roce 2006 činila hodnota odvodu dvojnásobnou hodnotu ve srovnání s rokem 2004.

Správní poplatky měly v letech 2004 – 2006 rostoucí charakter, kdy v letech 2004 – 2005 vzrostly o 30 tis. Kč a v letech 2005 – 2006 činil jejich nárůst 15 tis. Kč. Naopak v letech 2006 – 2009 měly správní poplatky klesající charakter, kdy v letech 2006 – 2007 činil je-

jich pokles 33 tis. Kč, dále v letech 2007 – 2008 činil jejich pokles 10 tis. Kč a v letech 2008 – 2009 došlo k jejich poklesu o 92 tis. Kč.

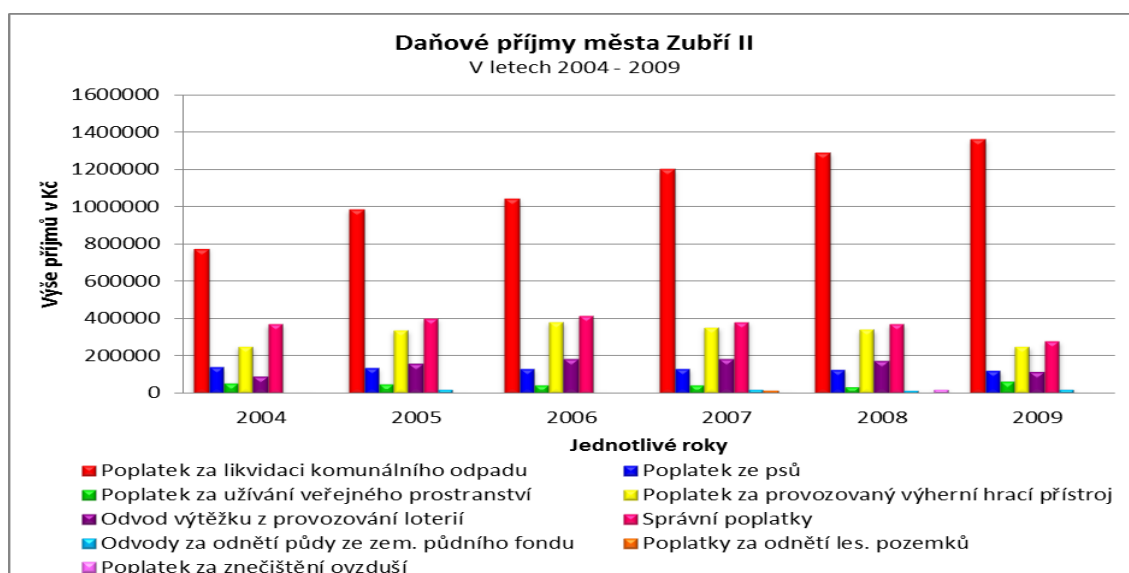
Poplatek za znečištění ovzduší byl realizován pouze v roce 2007, kdy jeho hodnota činila 5 tis. Kč a v roce 2008, kdy jeho hodnota činila 20 tis. Kč.

Poplatky za odnětí lesních pozemků v letech 2004 – 2005 stagnovaly, jejich hodnota činila 4,6 tis. Kč. V roce 2006 nebyly realizovány žádné poplatky, naopak v roce 2007 došlo k rapidnímu nárůstu těchto poplatků, který činil více než trojnásobnou hodnotu v porovnání s rokem 2004. V roce 2008 došlo k poklesu tohoto poplatku o 9,4 tis. Kč, jednalo se o více než dvojnásobný pokles. Tento trend pokračoval i v letech 2008 – 2009, kdy poplatek poklesl o 3,6 tis. Kč, opět se jednalo o více než dvojnásobný pokles.

Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu v letech 2004 – 2005 vzrostly o 16,5 tis. Kč. V letech 2005 – 2006 došlo k poklesu těchto odvodů o 12 tis. Kč, které v letech 2006 – 2007 vzrostly o 12 tis. Kč. V letech 2007 – 2008 odvody poklesly o 5 tis. Kč, naopak v letech 2008 – 2009 odvody vzrostly o 9 tis. Kč.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj daňových příjmů města Zubří v letech 2004 – 2009.

Graf 26 – Struktura daňových příjmů města Zubří II

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

4.2 Rozpočtové určení daní a jeho změny

Prerozdělení daní mezi jednotlivé rozpočty upravuje zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

4.2.1 Důvody změn v rozpočtovém určení daní

Změny některých daňových zákonů v oblasti přímých daní měly za následek **stagnaci daňových příjmů územních rozpočtů**, která se projevila na skutečnosti roku 2006. Nižší výnosy ze sdílených přímých daní si stát nahrazoval zvýšením některých nepřímých daní, což mělo výrazný dopad na územní rozpočty.

System rozpočtového určení daní byl dlouhodobě stabilní, přesto bylo nutné provést opatření, která by alespoň částečně vyřešila jeho nedostatky. Mezi **hlavní problémy rozpočtového určení daní** patřily 6,5 násobné rozdíly v příjmech ze sdílených daní na jednoho obyvatele mezi největšími a nejmenšími obcemi, dále skokové přechody mezi jednotlivými velikostními kategoriemi, kterých existovalo čtrnáct a také jediné kritérium pro sdílené daně (přepočtený počet obyvatel)⁵⁶.

Cílem změny zákona o rozpočtovém určení daní bylo udržet stabilitu příjmů územních rozpočtů, zvýšit příjmy obcí, zachovat solidaritu mezi jednotlivými regiony, zajistit větší spojitost celé rozpočtové soustavy a shodný vývoj jejich jednotlivých součástí, posílit příjmy malých obcí, upravit některá problematická ustanovení právní úpravy, vyrovnat negativní dopad vládou připravené reformy veřejných rozpočtů na rozpočty obcí a kompenzovat stagnaci daňových příjmů územních rozpočtů, která se projevila na skutečnosti roku 2006⁵⁷.

⁵⁶ Petřeková, P. (2009) *Dopady změny „Koeficientu velikostní kategorie obce“ na financování města Zubří*. Bakalářská práce. S. 26

⁵⁷ Tamtéž. S. 27

Ke **splnění těchto cílů** mělo přispět zvýšení podílů obcí na sdílených daních, zahrnutí spotřebních daní mezi sdílené daně, snížení počtu velikostních kategorií, změny některých koeficientů a posílení motivačních prvků v systému rozpočtového určení daní⁵⁸.

4.2.2 Změny v rozpočtovém určení daní

Změna zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní) je účinná od 1. 1. 2008 a způsobila změny týkající se sdílených daní.

Mezi **hlavní změny rozpočtového určení daní** patří zvýšení podílu obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,4 %, snížení 6,5 násobného rozdílu v příjmech ze sdílených daní na jednoho obyvatele na přibližně 4,4 násobný rozdíl, dále zrušení čtrnácti velikostních kategorií obcí a zavedení čtyř velikostních kategorií se stanovenými koeficienty tzv. postupných přechodů, podle kterých se u každé obce násobí pouze ta část počtu obyvatel obce, která spadá do příslušné kategorie počtu obyvatel a také změna skokových přechodů mezi jednotlivými velikostními kategoriemi obcí na postupné přechody. Došlo také k zavedení dvou nových kritérií, která doplňují dříve jediné kritérium počtu obyvatel upravené příslušným koeficientem velikostní kategorie. Jedná se o kritérium prostého počtu obyvatel s vahou 3 % ze sdílených daní pro obce (tj. neupravený počet obyvatel) a o kritérium celkové výměry obce s vahou 3 % ze sdílených daní pro obce (výměra katastrálního území obce).

Novela rozpočtového určení daní na jedné straně zvýšila podíl obcí na sdílených daních, ale na druhé straně stát omezil investiční dotace obcím. To znamená, že v přepočtu podílu na jednoho obyvatele jsou menší obce na úrovni velkých měst, přesto však jejich příjmy, které jsou nyní několikanásobně vyšší, nebudou stačit k financování investičních záměrů.

4.2.3 Dopady změn rozpočtového určení daní na financování obcí

Dle nového rozpočtového určení daní si skoro ve všech velikostních kategoriích obce zlepšily ve výnosech na jednoho obyvatele, nejvyšší zisky vykazují obce s počtem obyvatel

⁵⁸ Petřeková, P. (2009) *Dopady změny „Koeficientu velikostní kategorie obce“ na financování města Zubří*. Bakalářská práce. S. 27

1 500 a 5 000. Dle nového rozpočtového určení daní je ztrátových 21 obcí, nejvyšší ztráty vykazují obce ve velikostní kategorii 100 001 – 150 000 obyvatel a nejvíce ztrátových obcí je ve velikostní kategorii od 10 001 do 20 000 obyvatel.

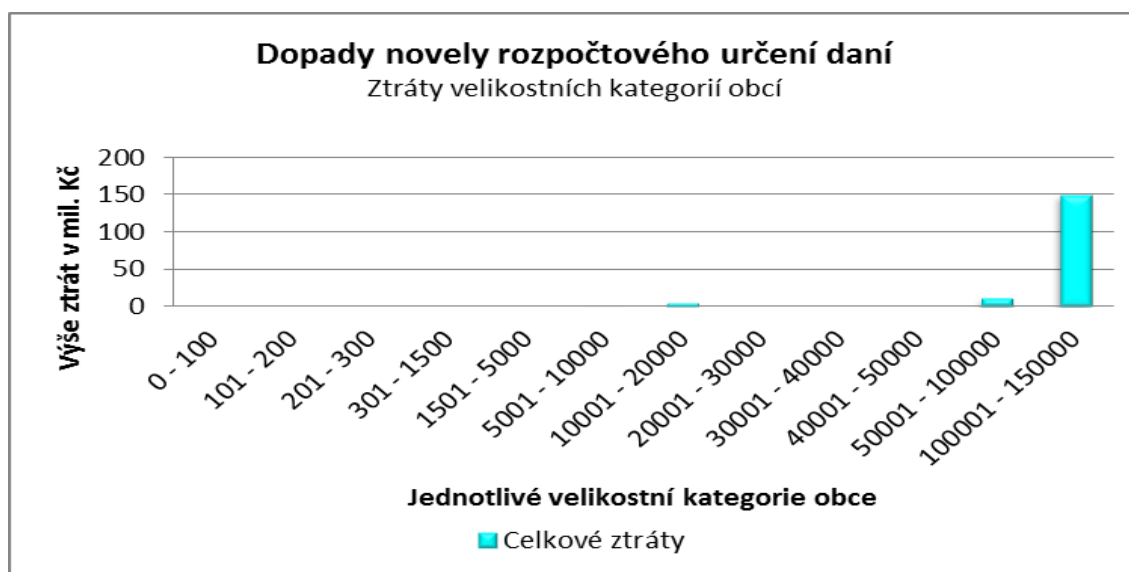
Na níže zobrazených grafech si lze prohlédnout dopady novely rozpočtového určení daní v jednotlivých velikostních kategoriích obcí.

Graf 27 – Dopady novely rozpočtového určení daní – zisky jednotlivých velikostních kategorií obcí

Zdroj: vlastní zpracování dat z *Moderní obec*, č. 12/ 2007, s. 12

Graf 28 – Dopady novely rozpočtového určení daní – ztráty jednotlivých velikostních kategorií obcí

Zdroj: vlastní zpracování dat z *Moderní obec*, č. 12/ 2007, s. 12

4.2.4 Dopady změn rozpočtového určení daní na financování města Zubří

Jaké jsou dopady změn zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů na financování města Zubří? Bylo na tom Zubří lépe či hůře před změnou rozpočtového určení daní?

Dopady změn rozpočtového určení daní na financování města Zubří jsem se rozhodla ukázat na ukázkovém příkladu rozdělení celostátního hrubého výnosu daní v roce 2007, dále v roce 2008 a v roce 2009. Tyto roky byly zvoleny záměrně pro ukázkové příklady, neboť rok 2007 zobrazuje situaci před změnou zákona o rozpočtovém určení daní, rok 2008 zobrazuje situaci po změně zákona o rozpočtovém určení daní a rok 2009 zobrazuje situaci, kdy následkem hospodářské krize došlo k rapidnímu poklesu celostátního výnosu sdílených daní o 81 056 306 tis. Kč ve srovnání s rokem 2008.

Výše celostátního hrubého výnosu ze sdílených daní v roce 2007 činila 551 149 776 tis. Kč. Podíl obcí z celostátního hrubého výnosu sdílených daní v roce 2007 činil 20,58 %. Zubří v roce 2007 mělo 5 483 obyvatel. V následující tabulce můžeme vidět, že celkový podíl města Zubří na sdílených daních činil před změnou zákona o rozpočtovém určení daní 37 838,43623 tis. Kč, což je v přepočtu na jednoho obyvatele 6 901 Kč. Tento přínos do městského rozpočtu jistě není zanedbatelný, troufám si říci, že je velmi důležitý a město jej může využít například k financování služeb pro obyvatelstvo.

Tabulka 2 – Výpočet podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2007

Výše celostátního hrubého výnosu sdílených daní za rok 2007	551 149 776 tis. Kč
Podíl obcí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní	$(551\,149\,776/100) \times 20,58 = 113\,426\,623,9$ tis. Kč
Podíl města Zubří (DPH, DPFO zvláštní sazba, DPFO podávajících příznání, DPPO)	$(113\,426\,623,9/100) \times 0,032803 = 37\,207,33544$ tis. Kč
Podíl města Zubří (DPFO závislá činnost)	$(126\,388\,255/100) \times 1,5 = 1\,895\,823,825$ tis. Kč $(1\,895\,823,825/100) \times 0,033289 = 631,1007931$ tis. Kč $37\,207,33544 + 631,1007931 = 37\,838,43623$ tis. Kč
Podíl města Zubří na jednoho obyvatele v roce 2007	$37\,838,43623/5\,483 = 6,901046185$ tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě informací z MF ČR, 2009

Výše celostátního hrubého výnosu ze sdílených daní v roce 2008 činila 581 007 906 tis. Kč. Podíl obcí z celostátního hrubého výnosu sdílených daní v roce 2008 činil 21,4 %. Zubří v roce 2008 mělo 5 487 obyvatel. V následující tabulce můžeme vidět, že celkový podíl města Zubří na sdílených daních činil po změně zákona o rozpočtovém určení daní 40 978,22979 tis. Kč, což je v přepočtu na jednoho obyvatele 7 468 Kč. Podíl na sdílených daních v roce 2008 se zvýšil o 567 Kč na jednoho obyvatele, což potvrzuje, že po změně zákona o rozpočtovém určení daní si malé a střední obce polepšily a ztrátové jsou pouze velké obce. Město po změně zákona o rozpočtovém určení daní může konkurovat větším městům v podílu na sdílených daních na jednoho obyvatele.

Tabulka 3 – Výpočet podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2008

Výše celostátního hrubého výnosu sdílených daní za rok 2008	581 007 906 tis. Kč
Podíl obcí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní	$(581\,007\,906/100) \times 21,4 =$ 124 335 691,9 tis. Kč
Podíl města Zubří (DPH, DPFO zvláštní sazba, DPFO podávajících příznání, DPPO)	$(124\,335\,691,9/100) \times 0,032488 =$ 40 394,17958 tis. Kč
Podíl města Zubří (DPFO závislá činnost)	$(115\,180\,241/100) \times 1,5 =$ 1 727 703,615 tis. Kč $(1\,727\,703,615/100) \times 0,033805 =$ 584,0502071 tis. Kč 40 394,17958 + 584,0502071 = 40 978,22979 tis. Kč
Podíl města Zubří na jednoho obyvatele v roce 2008	$40\,978,22979/5\,487 =$ 7,468239436 tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě informací z MF ČR, 2009

Výše celostátního hrubého výnosu ze sdílených daní v roce 2009 činila 499 951 601 tis. Kč. Výše celostátního hrubého výnosu ze sdílených daní v roce 2009 rapidně poklesla o 81 056 306 tis. Kč ve srovnání s předešlým rokem, což bylo způsobeno hospodářskou krizí. Podíl obcí z celostátního hrubého výnosu sdílených daní v roce 2009 činil 21,4 %. Zubří v roce 2009 mělo 5 515 obyvatel. V následující tabulce můžeme vidět, že celkový podíl města Zubří na sdílených daních činil po změně zákona o rozpočtovém určení daní 35 224,67684 tis. Kč, což je v přepočtu na jednoho obyvatele 6 387 Kč. Podíl na sdílených daních v roce 2009 poklesl o 1 081 Kč na jednoho obyvatele, což dokazuje, že hospodaření města Zubří bylo v roce 2009 poznamenáno hospodářskou krizí, která měla za následek výpadek daňových příjmů. Město Zubří zareagovalo na tuto skutečnost snížením výdajů na nezbytně nutné.

Tabulka 4 – Výpočet podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2009

Výše celostátního hrubého výnosu sdílených daní za rok 2009	499 951 601 tis. Kč
Podíl obcí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní	$(499\,951\,601/100) \times 21,4 = 106\,989\,642,6$ 106 989 642, 6 tis. Kč
Podíl města Zubří (DPH, DPFO zvláštní sazba, DPFO podávajících příznání, DPPO)	$(106\,989\,642,6/100) \times 0,032386 = 34\,649,66565$ 34 649,66565 tis. Kč
Podíl města Zubří (DPFO závislá činnost)	$(111\,042\,464/100) \times 1,5 = 1\,665\,636,96$ tis. Kč $(1\,665\,636,96/100) \times 0,034522 = 575,0111913$ 575,0111913 tis. Kč $34\,649,66565 + 575,0111913 = 35\,224,67684$ 35 224,67684 tis. Kč
Podíl města Zubří na jednoho obyvatele v roce 2009	$35\,224,67684/5\,515 = 6,387067424$ 6,387067424 tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě informací z MF ČR, 2009

Rozpočet města Zubří je přímo závislý na celostátním hrubém výnosu sdílených daní, který však značně poznamenala hospodářská krize. Na základě výše uvedených výsledků docházím k závěru, že dopady změn rozpočtového určení daní na financování města Zubří jsou jednoznačně pozitivní. Město získává více finančních prostředků po změně zákona o rozpočtovém určení daní a tyto prostředky může využít například ke zlepšení životní úrovně obyvatel prostřednictvím kvalitnějších služeb a infrastruktury nebo také k financování svých investičních záměrů. Samozřejmě je zde možnost tyto finanční prostředky dále zhodnocovat prostřednictvím využití termínovaných vkladů.

Na tomto konkrétním příkladu srovnání podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2007, v roce 2008 a v roce 2009 jsem si ověřila, že je pravda, že změnou zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům si polepšily především malé a střední obce. Dále jsem si také ověřila, že hospodářská krize způsobila pokles celostátního hrubého výnosu ze sdílených daní, což mělo negativní dopady na rozpočty územních samosprávných celků. V některých případech tyto dopady mohou mít dokonce fatální následky.

Výše uvedené příklady výpočtu podílu města Zubří na sdílených daních jsou do jisté míry zavádějící, neboť v každém roce celostátní hrubý výnos ze sdílených daní dosahoval jiných hodnot. Například v roce 2009 došlo k rapidnímu poklesu celostátního výnosu ze sdílených daní ve srovnání s rokem 2008, proto jsem se rozhodla vypočítat podíl města Zubří na sdílených daních za předpokladu stejné výše celostátního hrubého výnosu ze sdílených daní v roce 2007, dále v roce 2008 a v roce 2009.

Výši celostátního hrubého výnosu ze sdílených daní v roce 2007, dále v roce 2008 a v roce 2009 jsem určila pro účely ukázkového příkladu na 500 000 000 tis. Kč. Podíl obcí z celostátního hrubého výnosu sdílených daní v roce 2007 činil 20,58 %. Zubří v roce 2007 mělo 5 483 obyvatel. V následující tabulce můžeme vidět, že celkový podíl města Zubří na sdílených daních činil před změnou zákona o rozpočtovém určení daní 34 253,622 tis. Kč, což je v přepočtu na jednoho obyvatele 6 247 Kč.

Tabulka 5 – Ukázkový příklad výpočtu podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2007

Výše celostátního hrubého výnosu sdílených daní za rok 2007	500 000 000 tis. Kč
Podíl obcí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní	$(500\,000\,000/100) \times 20,58 =$ 102 900 000 tis. Kč
Podíl města Zubří (DPH, DPFO zvláštní sazba, DPFO podávajících příznání, DPPO)	$(102\,900\,000/100) \times 0,032803 =$ 33 754,287 tis. Kč
Podíl města Zubří (DPFO závislá činnost)	$(100\,000\,000/100) \times 1,5 =$ 1 500 000 tis. Kč $(1\,500\,000/100) \times 0,033289 =$ 499,335 tis. Kč 33 754,287 + 499,335 = 34 253,622 tis. Kč
Podíl města Zubří na jednoho obyvatele v roce 2007	$34\,253,622/5\,483 =$ 6,247240927 tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě informací z MF ČR, 2009

Podíl obcí z celostátního hrubého výnosu sdílených daní v roce 2008 činil 21,4 %. Zubří v roce 2008 mělo 5 487 obyvatel. V následující tabulce můžeme vidět, že celkový podíl města Zubří na sdílených daních činil po změně zákona o rozpočtovém určení daní 35 269,235 tis. Kč, což je v přepočtu na jednoho obyvatele 6 427 Kč. V ukázkovém příkladu za předpokladu stejné výše celostátního hrubého výnosu ze sdílených daní a při takřka stejném počtu obyvatel v obou letech došlo v roce 2008 k zvýšení podílu na sdílených daních o 180 Kč na jednoho obyvatele, což dokazuje, že změna zákona o rozpočtovém určení daní má pozitivní dopady na malé a střední obce.

Tabulka 6 – Ukázkový příklad výpočtu podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2008

Výše celostátního hrubého výnosu sdílených daní za rok 2008	500 000 000 tis. Kč
Podíl obcí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní	$(500\,000\,000/100) \times 21,4 = 107\,000\,000 \text{ tis. Kč}$
Podíl města Zubří (DPH, DPFO zvláštní sazba, DPFO podávajících příznání, DPPO)	$(107\,000\,000/100) \times 0,032488 = 34\,762,16 \text{ tis. Kč}$
Podíl města Zubří (DPFO závislá činnost)	$(100\,000\,000/100) \times 1,5 = 1\,500\,000 \text{ tis. Kč}$ $(1\,500\,000/100) \times 0,033805 = 507,075 \text{ tis. Kč}$ $34\,762,16 + 507,075 = 35\,269,235 \text{ tis. Kč}$
Podíl města Zubří na jednoho obyvatele v roce 2008	$35\,269,235/5\,487 = 6,427781119 \text{ tis. Kč}$

Zdroj: vlastní zpracování na základě informací z MF ČR, 2009

Podíl obcí z celostátního hrubého výnosu sdílených daní v roce 2009 činil 21,4 %. Zubří v roce 2009 mělo 5 515 obyvatel. V následující tabulce můžeme vidět, že celkový podíl města Zubří na sdílených daních činil po změně zákona o rozpočtovém určení daní 35 170,85 tis. Kč, což je v přepočtu na jednoho obyvatele 6 377 Kč. V ukázkovém příkladu za předpokladu stejné výše celostátního hrubého výnosu ze sdílených daní došlo v roce 2009 k poklesu podílu na sdílených daních o 50 Kč na jednoho obyvatele, což bylo zapříčiněno mírným nárůstem počtu obyvatel v roce 2009. Zde nám podíl na sdílených daních vyšel takřka stejný v porovnání s předešlým rokem.

Tabulka 7 – Ukázkový příklad výpočtu podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2009

Výše celostátního hrubého výnosu sdílených daní za rok 2009	500 000 000 tis. Kč
Podíl obcí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní	$(500\,000\,000/100) \times 21,4 = 107\,000\,000 \text{ tis. Kč}$
Podíl města Zubří (DPH, DPFO zvláštní sazba, DPFO podávajících příznání, DPPO)	$(107\,000\,000/100) \times 0,032386 = 34\,653,02 \text{ tis. Kč}$
Podíl města Zubří (DPFO závislá činnost)	$(100\,000\,000/100) \times 1,5 = 1\,500\,000 \text{ tis. Kč}$ $(1\,500\,000/100) \times 0,034522 = 517,83 \text{ tis. Kč}$ $34\,653,02 + 517,83 = 35\,170,85 \text{ tis. Kč}$
Podíl města Zubří na jednoho obyvatele v roce 2009	$35\,170,85/5\,515 = 6,377307344 \text{ tis. Kč}$

Zdroj: vlastní zpracování na základě informací z MF ČR, 2009

Na ukázkovém příkladu srovnání podílu města Zubří na sdílených daních za předpokladu stejné výše celostátního hrubého výnosu v roce 2007, v roce 2008 a v roce 2009 jsem si ověřila, že je pravda, že změna zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům měla pozitivní dopad na malé a střední obce.

4.3 Daň z nemovitostí a její změny

Na základě novely zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů **obce mohly obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce stanovit jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5**. Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich souhrny. **Z aplikace místního koeficientu byly vyloučeny** pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů. Tato novela od ledna 2009 umožnila zvýšení daně z nemovitostí až na pětinasobek a ukončila platnost koeficientů 0,3 a 0,6.

S účinností od 1. 1. 2009 byl zákonem č. 1/2009 Sb., novelizován zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Touto novelou bylo **zrušeno dosavadní osvobození od daně ze staveb pro nové stavby obytných domů ve vlastnictví fyzických osob nebo byty ve vlastnictví fyzických osob v nových stavbách obytných domů**, které bylo poskytováno na dobu patnácti let. Přiznaný nárok na osvobození z předchozích zdaňovacích období byl poplatníkům poskytnut naposledy ve zdaňovacím období 2009, ve zdaňovacím období 2010 již osvobození nešlo poskytnout. Od 1. 1. 2009 již nešel přiznat nárok na osvobození u staveb nebo bytů, které byly dokončeny v průběhu roku 2008.

Touto novelou bylo dále **zrušeno osvobození od daně ze staveb, u kterých byly provedeny změny spočívající ve snížení tepelné náročnosti stavebními úpravami, na které bylo vydáno stavební povolení**. Osvobození bylo poskytováno na dobu pěti let. Od 1. 1. 2009 již nešel přiznat nárok na osvobození u stavby nebo bytu, bylo-li jejich zateplení provedeno v průběhu roku 2008. Přiznaný nárok na osvobození v předchozích zdaňovacích obdobích se poplatníkům poskytne naposledy ve zdaňovacím období 2012, od 1. 1. 2013 nelze již osvobození poskytnout. **Osvobození týkající se změny vytápění přechodem z pevných paliv na obnovitelnou energii** solární, větrnou, geotermální a biomasy je zacho-

váno, neboť jde o ekologické vytápění šetrné k životnímu prostředí, jehož zavedení je finančně nákladné.

Novela zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, která s účinností od 1. 1. 2010 **zdvojnásobila sazbu daně z pozemků** tj. zastavěné plochy a nádvoří, stavební pozemky a ostatní plochy. Toto zvýšení se nevztahuje pro ornou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty, lesy a rybníky, tedy převážně zemědělskou půdu.

Tato novela dále **zdvojnásobila základní sazbu daně ze staveb s výjimkou staveb sloužících pro ostatní podnikatelskou činnost**. Většinou se jedná o sazbu daně v oblasti služeb a drobného podnikání. Zvýšení sazby základní daně, případně v kombinaci s využitím místního koeficientu v kompetenci obce, by mohlo být za současných ekonomických podmínek pro tyto podnikatele neúnosné, dokonce likvidační.

4.3.1 Změny daně z nemovitostí ve městě Zubří

Změny daně z nemovitostí byly realizovány ve městě Zubří v posledních letech celkem dvakrát a to prostřednictvím obecně závazných vyhlášek.

První obecně závazná **vyhláška č. 1/2004, o úpravě koeficientů pro výpočet daně z nemovitosti** byla vydána zastupitelstvem města Zubří v roce 2004 a jejím předmětem byla úprava koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí. Vyhláška stanovila koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí u:

✓ **stavebních pozemků**

Pro stavební pozemky na celém katastrálním území města Zubří byl stanoven koeficient 1,0, to znamená, že sazba daně z těchto pozemků činí 1,00 Kč za každý 1 m².

✓ **staveb v jednotlivých částech města**

Pro stavby obytných domů a ostatních staveb tvořících příslušenství k obytným domům z výměry přesahujících 16 m² zastavěné plochy byly pro jednotlivé části města stanoveny koeficienty, kterými se násobí základní sazba daně takto:

A) koeficient 0,6, to znamená, že sazba daně činí 0,60 Kč za každý 1 m² zastavěné plochy v částech města, vymezených v příloze této vyhlášky

B) koeficient 1,0, to znamená, že sazba daně činí 1,00 Kč za každý 1 m² zastavěné plochy v částech města vymezených v příloze této vyhlášky

C) koeficient 1,4, to znamená, že sazba daně činí 1,40 Kč za každý 1 m² zastavěné plochy ve zbývajících částech města

✓ **staveb určených pro podnikatelskou činnost**

Pro stavby pro podnikatelskou činnost, tzn. stavby sloužící pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku a ostatní zemědělskou výrobu byl stanoven pro celé katastrální území města Zubří koeficient 1,5, to znamená, že sazba daně činí 7,50 Kč za každý 1 m² zastavěné plochy.

Druhá obecně závazná **vyhláška č. 1/2009, o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitosti** byla vydána zastupitelstvem města v roce 2009 a jejím předmětem bylo stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí. Vyhláška stanovila koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí u:

✓ **stavebních pozemků**

Pro stavební pozemky na celém katastrálním území města Zubří byl stanoven koeficient 1,0, to znamená, že sazba daně z těchto pozemků činí 1,00 Kč za každý 1 m².

✓ **staveb v jednotlivých částech města**

Pro stavby obytných domů a ostatních staveb tvořících příslušenství k obytným domům z výměry přesahujících 16 m² zastavěné plochy se pro jednotlivé části města stanovují koeficienty, kterými se násobí základní sazba daně takto:

A) koeficient 1,0, to znamená, že sazba daně činí 1,00 Kč za každý 1 m² zastavěné plochy v částech města, vymezených v příloze této vyhlášky

B) koeficient 1,4, to znamená, že sazba daně činí 1,40 Kč za každý 1 m² zastavěné plochy ve zbývajících částech města

✓ **staveb pro podnikatelskou činnost**

Pro stavby pro podnikatelskou činnost, to znamená stavby sloužící pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku a ostatní zemědělskou výrobu, byl stanoven pro celé katastrální území města Zubří koeficient 1,5, to znamená, že sazba daně činí 7,50 Kč za každý 1 m² zastavěné plochy.

Jediná změna mezi těmito vyhláškami byla ta, že u staveb v jednotlivých částech města došlo k přeměně tří koeficientů na dva koeficienty, v podstatě došlo k zániku koeficientu 0,6. Zastavěné plochy v částech města, které spadaly pod koeficient 0,6, tak nově spadají pod koeficient 1,0. Pro obyvatele města Zubří tato změna znamenala zvýšení sazby daně ze staveb z 0,60 Kč na 1,00 Kč za každý m² zastavěné plochy. Koeficient 1,4 ve zbývajících částech města zůstal nezměněn.

4.3.2 Dopady změn daně z nemovitostí na financování města Zubří

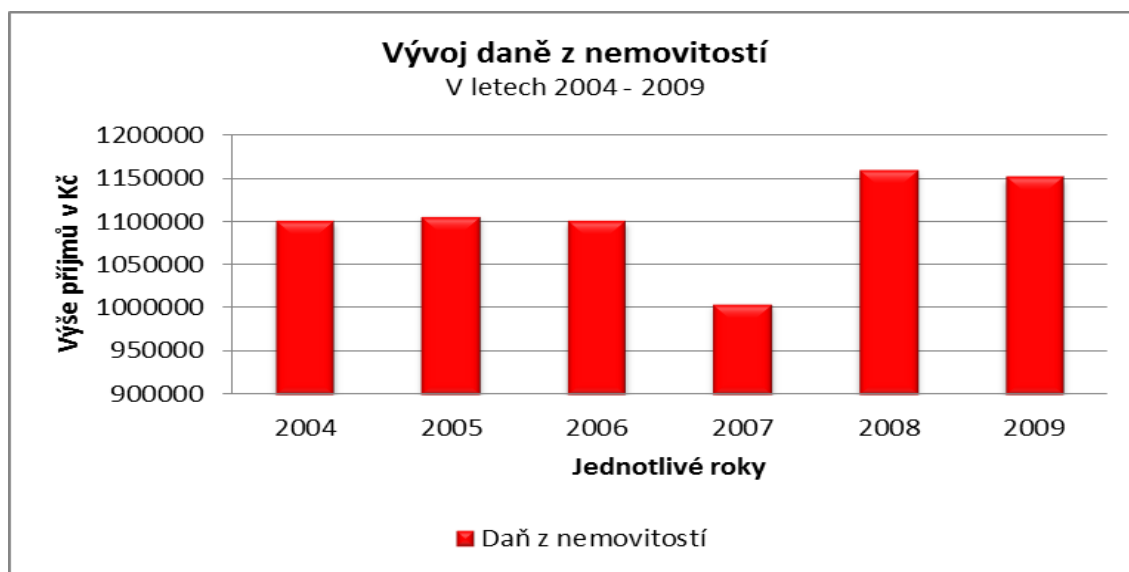
Jaké jsou dopady změn zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů na financování města Zubří? Bylo na tom Zubří finančně lépe či hůře před změnami zákona o dani z nemovitostí?

Dopady změn daně z nemovitostí na financování města Zubří nejsou ani negativní, ani pozitivní. Město získává více finančních prostředků po změně zákona o dani z nemovitostí, což bylo způsobeno zánikem koeficientu 0,6. Zastavěné plochy v částech města, které spadaly pod koeficient 0,6, nyní nově spadají pod koeficient 1,0. Tato změna koeficientu zvýšila sazbu daně ze staveb z 0,60 Kč na 1,00 Kč za každý m² zastavěné plochy, což mělo za následek mírné zvýšení příjmů daně z nemovitostí.

Zubří nevyužilo možnost zvýšit místní koeficient daně z nemovitostí až na pětinasobnou hodnotu. Pokud by tak učinilo, mohly by být příjmy daně z nemovitostí daleko vyšší. Čtyřnásobný nárůst příjmů daně z nemovitostí by jistě nebyl zanedbatelným příjmem rozpočtu města Zubří. Tyto finanční prostředky by mohlo město využít například k financování svých investičních záměrů či zlepšení životní úrovně obyvatel nebo je dále zhodnocovat pomocí termínovaných vkladů.

Na níže zobrazeném grafu si lze prohlédnout vývoj daně z nemovitostí města Zubří v letech 2004 – 2009.

Graf 29 – Vývoj daně z nemovitostí

Zdroj: vlastní zpracování dat poskytnutých ekonomickým odborem městského úřadu Zubří

4.4 Zhodnocení a návrhy na zlepšení financování města Zubří

Město Zubří se snaží efektivně a hospodárně nakládat se svěřenými finančními prostředky za účelem plnění povinností v samostatné i přenesené působnosti. Dopady rozpočtového určení daní na financování města Zubří jsou jednoznačně pozitivní, město získává více finančních prostředků po změně zákona o rozpočtovém určení daní. Dopady změny daně z nemovitostí na financování města Zubří jsou v současné době minimální.

Na hospodaření města dopadla ekonomická krize, která způsobila výpadek daňových příjmů. Město Zubří zareagovalo na tuto skutečnost omezením výdajů na nezbytně nutné. S těmito kroky naprosto souhlasím. Do budoucna bych však doporučila v omezení výdajů na nezbytně nutné pokračovat, neboť rozpočet města Zubří je přímo závislý na daňových výnosech a jejich dlouhodobě trvající výpadek by mohl mít fatální dopady na hospodaření města. Kromě snižování výdajů také doporučuji zvýšení příjmů rozpočtu města Zubří. Zde vidím možnost zvýšení příjmů prostřednictvím zvýšení místního koeficientu daně z nemovitostí. Pokud by se tento koeficient zvýšil pětinasobně, znamenalo by to, že do rozpočtu města Zubří poplyne daleko více finančních prostředků. Zvýšení příjmové stránky a zároveň snižování výdajové stránky bude znamenat vyšší množství volných finančních prostředků.

Na základě výsledků analýzy příjmů a výdajů města Zubří realizovaných v letech 2004 – 2009 doporučuji městu Zubří investovat volné finanční prostředky do spořicíh produktů. K 31. 12. 2009 činil zůstatek peněžních prostředků města Zubří 19 132 446 Kč. Část těchto prostředků bych zhodnotila prostřednictvím termínovaného vkladu na dobu určitou s fixní sazbou. Například Poštovní spořitelna nabízí finanční produkt Era termínovaný vklad, kde činí roční úroková sazba 2,6 % při vkladu na dobu 6 let, založení Era termínovaného vkladu i jeho správa jsou zdarma. Pokud by na tento termínovaný vklad město Zubří vložilo 10 000 000 Kč na dobu 6 let, tak by konečná naspořená částka po zdanění činila 11 326 000 Kč. Tato investice by přinesla jistý zisk 1 326 000 Kč při minimálním riziku. Nevýhodou termínovaných vkladů je blokáce finančních prostředků, avšak u Era termínovaného vkladu je možné při volbě vkladu na dobu 6 let vybrat až 20 % vkladu bez sankce za předčasný výběr. Výhodu spatřuji také v tom, že Era termínovaný vklad lze zřídit jak na poštách, tak ve finančních centrech. Ostatní volné finanční prostředky bych zhodnotila například prostřednictvím produktu Poštovní spořitelny Era červené konto, na kterém je možné finanční prostředky kdykoliv vkládat a vybírat bez výpovědních lhůt dle potřeby majitele konta. Jedná se v podstatě o běžný účet, ze kterého je možné peníze převést na podvojný spořicí účet, na spořicím účtu se peníze zhodnocují úrokem 0,1 % při denním zůstatku pod 50 000 Kč a 1,7 % při denním zůstatku 50 000 Kč a více. Výhody Era červeného konta spatřuji v možnosti vkladu a výběru finančních prostředků bez výpovědních lhůt, dále v možnosti zřízení internetového bankovníctví a také v tom, že příkazy k úhradě, založení i správa konta jsou zdarma. Při vkladu 5 000 000 Kč na jeden měsíc by město získalo 5 006 021 tis. Kč, což představuje zisk 6 021 Kč. Při vkladu 5 000 000 Kč na tři roky by město získalo 5 221 399 tis. Kč, což představuje zisk 221 399 Kč. Tato investice představuje minimální riziko a finanční prostředky má město kdykoliv k dispozici.

Riskantnější investice jako například obchodování s cennými papíry bych však zásadně nedoporučovala, protože město nemá žádné zkušenosti s obchodováním s cennými papíry. Dalším důvodem proč bych obchodování s cennými papíry nedoporučovala je to, že město nemá v řadách svých zaměstnanců žádného finančního specialistu s dostatkem odborných znalostí a zkušeností. Do jisté míry také spatřuji při obchodování s cennými papíry problém v tom, že každá finanční operace musí být schválena zastupitelstvem města. Zastupitelstvo města se schází jedenkrát za tři měsíce. V případě, že by zastupitelstvo města mělo schvalovat každou finanční operaci týkající se cenných papírů, muselo by se scházet mnohem častěji, což považuji za naprosto nereálné.

Navíc si myslím, že by se při investování veřejných financí měla velmi dobře zvážit výše rizika vzhledem k výši zisku a domnívám se, že obchodování s cennými papíry je až příliš riskantní forma zhodnocování veřejných financí.

Zhodnocené prostředky může město využít k financování svého dlouhodobého investičního záměru, kterým je výstavba náměstí. Zhodnocené finanční prostředky by mohly být také využity pro zkvalitnění životní úrovně obyvatel, kteří by jistě uvítali například opravu místního koupaliště, renovaci místní víceúčelové sportovní haly, výstavbu dalších školek a hřišť, opravy cest, či větší počet kulturních akcí a událostí.

Město Zubří by také mohlo těžit ze své polohy, neboť se nachází v turisticky oblíbené a hojně navštěvované části Beskyd, v tomto směru také spatřuji do jisté míry přínos v nově vybudované cyklostezce. Další výhody spatřuji v blízkosti průmyslových zón, které mají tendenci se stále rozrůstat a v napojení na dopravní infrastrukturu.

ZÁVĚR

Na fiskální autonomii města Zubří mají vliv zejména daňové výnosy upravené rozpočtovým určením daní a daň z nemovitostí. Cílem mé diplomové práce bylo navrhnout možnosti zlepšení financování města Zubří. V teoretické části jsem nejprve objasnila teoretická východiska financování obcí v České republice s důrazem na daňové příjmy. Praktickou část práce jsem následně věnovala analýze příjmů a výdajů města Zubří realizovaných v letech 2004 – 2009 se zaměřením na daňové příjmy.

V práci jsem vysvětlila rozpočtové určení daní, objasnila jsem jeho změny a dopady těchto změn, které způsobila změna zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. Dále jsem komparovala podíl na celostátním hrubém výnosu sdílených daní před a po změně zákona a také v době rapidního poklesu daňových příjmů. Celkový podíl města Zubří na sdílených daních činil v roce 2007, tj. před změnou zákona o rozpočtovém určení daní 37 838,43623 tis. Kč, což je v přepočtu na jednoho obyvatele 6 901 Kč. V roce 2008 se podíl města Zubří ze sdílených daní zvýšil po změně zákona o rozpočtovém určení daní na 40 978,22979 tis. Kč, což je v přepočtu na jednoho obyvatele 7 468 Kč. V roce 2009 se podíl města Zubří ze sdílených daní mírně snížil na 35 224,67684 tis. Kč, což je v přepočtu na jednoho obyvatele 6 387 Kč. Zajímavé bylo, že podíl na sdílených daních na jednoho obyvatele v roce 2009 poklesl o 1 081 Kč, což dokazuje, že hospodaření města Zubří bylo v roce 2009 poznamenáno hospodářskou krizí, která měla za následek výpadek daňových příjmů a do určité míry zkrasila výsledky komparace, proto jsem se rozhodla komparovat celkový podíl města Zubří v letech 2007, 2008 a 2009 při stejné výši celostátního hrubého výnosu sdílených daní. Na základě této komparace jsem dospěla k závěru, že změna zákona o rozpočtovém určení daní měla jednoznačně pozitivní dopady na financování města Zubří a to i přes výpadek daňových příjmů. Město získává nyní více finančních prostředků, než získávalo před změnou tohoto zákona, tyto finanční prostředky může využít ke zkvalitnění životní úrovně obyvatel prostřednictvím realizace jednotlivých investičních záměrů či je dále zhodnocovat prostřednictvím finančních produktů.

Také jsem zjistila, že jedinou změnou daně z nemovitostí, která se přímo dotýkala města Zubří, bylo to, že došlo k sloučení tří koeficientů na dva koeficienty, kdy zastavěné plochy, které dříve spadaly pod koeficient 0,6, tak spadají pod koeficient 1,0, což znamená zvýšení sazby daně ze staveb z 0,60 Kč na 1,00 Kč za každý m² zastavěné plochy. Město získává

po změně zákona o dani z nemovitostí více finančních prostředků, což bylo způsobeno zánikem koeficientu 0,6 a následným zdražením m² zastavěné plochy o 0,40 Kč. Na základě této skutečnosti docházím k závěru, že dopady změn daně z nemovitostí na financování města Zubří jsou minimální, což bylo způsobeno i tím, že Zubří nevyužilo možnost zvýšit koeficient daně z nemovitostí až na pětinasobnou hodnotu.

Hospodaření města bylo značně poznamenáno ekonomickou krizí, která způsobila výpadek daňových příjmů, na což zareagovalo město Zubří omezením výdajů na nezbytně nutné. V budoucnu doporučuji pokračovat v omezení výdajů na nezbytně nutné. Zároveň však doporučuji zvýšení příjmů rozpočtu města Zubří. Možnost zvýšení příjmů města Zubří spatřuji ve zvýšení koeficientu daně z nemovitostí na pětinasobnou hodnotu. Dále doporučuji zhodnocovat volné finanční prostředky například prostřednictvím vkladu na Era termínovaný vklad či vkladu na Era červené konto. Obchodování s cennými papíry zásadně nedoporučuji, neboť město nemá potřebné zkušenosti v této oblasti a v řadách zaměstnanců schází finanční specialista s dostatkem odborných znalostí a zkušeností. Dalším důvodem, proč nedoporučuji obchodování s cennými papíry, je nutnost schválení každé finanční operace zastupitelstvem města, což považuji při obchodování s cennými papíry za nereálné vzhledem k tomu, že se zastupitelstvo města schází jedenkrát za tři měsíce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] HAMERNÍKOVÁ, B., MAAYTOVÁ, A. *Veřejné finance*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.
- [2] MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1.
- [3] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [4] PETŘEKOVÁ, P. *Dopady změny „Koeficientu velikostní kategorie obce“ na financování města Zubří*. Karviná, 2009. 46 s. Bakalářská práce. Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné.
- [5] PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [6] STIGLITZ, J. E. *Economics of the Public Sector*. 3rd ed. New York: W. W. Norton, 2000. 823 s. ISBN 978-0-393-96651-0.
- [7] SZAROWSKÁ, I. *Veřejné finance A. Distanční opora ke studiu*. I. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2006. 240 s. ISBN 80-7248-343-9.
- [8] Časopis *Moderní obec*, č. 12 / 2007
- [9] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- [10] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územních samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů
- [11] Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
- [12] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- [13] Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

- [14] Příloha k vyhlášce č. 392/2007 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [15] Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [16] Příloha k vyhlášce č. 276/2009 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [17] <http://www.spov.org/petice-proti-diskriminaci-obyvatel-venkova/ministr-financikalousek-k-rozpoctovemu-urceni-dani.aspx>, [cit. 1.4.2011]
- [18] http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SID-3EA9846C-40552C9D/cds/xsl/dane_poplatky_9368.html?year=2009, [cit. 1.4.2011]
- [19] <http://www.spov.org/data/files/senat-03-08-2008.ppt>, [cit. 1.4.2011]
- [20] http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dc2_dane_44525.html?year=2008, [cit. 1.4.2011]
- [21] http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/legislativa_metodika_9377.html?year=, [cit. 1.4.2011]
- [22] http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/legislativa_metodika_9879.html?year=, [cit. 1.4.2011]
- [23] <http://www.mesto-zubri.cz/cs/ke-stazeni/vyhlasky-a-narizeni> [cit. 1.4.2011]
- [24] <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/283.html?year=PRESENT> [cit. 13.7.2011]

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Kč	korun českých
tis.	tisíc
mil.	milion
mld.	miliarda
%	procenta
ČR	Česká republika
MF	Ministerstvo financí
m ²	metr čtvereční
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaný
č.	číslo

SEZNAM GRAFŮ

- Graf 1 – Struktura daňových příjmů obcí v letech 1993 – 1995
- Graf 2 – Struktura daňových příjmů obcí v letech 1996 – 2000
- Graf 3 – Struktura daňových příjmů obcí v letech 2001 – 2008
- Graf 4 – Struktura příjmů ve skupině zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
- Graf 5 – Struktura příjmů ve skupině průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
- Graf 6 – Struktura příjmů ve skupině služby pro obyvatelstvo I
- Graf 7 – Struktura příjmů ve skupině služby pro obyvatelstvo II
- Graf 8 – Struktura příjmů ve skupině služby pro obyvatelstvo III
- Graf 9 – Struktura příjmů ve skupině bezpečnost státu a právní ochrana
- Graf 10 – Struktura příjmů ve skupině všeobecná veřejná správa a služby
- Graf 11 – Struktura výdajů ve skupině zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
- Graf 12 – Struktura výdajů ve skupině průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
- Graf 13 – Struktura výdajů ve skupině služby pro obyvatelstvo I
- Graf 14 – Struktura výdajů ve skupině služby pro obyvatelstvo II
- Graf 15 – Struktura výdajů ve skupině služby pro obyvatelstvo III
- Graf 16 – Struktura výdajů ve skupině sociální věci a politika zaměstnanosti
- Graf 17 – Struktura výdajů ve skupině bezpečnost státu a právní ochrana
- Graf 18 – Struktura výdajů ve skupině všeobecná veřejná správa a služby
- Graf 19 – Provozní přebytek města Zubří
- Graf 20 – Dluhová služba města Zubří
- Graf 21 – Ukazatel dluhové služby města Zubří
- Graf 22 – Příjmy města Zubří
- Graf 23 – Výdaje města Zubří
- Graf 24 – Srovnání příjmů a výdajů města Zubří
- Graf 25 – Struktura daňových příjmů města Zubří I

Graf 26 – Struktura daňových příjmů města Zubří II

Graf 27 – Dopady novely rozpočtového určení daní – zisky jednotlivých velikostních kategorií obcí

Graf 28 – Dopady novely rozpočtového určení daní – ztráty jednotlivých velikostních kategorií obcí

Graf 29 – Vývoj daně z nemovitostí

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Vývoj hospodaření města Zubří v letech 2004 - 2009

Tabulka 2 – Výpočet podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2007

Tabulka 3 – Výpočet podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2008

Tabulka 4 – Výpočet podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2009

Tabulka 5 – Ukázkový příklad výpočtu podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2007

Tabulka 6 – Ukázkový příklad výpočtu podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2008

Tabulka 7 – Ukázkový příklad výpočtu podílu města Zubří na sdílených daních v roce 2009

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Daně v České republice

Příloha 2: Struktura daňových příjmů obcí v letech 1993 – 1995

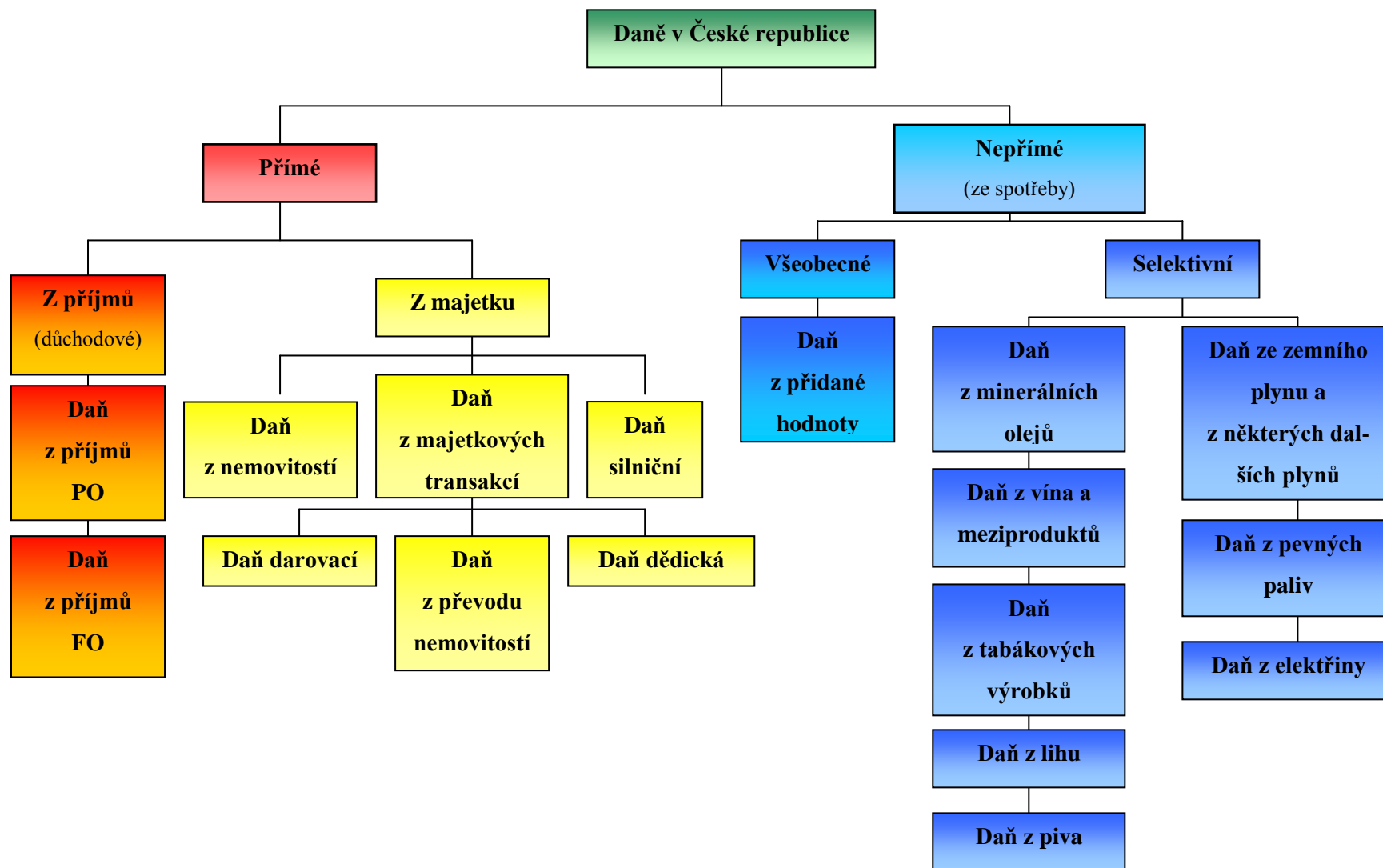
Příloha 3: Struktura rozpočtového určení daní v letech 1996 – 2000

Příloha 4: Struktura rozpočtového určení daní v roce 2001

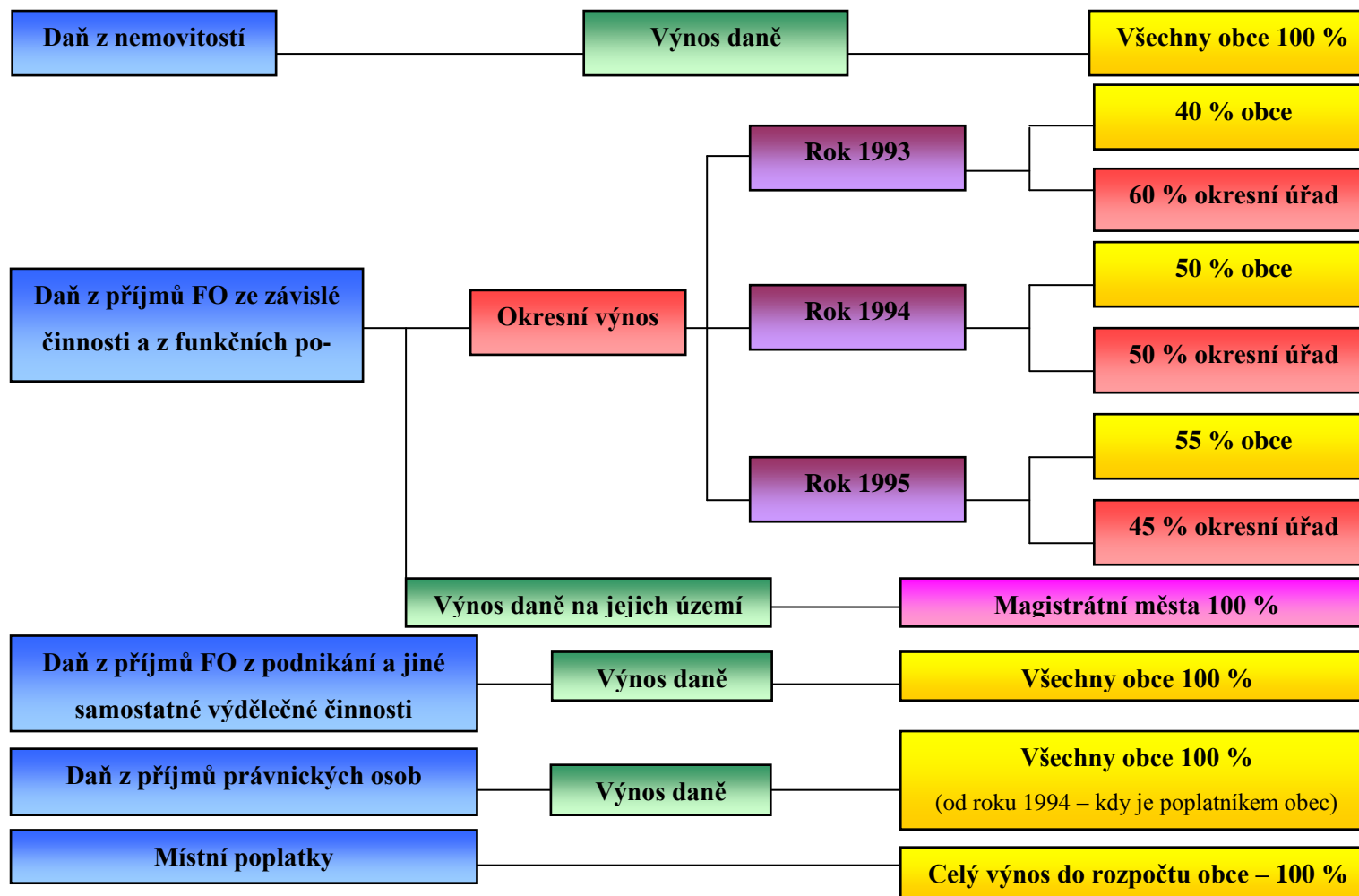
Příloha 5: Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v roce 2005

Příloha 6: Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v roce 2008

PŘÍLOHA PI: DANĚ V ČESKÉ REPUBLICE

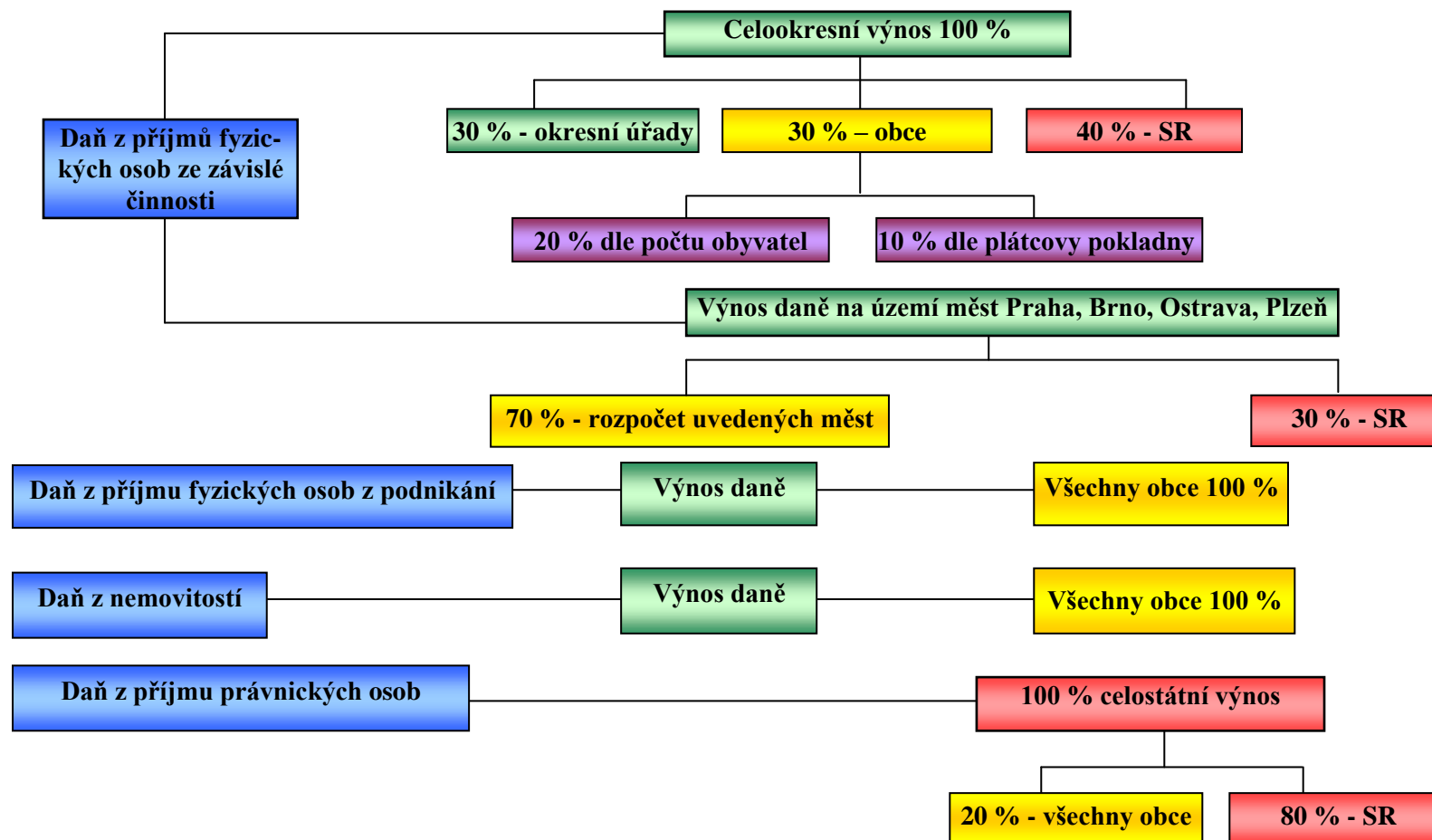

PŘÍLOHA P II: STRUKTURA DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ OBCÍ V LETECH 1993 – 1995

Zdroj: Provozničková, R. *Financování měst, obcí a regionů* : teorie a praxe. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. s. 123

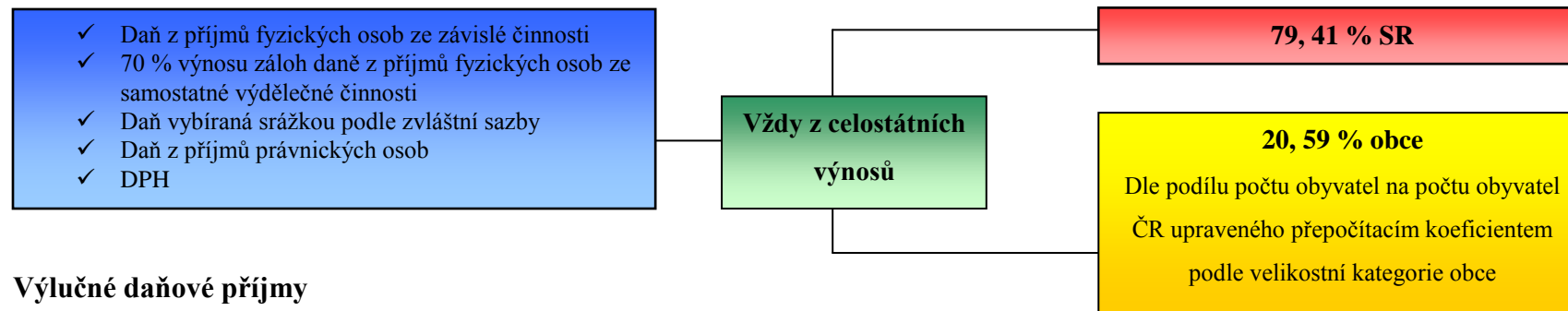
PŘÍLOHA P III: STRUKTURA ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ V LETECH 1996 – 2000

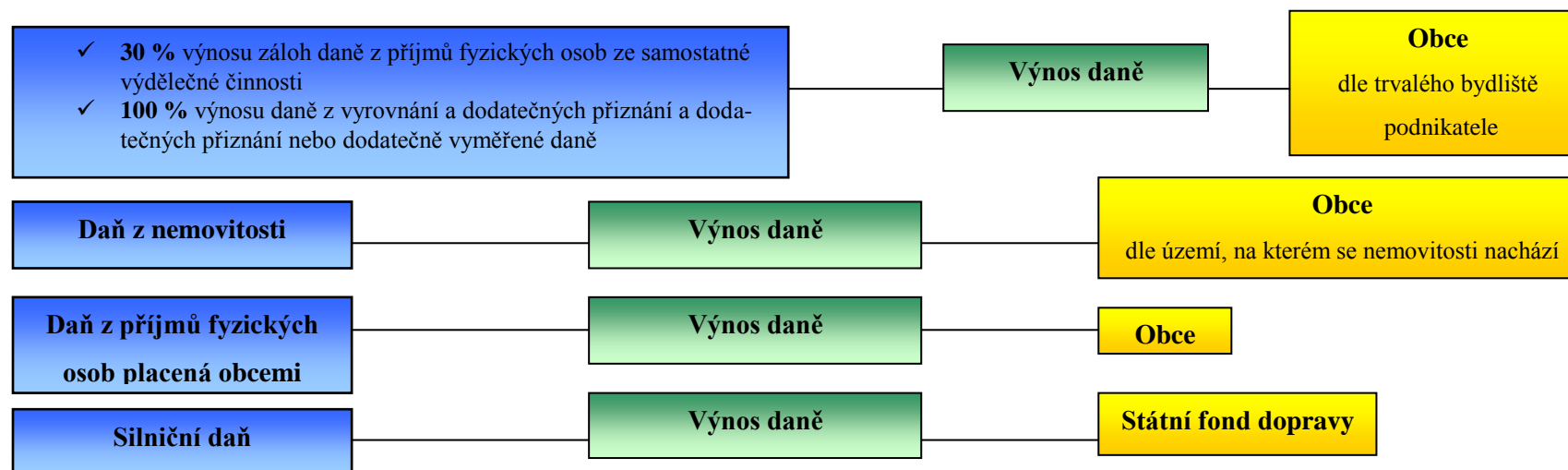
Zdroj: Provozničková, R. *Financování měst, obcí a regionů* : teorie a praxe. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. s. 129

PŘÍLOHA P IV: STRUKTURA ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ V ROCE 2001

Sdílené daňové příjmy

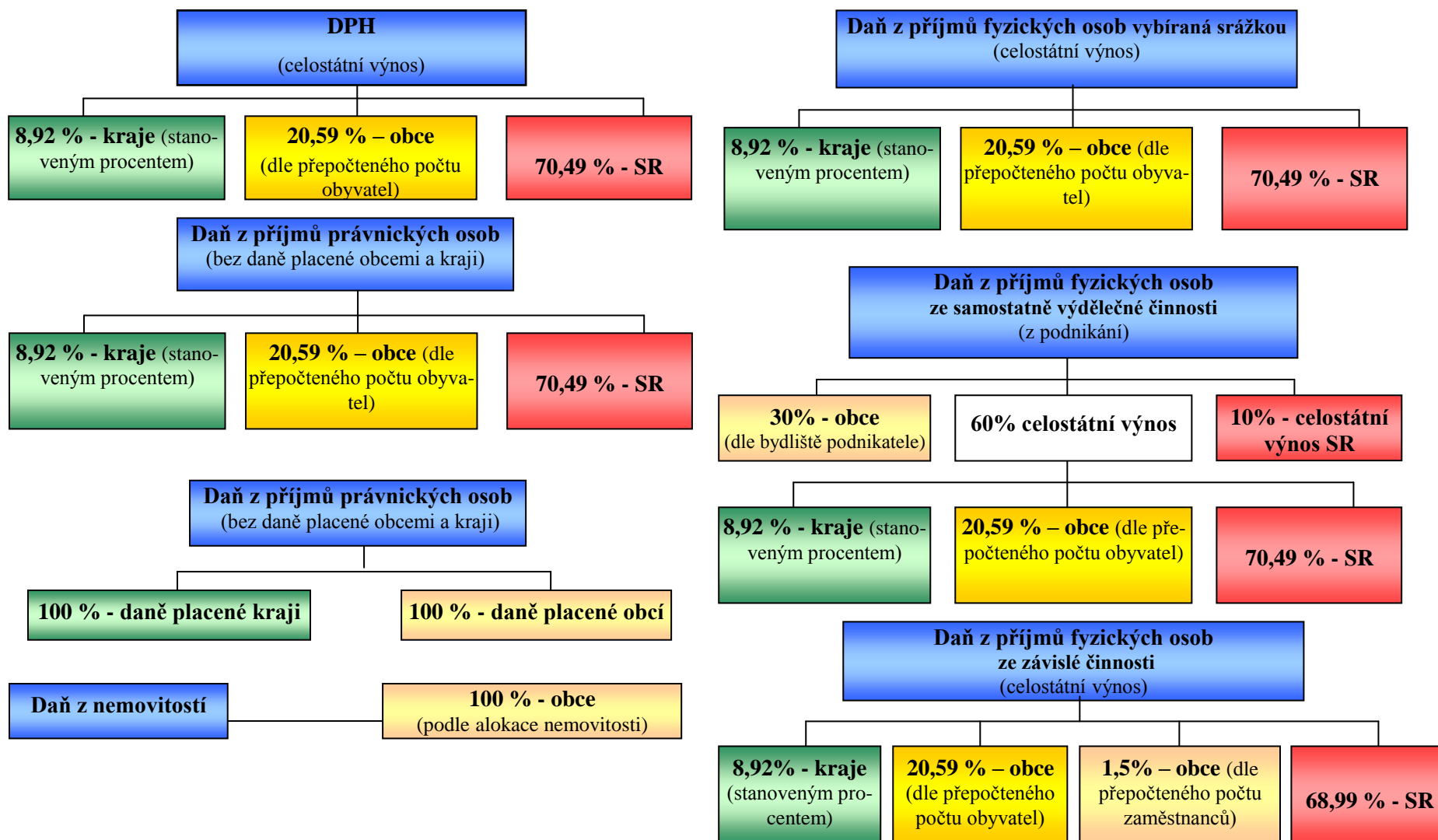

Výlučné daňové příjmy

Zdroj: Provozníková, R. *Financování měst, obcí a regionů* : teorie a praxe. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. s. 132

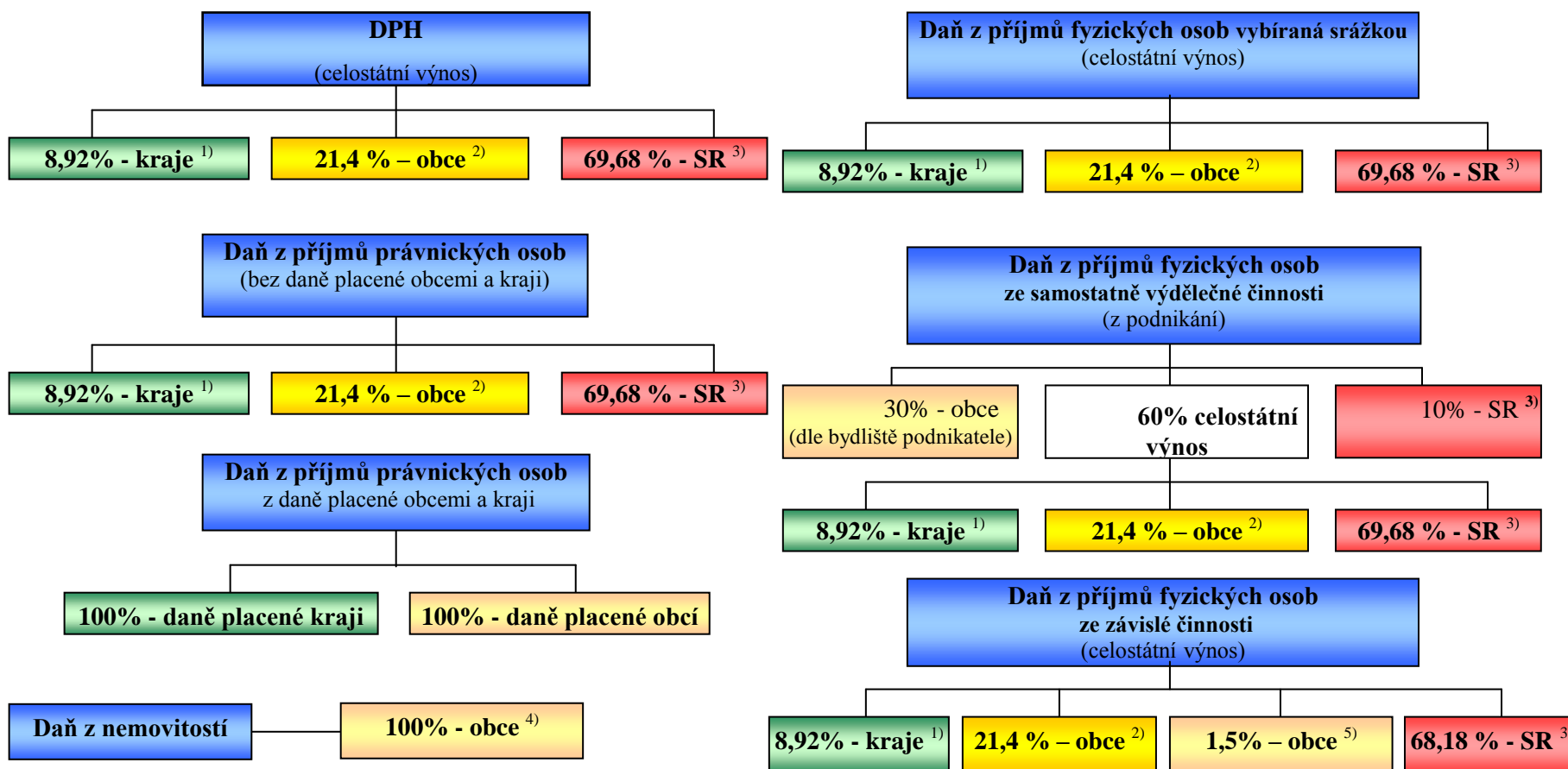
PŘÍLOHA P V: SCHÉMA ROZDĚLENÍ ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ V ROCE 2005

(bez SDFI, poplatků a pokut)

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky

PŘÍLOHA P VI: SCHÉMA ROZDĚLENÍ ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ V ROCE 2008

Vysvětlivky:

¹⁾ Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 zákona č. 243/2000 Sb., o RUD, v platném znění

²⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě:

1. kritéria výměry katastrálních území obce
2. prostého počtu obyvatel v obci
3. násobků postupných přechodů

³⁾ Příjmy státního rozpočtu

⁴⁾ Výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází.
⁵⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci.

(bez SDFI, poplatků a pokut)